

Raiffeisen Bank Sh.a.

Pasqyrat financiare të konsoliduara

për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(me raportin e audituesve të pavarur)

TABELA E PËRMBAJTJES

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR.....	i-iii
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR	5
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	6
PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	7
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSEVE MONETARE	8
SHENIME SHPJEGUESE	9-90
NGJARJE PAS DATES SË RAPORTIMIT.....	91

INFORMACION I PERGJITHSHEM

Drejtuesit dhe Administratorët më 31 Dhjetor 2022

Bordi i Drejtorëve (Bordi Mbikëqyrës)

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Wiedner	Nënkryetar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Thomas Matejka	Anëtar
Petro Merkulov	Anëtar

Komiteti i Auditimit

Heinz Weidner	Kryetari
Ulf Leichsenring	Nënkryetar
Johannes Kellner	Anëtar

Bordi Drejtues

Christian Canacaris	Drejtor i Përgjithshëm
Alexander Zsolnai	Zëvendësdrejtor i Përgjithshëm
Elona Mullahi (Koçi)	Anëtare e Drejtorisë
Erion Serti	Anëtar i Drejtorisë
Vilma Baçe	Anëtare e Drejtorisë

Selia e regjistruar

Rruga e Kavajës , Pallati 71, Ap. 4
Tiranë, Shqipëri
Telefoni: +355 4 2381 381
Faksimile +355 4 2275 599

Raiffeisen Bank International

Am Stadtpark 9 1030 Vienna
Telefoni: +43-1-71707-0

Auditues

Deloitte Audit Albania sh. pk
Rruga e Kavajës , Ish parku i mallrave , Kompleksi Delijorgji ,
Godina H, Kati 2 Tirana, Albania
Telefoni: +355 (4) 451 7920/ 451 7954
Facsimile: +355 (4) 451 7990

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarëve dhe Drejtimit të Raiffeisen Bank Albania SHA,

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit Raiffeisen. (“Grupi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2022 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të konsoliduara paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Grupit më 31 dhjetor 2022 si dhe performancën e tij financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”).

Baza e Opinionit

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (“SNA”-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Grupi në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi “BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Grupit në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar dhe me Nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione. Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më lart kur të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Grupit për të vazhduar aktivitetin e tij në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Grupit, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuadojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Grupit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Grupit për vazhduar në vijimësi.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Marrja e majftueshme e evidencave të përshtatshme auditimi në lidhje me informacionin financiar të entiteteve ose aktiviteteve të biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe kryerjen e auditimit të grupit. Ne mbetemi përgjegjës vetëm për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Grupit, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Deltjorgji, Godina H, Kati 2,
Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara

Enida Cara
Partner Angazhimi

Auditues ligjor

Tiranë, Shqipëri

5 qershor 2023

Grupi

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 për Raiffeisen Bank sh.a. dhe filialet e tij (“Grupi”). Grupi përfshin shoqërinë mëmë – Raiffeisen Bank Sh.a. (në tekstin e mëtejshëm edhe “Banka” ose “Shoqëria Mëmë”) dhe 2 filialet e saj në pronësi të plotë Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. (“Raiffeisen INVEST”).

Raiffeisen Bank Sh.a. është një institucion bankar që vepron në përputhje me dispozitat e ligjit 9901, datë 14 prill 2008 “Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare”, dhe ligjit 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, si dhe ligjeve të tjera përkatëse. . Banka është e themeluar dhe me seli në Shqipëri dhe operon në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një filial në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese përfundimtare.

Aktivitetet kryesore të biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë, ofrimi i qirasë financiare për kompanitë dhe individët dhe grumbullimi dhe investimi i fondeve të pensioneve vullnetare, brenda Republikës së Shqipërisë. Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 pikash shërbimi, që nga data 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021: 74 pika shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen përmes 3 rretheve dhe nuk operojnë jashtë shtetit.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Pasqyra e Konsoliduar e Pozicionit Financiar më 31 Dhjetor 2022
(shumat në 000 LEK)**PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR
AKTIVET**

në mijë LEK	Shënim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[6]	37,491,482	42,813,051
<i>Letra me vlerë të borxhit</i>		82,062,360	80,394,977
<i>Hua dhe paradhënie për institucionet financiare</i>		38,265,013	36,728,182
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>		117,050,532	107,036,227
Aktive financiare – me kosto të amortizuar	[7]	237,377,905	224,159,386
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[8]	2,003	12,222
Investime në filiale	[9]	92,783	92,783
Aktive tatimore aktuale	[10]	3,450,717	3,163,777
Aktive afatgjata materiale	[10]	2,045,274	1,623,371
Aktive afatgjata jomateriale	[11]	556,451	712,457
Aktive të riposeduara	[12]	942,545	822,832
Aktive totale		281,959,160	273,399,879

DETYRIMET DHE KAPITALI AKSIONAR

në mijë LEK	Shënim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Detyrime			
<i>Depozitat nga bankat</i>		1,937,648	13,808,180
<i>Borxh i varur</i>		245,156,536	225,130,048
<i>Depozitat nga klientet</i>		2,988,267	3,096,467
<i>Detyrime të tjera financiare</i>	[13]	250,082,451	242,034,695
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar		9,342	
Detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (derivativë)	[14]	407,921	346,639
Provizione për detyrimet	[15]	46,296	26,314
Detyrime tatimore të shtyra	[16]	200,105	147,831
Detyrime tatimore aktuale	[17]	983,992	639,920
Totali i detyrimeve		251,730,107	243,249,399
Kapitali			
Kapitali aksionar	[18]	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	[18]	3,306,190	3,306,190
Fitimi i pashpërndarë	[18]	12,744,270	12,665,697
Totali i kapitalit aksionar		30,229,053	30,150,480
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		281,959,160	273,399,879

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit më 31 maj 2023 dhe janë nënshkruar në emër të tij nga:

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

Christian Canacaris
Drejtor i Përgjithshëm

Alexander Zsolnai
Zëvendësdrrejtor i Përgjithshëm

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur
31 dhjetor 2022
(shumat në 000 LEK)

PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJS DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

në mijë LEK	Shënim	2022	2021
Të ardhura nga interesat me norme efektive të interesit		8,787,980	7,060,570
Të ardhura të tjera nga interesat		1,783	556
Shpenzime për interesat		(233,001)	(264,793)
Të ardhura nga interesat, neto	[19]	8,556,762	6,796,333
<i>Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet</i>		4,209,160	3 840 073
<i>Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve</i>		(1,652,600)	(1,374,019)
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto	[20]	2,556,560	2,466,054
Të ardhura nga dividendi	[21]	4,228	225,705
<i>Të ardhura nga tarifa dhe komisione</i>		59,307	40,970
<i>Shpenzime për tarifa dhe komisione</i>		(236,369)	(286,255)
Humbje të tjera neto operative	[22]	(177,062)	(245,285)
Të ardhurat operative		10,940,488	9,242,807
Shpenzimet e përgjithshme administrative	[23]	(5,508,596)	(5,170,001)
Masat e veçanta të qeveritare	[24]	(735,099)	(693,141)
Shpenzime zhvlerësimi (rikuperime) të aktiveve financiare	[25]	(186,614)	757,124
Fitimi para tatimit		4,510,179	4,136,789
Taksa mbi të ardhurat	[26]	(808,132)	(724,534)
Fitimi për vitin		3,702,047	3,412,255
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Të ardhurat totale të përgjithshme		3,702,047	3,412,255

Pasqyra e konsoliduar e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Pasqyra e Konsoliduar e Ndryshimit të Kapitalit për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022
(shumat në 000 LEK)**PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL**

në mijë LEK	Kapitali aksionar	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Kapitali Aksionar
Kapitali më 1 janar 2021	14,178,593	3,306,190	12,941,589	30,426,372
Pagesat e Dividendëve	-	-	(3,688,147)	(3,688,147)
Fitimi për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	3,412,255	3,412,255
Kapitali më 31 dhjetor 2021	14,178,593	3,306,190	12,665,697	30,150,480
Kapitali më 1 janar 2022				
Pagesat e Dividendëve	-	-	(3,623,474)	(3,623,474)
Fitimi për vitin	-	-	3,702,047	3,702,047
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	3,702,047	3,702,047
Kapitali më 31 dhjetor 2022	14,178,593	3,306,190	12,744,270	30 229,053

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që përbëjnë pjesë të konsoliduar pasqyrat financiare të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Pasqyra e Konsoliduar e Flukseve të Parasë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022
(shumat në 000 LEK)**PASQYRA E KONSOLIDUAR E FLUKSEVE MONETARE**

në mijë LEK	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Paratë e gatshme, gjendjet e parave të gatshme në bankat qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[6]	59,287,605	64,799,985
Aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit		4,510,180	4,136,789
Rregullimet për rakordimin e fitimit/humbjes para tatimit me fluksin e mjeteve monetare nga aktivitetet operative:			
Zhvlërësimi i aktiveve fikse materiale dhe jomateriale	[10]	792,709	709,958
Zhvlërësimi dhe anulimi i zhvlërësimit të aktiveve	[11]	168,885	(831,111)
Provizionet neto për detyrimet dhe humbjet nga zhvlërësimi		17,729	73,986
Të ardhurat nga interesi,neto	[19]	(8,556,409)	(6,795,264)
Interesi i arkëtuar		9,516,556	6,264,157
Interesi i paguar		(756,772)	(1,173,230)
Tatimet mbi të ardhurat e paguara		(723,878)	(351,835)
Efekti nga ndryshimi i kursit të këmbimit		17,459	(246,708)
Fitimi nga shitja e aktiveve afatgjata materiale dhe jo-materiale		(7,649)	(24,414)
Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet operative pas korrigjimeve për pozicionet jo-monetare:			
Paksimi i balanceve të kushtëzuara	[6]	3,720,501	(2,071,895)
Aktivitetet financiare me kosto të amortizuar	[7]	(10,741,486)	(18,212,389)
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[8]	9,571	(7,207)
Aktivitetet tjera	[12]	15,267	339,982
Detyrimet financiare me kosto të amortizuar	[13]	8,277,222	37,318,481
Provizionet për detyrimet dhe detyrimet	[14]	44,665	18,525
Detyrime të tjera	[17]	295,970	59,737
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative		6,600,520	19,207,562
Aktivitetet investuese:			
Blerja e investimeve në letra me vlerë dhe aksione		(30,167,447)	(42,159,321)
Blerja e aktiveve aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale		(1,501,551)	(1,118,175)
Të ardhurat nga investime në letra me vlerë dhe aksione të maturuara		27,169,075	21,675,762
Të ardhurat nga aktivet afatgjata materiale dhe jo-materiale		7,649	12,761
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investuese		(4,492,274)	(21,588,973)
Aktivitetet financiare:			
Pagesat e dividendëve		(3,623,474)	(3,688,147)
Flukse dalese të borxhit të varur		(242,933)	(266,796)
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet e financimit		(3,866,407)	(3,954,943)
Efekti i ndryshimeve të kursit të këmbimit		(17,459)	246,708
Rënia neto gjatë vitit		(1,758,161)	(6,336,354)
Paraja dhe ekuivalentet e saj më 31 dhjetor	[6]	57,511,985	58,710,339

Pasqyra e konsoliduar e flukseve monetare duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të konsoliduara të paraqitura në faqet 9 deri në 92.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

1. HYRJE

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 për Raiffeisen Bank sh.a. dhe filialet e tij (“Grupi”). Grupi përfshin shoqërinë mëmë – Raiffeisen Bank Sh.a. (në tekstin e mëtejshëm edhe “Banka” ose “Shoqëria Mëmë”) dhe 2 filialet e saj në pronësi të plotë Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Inves-timeve Kolektive sh.a. (“Raiffeisen INVEST”).

Raiffeisen Bank Sh.a. është një institucion bankar që vepron në përputhje me dispozitat e ligjit 9901, datë 14 prill 2008 “Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare”, dhe ligjit 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, si dhe ligjeve të tjera përkatëse. Banka është e themeluar dhe me seli në Shqipëri dhe operon në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një filial në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese përfundimtare.

Aktiviteti kryesor. Aktivitetet kryesore të biznesit të Bankës janë operacionet bankare dhe financiare me pakicë dhe aktivitete të tjera të lidhura me to, brenda Republikës së Shqipërisë. Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 vendodhje shërbimi, që nga data 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021: 74 vendodhje shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen përmes 3 rrethesh dhe nuk kanë operojnë jashtë shtetit.

Monedha e prezantimit. Këto pasqyra financiare të konsoliduara paraqiten në lekë (“LEK”), përveç rasteve kur shprehet ndryshe. Përveç rasteve të treguara, informacioni financiar i paraqitur në lekë është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt. \

2. MJEDISI OPERATIV I BANKËS

Ekonomia shqiptare është rikuperuar plotësisht nga tërmeti dhe pandemia. PBB-ja tregoi një rritje prej 8.5% në vitin 2021, për shkak të prodhimit të energjisë që ishte komponenti kryesor i industrisë që shënoi një rritje të ndjeshme për shkak të reshjeve të dendura që nxitën prodhimin e energjisë hidroelektrike. Ndërtimi gjithashtu kontribuoi ndjeshëm në rritjen e PBB-së, pasi rindërtimi pas tërmetit fitoi shpejtësi dhe investimet publike parazgjedhore u rritën.

Megjithatë, me fillimin e luftës në Ukrainë dhe të gjitha pasiguritë që solli më pas, ndaloi vullin ekonomik të vendit. Ekonomia shqiptare ka ekzpozim të ulët direkt me Ukrainën dhe Rusinë, pasi tregtia me këto vende kontribuon në më pak se 2% të totalit. Megjithatë, ajo ndjeu qartë efektet nëpërmjet rritjes së çmimeve të energjisë dhe ushqimeve. Norma e inflacionit arriti në 6.7% mesatarisht në vitin 2022 nga 1.3%-2% në 10 vitet e fundit, duke dobësuar fuqinë blerëse të konsumatorëve dhe duke lënë gjurmë në aktivitetin ekonomik. Megjithatë, ekonomia ruajti një vrull pozitiv në anën e turizmit të fuqishëm, pasurive të paluajtshme dhe shërbimeve. Prandaj, ne presim që PBB-ja reale të zgjerohet mesatarisht me 3.9% në terma vjetorë në vitin 2022, por më pak se gjysma e rritjes së PBB-së në vitin 2021.

Inflacioni i lartë i vazhdueshëm dhe pritshmëritë rritëse të agjentëve ekonomikë, si pasojë e luftës në Ukrainë, e detyruan Bankën e Shqipërisë të hyjë për herë të parë në një cikël shtrëngues të politikës monetare. Në përprjekje për të luftuar normën e ngritur të inflacionit, ajo ka ecur përpara drejt normalizimit të politikës monetare. Norma bazë ka arritur në 2.75% ose një kërcim 225 bp në përgjithësi nga marsi 2022 deri në nëntor 2022. Edhe pse norma totale e inflacionit ka filluar ngadalësimin në tre muajt e fundit në 7.2% në janar 2023, inflacioni bazë rritet, duke arritur kulmin në 8.7% në janar 2023..

Shqipëria, ndryshe nga vendet e tjera evropiane, është një eksportues neto i energjisë, prandaj nuk është ndikuar nga kriza energjetike që pasoi konfliktin në Ukrainë. Megjithatë, përballë sfidës së rritjes së çmimeve të konsumit, mbështetja e qeverisë ishte rreth 509 milionë euro ose 2.8% e PBB-së së vlerësuar në 2022 (18.1 miliardë euro) për të ndihmuar pjesën më të cënueshme të popullsisë që përpiqet të zbusë inflacionin dhe kostot e rritura të energjisë. Subvencionimi i rritjes së çmimit të energjisë elektrike shkoi në rreth 1.3% të PBB-së për familjet dhe bizneset.

Efektet afatgjata të situatës aktuale ekonomike janë të vështira për t'u parashikuar dhe pritet dhe vlerësimet aktuale të drejtimit mund të ndryshojnë nga rezultatet aktuale.

Për qëllimin e matjes së humbjeve të pritshme të kredisë (“HPK”) Banka përdor informacione të mbështetshme për të ardhmen, duke përfshirë parashikimet e variablave makroekonomikë. Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, megjithatë, parashikimet dhe gjasat e shfaqjes së tyre i nënshtrohen një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara. Shënimet 3 dhe 32 ofrojnë më shumë informacion se si Grupi ka inkorporuar informacionin e ardhshëm në modelet HPK.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI

Deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas konventës së kostos historike, të modifikuara nga njohja fillestare e instrumenteve financiare bazuar në vlerën e drejtë dhe nga rivlerësimi i të disponueshme për- shitja e aktiveve financiare dhe instrumenteve financiare të kategorizuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç rasteve kur deklarohet ndryshe.

Grupi ka përgatitur gjithashtu pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF për Bankën dhe filialet e saj ("Grupi"). Në pasqyrat financiare të konsoliduara, ndërmarrjet e varura – të cilat janë ato kompani në të cilat grupi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, ka një interes prej më shumë se gjysmën e të drejtave të votës ose ndryshe ka fuqi për të ushtruar kontroll mbi operacionet – janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara mund të merren në <http://www.raiffeisen.al/>. Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara duhet t'i lexojnë ato së bashku me pasqyrat financiare të veçanta të grupit më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 në mënyrë që të marrin informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet e operacioneve dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit në tërësi.

a) Transaksionet në valutë të huaj

Pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit u përgatitën në LEK që është monedha funksionale e të gjithë anëtarëve të Grupit. Monedha funksionale është monedha e mjedisit kryesor ekonomik në të cilin operon kompania.

Transaksionet në valuta të huaja përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datat e transaksioneve. Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit kthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë.

Fitimet ose humbjet në valutë të huaj nga zërat monetarë janë diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedhë të huaj që maten me vlerën e drejtë, ritransferohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat në valutë të huaj që lindin nga rikthimi njihen në fitim ose humbje.

Normat zyrtare të Grupit të aplikueshëm (LEK ndaj njësisë valutore) për monedhat kryesore më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	<i>Fundi i periudhës</i>	<i>Mesatare</i>	<i>Fundi i periudhës</i>	<i>Mesatare</i>
Dollari amerikan (USD)	107.05	112.53	106.54	103.49
Njësia e monedhës së Bashkimit Evropian (EUR)	114.23	118.87	120.76	122.55

b) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që skanton saktësisht pagesat dhe arkëtimet e ardhshme të parave të gatshme gjatë jetës së pritshme të aktivitet ose detyrimit financiar (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër) në vlerën kontabël të aktivitet ose detyrimit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Grupi vlerëson flukset e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot e transaksionit dhe tarifën dhe pikët e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave përfshijnë:

- Interesin mbi aktivitet dhe detyrimet financiare me kosto të amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv
- Interesin për letrat me vlerë të investimit të disponueshëm për shitje i llogaritur mbi bazën e interesit efektiv.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme konsiderohen si të rastësishme për operacionet tregtare të Bankës dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të tregtueshme në të ardhurat neto nga tregtimi.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

c) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Të ardhura të tjera nga tarifa dhe komisione, duke përfshirë tarifën e shërbimit të llogarisë, komisionet e shitjeve, tarifën e depozitave, njihen kur shërbimet përkatëse kryhen. Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve lidhen kryesisht me tarifën e transaksioneve dhe shërbimeve, të cilat shpenzohen me marrjen e shërbimeve.

d) Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përfshijnë fitimet minus humbjet në lidhje me aktivet dhe detyrimet e tregtimit, dhe përfshijnë të gjitha ndryshimet e realizuara dhe të parealizuara në vlerën e drejtë, interesat dhe diferencat e këmbimit valutor.

e) Shpenzimet e stafit

Kostot e personelit dhe kontributet e lidhura me to. Pagat, mëditjet, kontributet në fondet shtetërore të pensioneve dhe sigurimeve shoqërore, pushimet vjetore të paguara dhe të sëmurët, shpërblimet dhe përfitimet jomonetare llogariten në vitin në të cilin shërbimet e lidhura kryhen nga punonjësit e Grupit.

f) Pagesat e qirasë operative dhe shpenzimet e tjera operative

Pagesat e bëra për qiratë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare gjatë kohëzgjatjes së qirasë. Stimujt e qirasë të marra njihen si pjesë përbërëse e shpenzimeve totale të qirasë, gjatë kohëzgjatjes së qirasë. Shpenzimet operative njihen kur ndodhin.

g) Përfitimet e punonjësve

• Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato duhet të paguhet. Banka paguan kontribute për sigurime shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet vendore janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh të përcaktuar për pensione.

• Leja vjetore e paguar

Banka njeh si detyrim vlerën e pa aktualizuar të kostos së vlerësuar në lidhje me lejen vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën

• Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet e përfitimeve afatshkurtra të punonjësve maten mbi një bazë të paskontuar dhe shpenzohen kur ofrohet shërbimi përkatës.

Njihet një provizion për shumën që pritet të paguhet sipas bonusit afatshkurtër të parave të gatshme ose planeve të ndarjes së fitimit nëse banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimit të kaluar të ofruar nga punonjësi dhe detyrimi mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme.

• Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës

Për përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës, banka specifikoi se shumata e pagueshme njihen kur dhe vetëm kur kompania:

- Ndërpret punësimin të një punonjësi përpara datës normale të daljes në pension, ose
- Si rezultat i një oferte të bërë për të inkurajuar largimin vullnetar.

Banka është demonstruar e përkushtuar për një përfundim kur, dhe kur, ka një plan formal të detajuar për përfundimin dhe është pa tërheqje të mundshme.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITET (VAZHDIM)

h) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat njihen në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave gjithëpërfshirëse, me përjashtim të masës që lidhet me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapital, në të cilin rast ai njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose substancialisht të miratuara në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme. Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat sigurohet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit për humbjet tatimore të bartura dhe diferencat e përkohshme që lindin ndërmjet bazës tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerës së tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar. Në përputhje me përjashtimin nga njohja fillestare, tatimet e shtyra nuk regjistrohen për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të një aktivi ose një pasivi në një transaksion të ndryshëm nga një kombinim biznesi, nëse transaksioni, kur regjistrohet fillimisht, nuk ndikon as në fitimin kontabël dhe as të tatueshëm. Detyrimet tatimore të shtyra nuk regjistrohen për diferencat e përkohshme në njohjen fillestare të emrit të mirë, dhe më pas për emrin e mirë i cili nuk është i zbritshëm për qëllime tatimore. Tepricat tatimore të shtyra maten me normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen për periudhën kur diferencat e përkohshme do të anulohen ose kur do të përdoren humbjet tatimore të bartura. Aktivitetet dhe detyrimet tatimore të shtyra janë neto vetëm brenda kompanive individuale të Grupit. Aktivitetet tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe humbjet tatimore të bartura regjistrohen vetëm në masën që është e mundshme që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet. Tatimi i shtyrë mbi fitimin nuk njihet në fitimet e pashpërndara pas blerjes dhe lëvizjet e tjera pas blerjes në rezervat e filialeve ku Grupi kontrollon politikën e dividendit të filialit dhe ka të ngjarë që diferenca të mos kthehet nëpërmjet dividendëve ose ndryshe në të ardhmen e parashikueshme.

(i) Instrumentet financiare

Termet kyçe të matjes

Në varësi të klasifikimit të tyre, instrumentet financiare mbahen me vlerën e drejtë ose me kosto të amortizuar siç përshkruhet më poshtë.

Vlera e drejtë është çmimi që do të marrë për të shitur një aktiv ose për të paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg aktiv është ai në të cilin transaksionet të aktivitetit ose pasivitetit të ndodhin me frekuencë të mjaftueshme dhe të vëllimit të sigurojë informata të çmimeve në baza të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin individual ose pasivin dhe sasinë e mbajtura nga njësi ekonomike. Ky është rasti edhe në qoftë se vëllimi normal i përditshëm i një tregu nuk është i mjaftueshëm për të absorbuar sasi të mbajtur dhe urdhra të pozicionimit për të shitur në një transaksion të vetëm mund të ndikojnë në çmimin e cituar.

Një portofol i derivateve financiare ose aktivitetet dhe detyrimet të cilat nuk tregtohen në një treg aktiv maten me vlerën e drejtë të një grupi aktivesh financiare dhe pasiveve financiare në bazë të çmimit që do të marrë për të shitur një pozicion neto të gjatë (dmth një pasuri) për një ekspozim të caktuar të rrezikut ose të paguar për të transferuar një pozicion neto të shkurtër (p.sh. një përgjegjësi) për një ekspozim të veçantë të rrezikut në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo është e zbatueshme për aktivitetet e mbajtura me vlerë të drejtë mbi një bazë përsëritëse nëse Banka: (a) menaxhon grupin e aktiveve financiare dhe pasiveve financiare në bazë të ekspozimit neto të njësisë ekonomike në një rrezik të veçantë të tregut (ose rreziqe) ose me rreziku i kreditë i një palë të veçantë në përputhje me menaxhimin e rrezikut të dokumentuar të njësisë ekonomike ose strategjinë e investimit; (b) ajo ofron informacion mbi këtë bazë për grupin e aktiveve dhe detyrimeve ndaj personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike; dhe (c) rreziqet e tregut, duke përfshirë edhe kohëzgjatjen e ekspozimit të njësisë ekonomike ndaj një rreziku të veçantë të tregut (ose rreziqeve) që vijnë nga aktivitetet financiare dhe pasivitetet financiare është në thelb i njëjtë. Teknikat e vlerësimit siç janë modelet e aktualizuara të flukseve të parasë apo modele të bazuara në transaksionet e palëve të palidhura të fundit të apo konsideratë e të dhënave financiare të të investuarit, janë përdorur për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiare për të cilat informacioni çmimi i tregut të jashtëm nuk është në dispozicion. Matjet e vlerës së drejtë janë analizuar nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si vijon: (i) Niveli i një matjeje janë me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose pasive identike, (ii) Niveli dy i matjeve janë vlerësimet teknikat me të gjitha inputet materiale vëzhgueshme për të aktivitetit ose detyrimit, qoftë drejtpërdrejt (që është, si çmimet) ose tërthorazi (që është, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) Niveli tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme të tregut të vetëm (që është, matje kërkon inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme). Referojuni shënimit 28.

Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo që nuk do të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk kishte ndodhur. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifën dhe komisionet e paguara agjentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agjentë të shitjes), këshilltarë, agjentët dhe tregtarët, taksat e agjensive rregullatore dhe shkëmbyesit e letrave me vlerë, dhe taksat e transferimit dhe detyrave. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet ose zbritjet e borxheve, kostot e financimit ose të brendshme administrative ose që mbajnë

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3.POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

i) Instrumentet financiare

Termet kyçe të matjes (vazhdim)

Kostoja e amortizuar është vlera me të cilën instrumenti financiar është njohur në njohjen fillestare më pak se shlyerjet e principalit, plus interesin e përlllogaritur, dhe për aktivet financiare më pak se zhvlerësimi për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përlllogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe e çdo primi apo zbritje të vlerës në maturim, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përlllogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përlllogaritura nga interesi, duke përfshirë të dy kupon të përlllogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (duke përfshirë tarifën e shtyra në lindje, në qoftë se ka), nuk janë paraqitur veçmas dhe janë të përfshira në vlerat e mbartura të artikujve të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimeve të interesit në periudhën përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante periodike të interesit (norma e interesit efektiv) në vlerën kontabël.

Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat e vlerësuara të ardhshme monetare ose arkëtimet (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përmes jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme, në vlerën bartëse neto të instrumentit financiar. Flukset e parasë të aktualizuara të normave efektive të interesit të instrumentave të ndrzshueshme në datën tjetër të interesit të rivlerësimit, me përjashtim të primit apo të zbritjes e cila reflekton përhapjen kredisë mbi normën e luhatshme të specifikuar në instrumentin, ose variablave të tjera që nuk janë rivendosur në normat e tregut. Këto prime ose zbritje amortizohen gjatë gjithë jetës së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra midis palëve të kontratës që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit.

Njohja fillestare e instrumenteve financiare. Letrat me vlerë të tregtueshme, derivatet dhe instrumente të tjera financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë regjistruar fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht në vlerë të transaksioneve plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare është regjistruar vetëm në qoftë se ka një dallim në mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të dëshmohet nga transaksione të tregut aktual të të njëjtit instrument ose nga një teknikë vlerësimi inputeve të cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregje të mbikëqyrura.

Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin brenda kuadrit kohor të vendosur nga rregullorja ose marrëveshja e tregut ("Mënyra e rregullt" e blerjeve dhe shitjeve) janë të regjistruara në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Banka angazhohet për të ofruar një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësia ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Banka përdor teknika të vlerësimit të aktualizuar të flukseve të parasë për të përcaktuar vlerën e drejtë të kredive për palët e lidhura që nuk tregtohen në një treg aktiv. Dallimet mund të lindin mes vlerës së drejtë në njohjen fillestare, e cila konsiderohet të jetë çmimi i transaksionit, dhe shumës së përcaktuar në njohjen fillestare duke përdorur një teknikë vlerësimi me nivel 3 inputesh. Diferenca të tilla janë njohur fillimisht në aktive të tjera ose detyrimeve të tjera dhe më pas amortizohen mbi një bazë lineare përgjatë afatit të kredive ndaj palëve të lidhura. Dallimet njihen menjëherë në fitim ose humbje, nëse vlerësimi përdor vetëm nivelin 1 ose nivelin 2 të inputeve.

Klasifikimi dhe matja e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Të gjitha aktivet financiare, detyrimet financiare dhe instrumentet financiare derivative duhet të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Një instrument financiar përkufizohet si çdo kontratë që krijon një aktiv financiar të një njësie ekonomike dhe një detyrim financiar ose instrument të kapitalit neto të një njësie tjetër. Në njohjen fillestare, instrumentet financiare duhet të maten me vlerën e drejtë, e cila në përgjithësi korrespondon me çmimin e transaksionit në kohën e blerjes ose emetimit. Sipas SNRF 13, vlera e drejtë përcaktohet si çmimi i daljes. Ky është çmimi që do të merrej nga shitja e një aktivi ose do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Për matjen e mëvonshme, instrumentet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar sipas kategorisë përkatëse të matjes sipas SNRF 9, ose me kosto (të amortizuar) ose me vlerë të drejtë.

Klasifikimi i aktiveve financiare sipas SNRF 9 së pari bazohet në modelin e biznesit sipas të cilit menaxhohen aktivet dhe së dyti në karakteristikat e fluksit monetar të aktiveve. Për bankën, kjo rezulton në pesë kategori klasifikimi për aktivet financiare

- Aktivet financiare të matura me kosto të amortizuar (KA)
- Aktivet financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH)

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Klasifikimi dhe matja e aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)

Në Bankë, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse objektivi është mbajtja e aktivitetit për të mbledhur flukset e parasë kontraktuale dhe nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar krijojnë flukse të parasë në data të specifikuar që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e principalit të papaguar. Një aktiv matet më pas me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse nëse mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit është mbledhja e flukseve të parasë kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare. Për më tepër, kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar krijojnë në data të specifikuar flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e papaguar të principalit.

Në njohjen fillestare të një instrumenti të kapitalit neto që nuk është për tregtim, banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në të ardhurat e tjera përmbledhëse. Kjo zgjedhje bëhet mbi bazën investim pas investimi për çdo investim dhe në thelb mbulon interesa strategjike që nuk janë plotësisht të ndara.

Të gjitha aktivet e tjera financiare - d.m.th. aktivet financiare që nuk plotësojnë kriteret për klasifikim si të matura më pas me koston e amortizuar ose VDAGJ - klasifikohen si të matura më pas me vlerën e drejtë, me ndryshimet në vlerën e drejtë të njohura në fitim ose humbje. Për më tepër, Banka ka opsionin që në njohjen fillestare të caktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar si në VDFH nëse duke e bërë këtë eliminon ose redukton ndjeshëm një mospërputhje matjeje ose njohjeje - p.sh. një mospërputhje kontabël - që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose njohja fitimit dhe humbjet mbi to, mbi baza të ndryshme.

Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen fillestare.

Detyrimet financiare përgjithësisht njihen sipas SNRF 9 me kosto (të amortizuar) (detyrimet financiare – kosto e amortizuar) duke zbatuar metodën e interesit efektiv, përveç rasteve kur ato maten me vlerën e drejtë. Kjo përfshin detyrimet financiare që mbahen për tregtim (detyrimet financiare – të mbajtura për tregtim) dhe të përcaktuara si VDFH (detyrimet financiare – vlera e drejtë e përcaktuar përmes fitimit/humbjes). Ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, të shkaktuara nga ndryshimet në rrezikun e mospagimit të vetë bankave duhet të regjistrohen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

Derivatët e përfshirë nuk ndahen nga kontrata bazë e një aktiviteti financiar. Në vend të kësaj, aktivet financiare klasifikohen në përputhje me modelin e biznesit dhe karakteristikat e tyre kontraktuale siç shpjegohet në kapitullin e vlerësimit të modelit të biznesit dhe në kapitullin e analizës së karakteristikave të fluksit monetar kontraktual. Kur njihen pasivet financiare, derivativët e përfshirë veçohen nga instrumenti bazë dhe kontabilizohen veçmas si derivativë nëse karakteristikat dhe rreziqet e tyre ekonomike nuk janë të lidhura ngushtë me karakteristikat ekonomike dhe rreziqet e kontratës bazë, derivativi i përfshirë plotëson përkufizimin e një derivativi dhe instrumenti financiar hibrid nuk është i lidhur me një zë pasivi financiar që mbahet për tregtim ose i përcaktuar me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Vlerësimi i Modelit të Biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në një nivel portofoli, sepse kjo pasqyron më së miri mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacion grupit drejtues. Faktorët e mëposhtëm konsiderohen si dëshmi kur vlerësohet se cili model biznesi është i rëndësishëm:

- Si vlerësohet performanca e modelit të biznesit (dhe aktivet financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe i raportohet personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike;
- Rreziqet që ndikojnë në performancën e modelit të biznesit (dhe aktivet financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe mënyra se si menaxhohen ato rreziqe;
- Si kompensohen menaxherët e biznesit – p.sh. Nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara ose në flukset e parasë kontraktuale të mbledhura;
- Frekuenca, vlera dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet e shitjeve të tilla dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhmen; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjes dhe mbledhja e flukseve të parasë kontraktuale janë secila integrale ose rastësishme për modelin e biznesit (modeli i biznesit "mbaj për të mbledhur" kundrejt "mbajtjes dhe shitjes").

Aktiviteti financiar që mbahen për tregtim dhe ato që menaxhohen dhe performanca e të cilave vlerësohet mbi bazën e vlerës së drejtë do të maten me VDFH.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Vlerësimi i Modelit të Biznesit (vazhdim)

Objektivi i një modeli biznesi mund të jetë të mbajë aktive financiare për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale edhe kur disa shitje të aktiveve financiare kanë ndodhur ose pritet të ndodhin. Për bankën, shitjet e mëposhtme mund të jenë në përputhje me modelin e biznesit të mbajtur për të mbledhur:

- Shitjet janë për shkak të rritjes së rrezikut të kredisë të një aktivi financiar;
- Shitjet janë të rralla (edhe nëse janë të rëndësishme), ose janë të parëndësishme individualisht dhe në total (edhe nëse janë të shpeshta);
- Shitjet kryhen afër maturimit të aktivitetit financiar dhe të ardhurat nga shitjet përafrojnë mbledhjen e flukseve të parasë të mbetura kontraktuale.

Për të gjitha aktivitetet e bankës të njohura si të mbajtura për të mbledhur modelin e biznesit, shitja e më pak se 10 për qind të portofolit (vlerës kontabël) gjatë një periudhe trevjeçare do të konsiderohet potencialisht "më se e rrallë".

Analiza e kontraktuale Rrjedha e parasë Karakteristikat

Analiza kontraktuale e karakteristikave të Fluksit të Parasë

Pasi banka të përcaktojë se modeli i biznesit i një portofoli specifik është që të mbajë aktivitetet financiare për të mbledhur fluksin e parasë kontraktuale (ose për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale dhe për të shitur aktive financiare), atëherë duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar lindin në data specifike flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e principalit të papaguar. Për këtë qëllim, interesi përkufizohet si kompensim për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të huadhënies, si dhe një marzh fitimi. Ky vlerësim do të kryhet mbi bazën instrument pas instrumenti në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Në vlerësimin nëse fluksin e parasë kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, Banka merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të parasë kontraktuale në mënyrë që të mos e plotësojë më këtë kusht. Banka konsideron:

- Parapagim, afatet e zgjatjes
- Efektet e Levës
- Kërkesa është e kufizuar në aktive ose flukse të parasë të specifikuara
- Instrumente të lidhura me kontratë
- Opsionet e konvertimit
- Karakteristika të monedhës të dyfishtë

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testi i standardeve

Vlera në kohë e parasë është elementi i interesit që siguron konsideratë vetëm për kalimin e kohës. Ai nuk merr parasysh rreziqet të tjera (kredi, likuiditet etj.) ose kosto (administrative etj.) që lidhen me mbajtjen e një aktivi financiar. Në disa raste, elementi i vlerës në kohë të parasë mund të modifikohet (i papërsosur). Ky do të ishte rasti, për shembull, nëse norma e interesit e një aktivi financiar rivendoset periodikisht, por frekuenca e atij rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës së interesit. Në këtë rast, njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin nëse fluksin e parasë kontraktuale përfaqësojnë ende vetëm pagesa të principalit dhe interesit, d.m.th. termi i modifikimit nuk i ndryshon ndjeshëm fluksin e parasë nga një instrument standard "i përsosur". Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël dhe nuk mund të shmangët thjesht duke arritur në përfundimin se një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë.

Një test standard zbatohet për tiparet kryesore kontraktuale të mëposhtme që mund të modifikojnë vlerën në kohë të parasë:

- Frekuenca e normës së rivendosjes nuk përputhet me afatin e interesit
- Treguesi i vonesës
- Klauzola zbutëse
- Periudha e mospagimit
- Referenca e rendimentit të tregut sekondar

Nuk ka raste të modifikimit të vlerës kohore të parasë në bankë.

Mjetet financiare – kosto e amortizuar

Në bankë, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar (KA) nëse plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

- Aktivi mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbajë aktive për të mbledhur flukse të parasë kontraktuale
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar krijojnë në data të specifikuara flukse të parasë që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi shumën e papaguar të principalit.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Mjetet financiare – kosto e amortizuar (vazhdim)

Këto kushte shpjegohen më në detaje në kapitujt Vlerësimi i modelit të biznesit, Analiza e karakteristikave të fluksit monetar kontraktual dhe Modifikimi i vlerës në kohë të parasë dhe testi i standardit.

Aktivitetet financiare – kostoja e amortizuar përfshin letrat me vlerë të borxhit, huatë dhe paradhëniet ndaj institucioneve financiare dhe huatë dhe paradhëniet për klientët, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit në rritje, dhe më pas me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Të ardhurat nga operacionet bankare, duke përfshirë të ardhurat nga huatë dhe paradhëniet për klientët, të ardhurat nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, njihen në fitim ose humbje duke aplikuar EIR në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare të ndryshme nga aktivitetet dhe zhvlerësuar nga kredia. Kur një aktiv financiar zhvlerësohet nga kredia dhe, për rrjedhojë, konsiderohet si "Faza 3", banka llogarit të ardhurat nga interesi duke aplikuar EIR në koston neto të amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivitetet financiare nuk janë më të zhvlerësuar nga kredia, banka i rikthehet llogaritjes së të ardhurave nga interesi mbi bazën bruto.

Aktivitetet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes

Aktivitetet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes blihen ose krijohen kryesisht me qëllim të gjenerimit të fitimit nga luhatjet afatshkurtra në çmimet e tregut. Letrat me vlerë të mbajtura brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit arrihet duke shitur aktivitetet financiare maten me vlerat e tyre të drejta. Nëse letrat me vlerë janë të listuara, vlera e drejtë bazohet në çmimet e bursës.

Vlerat e drejta pozitive paraqiten nën aktivitetet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Vlera e drejtë negative paraqitet nën detyrimet financiare – vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi.

Të ardhurat nga interesi tregohen në të ardhurat e tjera nga interesi, rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga nxjerrja jashtë përdorimit tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi/(humbja).

Aktivitetet dhe detyrimet financiare – vlera e drejtë e përcaktuar përmes fitimit ose humbjes

Kjo kategori përfshin vetëm të gjitha ato aktive financiare që janë përcaktuar në mënyrë të pakthyeshme si instrumente financiare me vlerën e drejtë (i ashtuquajtur i opsionit të vlerës së drejtë) me njohjen fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Një njësi ekonomike mund ta përdorë këtë përcaktim vetëm kur e bën këtë, eliminon ose redukton ndjeshëm mospërputhjet në matje ose njohje. Këto lloje të ndryshme të matjeve të aktiveve financiare ose njohja e fitimeve ose humbjeve që rezultojnë ka një bazë të ndryshme.

Detyrimet financiare përcaktohen gjithashtu si instrumente financiare me vlerën e drejtë për të shmangur mospërputhjet e vlerësimit me derivativët përkatës. Vlera e drejtë e detyrimeve financiare sipas opsionit të vlerës së drejtë në këtë kategori pasqyron të gjithë faktorët e rrezikut të tregut, përfshirë ata që lidhen me rrezikun e kredisë të emetuesit.

Në vitin raportues, ashtu si në vitin e krahasimit, çmimet e vëzhgueshme të tregut janë përdorur për vlerësimin e detyrimeve të emetimeve të varura të matura me vlerën e drejtë. Detyrimet financiare janë kryesisht obligacione të strukturuar. Vlera e drejtë e këtyre detyrimeve financiare llogaritet duke skontuar flukset e parasë kontraktuale me një kurbë yield-i të rregulluar nga rreziku i kredisë, e cila pasqyron nivelin në të cilin Grupi mund të emetojë instrumente të ngjashme financiare në datën e raportimit. Parametrat e rrezikut të tregut përcaktohen bazuar në instrumente të ngjashme financiare. Rezultatet e vlerësimit për detyrimet që përcaktohen si instrumente financiare me vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto të tregtimit dhe në rezultatin e vlerës së drejtë.

Këto instrumente financiare maten me vlerën e drejtë. Të ardhurat nga interesi tregohen në të ardhurat neto nga interesi; rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga nxjerrja jashtë përdorimit tregohen në të ardhurat neto nga tregtimi dhe në rezultatin e vlerës së drejtë. Për detyrimet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen një ndryshimi në rrezikun e kredisë së vet nuk raportohen në pasqyrën e të ardhurave, por në të ardhurat e tjera përmbledhëse.

Detyrimet financiare – kosto e amortizuar

Detyrimet njihen kryesisht me koston e amortizuar. Përveç shpenzimit të interesit, nëse ka diferenca midis shumës së paguar dhe vlerës nominale, zbatohet metoda e interesit efektiv dhe shumat shfaqen në të ardhurat neto nga interesi. Kjo kategori përfshin kryesisht depozitat e klientëve dhe emetimet e letrave me vlerë për qëllime rrefinancimi.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Marrëdhëniet ndërmjet aktiveve/detyrimeve, kritereve të matjes dhe kategorisë sipas SNRF 9

Aktivet / Detyrimet	Vlera e drejtë	Kosto e amortizuar	Kategoria
<i>Klasa e aktiveve</i>			
Arka, Banka qendrore dhe llogaritë pa afat		X	KA
Aktivet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Aktivet financiare – me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera përmbledhëse	X		VDAGJ
Aktivet financiare jo-tregtare – me vlerë të drejtë e detyrueshme përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH
<i>Klasat e detyrimeve</i>			
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH

KA: “Kosto e amortizuar”

VDAGJ: “Vlera e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse”

VDFH: “Vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes”

Kosto e amortizuar

Metoda e normës efektive të interesit është një metodë e llogaritjes së koston së amortizuar të një instrumenti financiar dhe shpërndarjes së shpenzimeve nga interesi dhe të ardhurave nga interesi në periudhat përkatëse. Norma efektive e interesit është norma e interesit e përdorur për të skontuar flukset hyrëse dhe dalëse të parave në të ardhmen (duke përfshirë të gjitha tarifatat që janë pjesë e normës efektive të interesit, koston e transaksionit dhe primet dhe zbritjet e tjera) gjatë afatit të pritshëm të instrumentit financiar ose periudhë më të shkurtër, kur është e zbatueshme, për të arritur në vlerën kontabël neto nga njohja fillestare.

Çregjistrimi i aktiveve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet kur të drejtat kontraktuale për flukset e parasë që rrjedhin nga një aktiv financiar kanë skaduar, kur Banka ka transferuar të drejtat mbi flukset e parasë, ose nëse Banka ka detyrimin, në rast se ndodhin disa kritere, të transferojë flukset e parasë në një ose më shumë marrës. Një aktiv i transferuar gjithashtu çregjistrohet nëse transferohen të gjitha rreziqet materiale dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve. Banka ka një politikë shlyerjeje të bazuar në parimin që banka që është kreditore e huave nuk pret asnjë rikuperim/pagesë as për të gjithë ekspozimin (shlyerje e plotë) ose për një pjesë të ekspozimit (shlyerje e pjesshme). Për më tepër, kreditë duhet të jenë ose të zhvlerësuara plotësisht në shumën e të gjithë ekspozimit ose, në rast të huave të kolateralizuara, ato zhvlerësohen në masën që nuk janë të kolateralizuara. Informacione të mëtejshme për fshirjet janë dhënë në (36) *Humbjet e pritshme të kredisë*.

Modifikimi i mjeteve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet për shkak të një modifikimi nëse kontrata bazë modifikohet në mënyrë thelbësore. Në bankë, kushtet modifikohen në mënyrë thelbësore nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë sipas kushteve të reja duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv ndryshon me të paktën 10 përqind nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë të mbetura të aktivitetit financiar origjinal (testi i vlerës aktuale). Përveç testit të vlerës aktuale, kritere të mëtejshme sasiore dhe cilësore janë marrë në konsideratë për të vlerësuar nëse zbatohet një modifikim thelbësor. Kriteret e tjera sasiore konsiderojnë kryesisht zgjatjen e afatit mesatar të mbetur. Huatë e fazës 3 shpesh ristrukturohen për të përmbushur pagesat maksimale të pritura nga klienti. Nëse është kështu, atëherë kërkohet një gjykim shtesë për të përcaktuar nëse ndryshimi kontraktual është një instrument i ri në aspektin ekonomik. Banka ka përcaktuar kriteret cilësore për një ndryshim të rëndësishëm në kushtet e kontratës si një ndryshim në monedhën bazë dhe gjithashtu futjen e klauzolave që normalisht do të shkaktonin dështimin e kritereve kontraktuale të fluksit monetar sipas SNRF 9, ose një ndryshim në llojin e instrumentit (p.sh. një obligacion konvertohet në hua).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar nëse detyrimet e bankës janë paguar, skaduar ose revokuar. Të ardhurat ose shpenzimet nga riblerja e detyrimeve të veta tregohen në shënimet nën (5) Të ardhura të tjera neto operative. Edhe riblerja e obligacioneve të veta bie nën çregjistrimin e detyrimeve financiare. Diferencat në riblerjen ndërmjet vlerës kontabël të detyrimit (duke përfshirë primet dhe zbritjet) dhe çmimit të blerjes raportohen në pasqyrën e të ardhurave, në të ardhura të tjera neto operative.

Një shkëmbim midis bankës dhe huadhënësve të saj fillestar të instrumenteve të borxhit me kushte thelbësisht të ndryshme, si dhe modifikimet thelbësore të kushteve dhe kushteve të detyrimeve financiare ekzistuese, llogariten si një shuarje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje e një detyrimi të ri financiar. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo tarifë të paguar neto nga çdo tarifë e marrë dhe e skontuar duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% e ndryshme nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të parasë të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Gjithashtu, merren parasysh edhe faktorë të tjerë cilësorë, si monedha në të cilën është shprehur instrumenti, ndryshimet në llojin e normës së interesit dhe ndryshimet në marrëveshjet e kredisë. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose një modifikim i kushteve kontabilizohet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar njihet si pjesë e fitimit ose humbjes nga shuarja. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk llogaritet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet gjatë periudhës së mbetur të detyrimit të modifikuar.

Riklasifikimi i aktiveve financiare

Riklasifikimi është i mundur vetëm për aktivet financiare, jo për detyrimet financiare. Në bankë një ndryshim në kategorinë e matjes është i mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit të përdorur për të menaxhuar një aktiv financiar. Riklasifikimi është atëherë i detyrueshëm në raste të tilla. Ndryshime të tilla duhet të përcaktohen nga Bordi Drejtues dhe të jenë të rëndësishme për aktivitetet e korporatës. Nëse një riklasifikim i tillë është i nevojshëm, ai duhet të kryhet prospektivisht nga data e riklasifikimit dhe të miratohet nga Bordi Drejtues i Bankës.

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose do të paguhej për transferimin e një pasivi, në një transaksion të rregullt biznesi midis pjesëmarrësve të tregut në datën e referencës së matjes. Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi është drejtpërdrejt i vëzhgueshëm ose është vlerësuar duke përdorur një metodë vlerësimi. Në përputhje me SNRF13, banka përdor hierarkinë e mëposhtme për të përcaktuar dhe raportuar vlerën e drejtë për instrumentet financiare.

Kuotim në një treg aktiv (Niveli I)

Nëse çmimet e tregut janë të disponueshme, vlera e drejtë reflektohet më së miri nga çmimi i tregut. Kjo kategori përmban instrumente të kapitalit të tregtuar në bursë, instrumente borxhi të tregtuara në tregun ndërbankar dhe derivativë të tregtuar në bursë. Vlerësimi bazohet kryesisht në burime të jashtme të të dhënave (çmimet e bursës ose kuotat e ndërmjetësve në segmentet likuide të tregut). Në një treg aktiv, transaksionet që përfshijnë aktive dhe detyrime financiare tregtohen në frekuencë dhe vëllime të mjaftueshme, në mënyrë që informacioni i çmimeve të jetë vazhdimisht i disponueshëm. Treguesit për tregjet aktive janë numri, shpeshësia e përditësimit ose cilësia e kuotimeve (p.sh. bankat ose bursat). Për më tepër, diferencat e ngushta të ofertës/kërkesës dhe kuotimet nga pjesëmarrësit e tregut brenda një korridori të caktuar janë gjithashtu tregues të një tregu aktiv likuid.

Teknikat e matjes bazuar në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli II)

Kur çmimet e kuotuar për instrumentet financiare nuk janë të disponueshme, çmimet e instrumenteve financiare të ngjashme përdoren për të përcaktuar vlerën e drejtë aktuale ose përdoren metodat e pranuar të matjes duke përdorur çmime ose parametra të vëzhgueshëm (në veçanti llogaritjet e vlerës aktuale ose modelet e çmimeve të opsionit). Këto metoda kanë të bëjnë me shumicën e derivateve OTC dhe instrumenteve të borxhit të pakuotuar.

Teknikat e matjes që nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli III)

Nëse nuk disponohen të dhëna të mjaftueshme aktuale të verifikueshme të tregut për matjen me modele matëse, përdoren gjithashtu parametra që nuk janë të vëzhgueshëm në treg. Këto parametra hyrëse mund të përfshijnë të dhëna të cilat llogariten në terma të vlerave të përafërta nga të dhënat historike midis faktorëve të tjerë (niveli III i hierarkisë së vlerës së drejtë). Përdorimi i këtyre modeleve kërkon supozime dhe vlerësime të grupit drejtues. Shtrirja e supozimeve dhe vlerësimeve varet nga transparenca e çmimit të instrumentit financiar, tregu i tij dhe kompleksiteti i instrumentit.

Për instrumentet financiare të vlerësuara me kosto të amortizuar (kjo përfshin huatë dhe paradhëniet, depozitat, huamarrjet e tjera afatshkurtra dhe detyrimet afatgjata), banka publikon vlerën e drejtë. Në parim, ka një aktivitet tregtar të ulët ose aspak për këto instrumente, prandaj një shkallë e konsiderueshme e vlerësimit nga grupi drejtues është e nevojshme për përcaktimin e vlerës së drejtë.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Garancitë financiare

Garancia financiare është një kontratë sipas së cilës garantuesi është i detyruar të kryejë pagesa të caktuara. Këto pagesa kompensojnë palën së cilës i është dhënë garancia për humbjet që lindin në rast se një debitor i caktuar nuk i përmbush detyrimet e pagesës në kohë siç përcaktohet në kushtet origjinale të një instrumenti borxhi.

Garancitë financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet në bazë lineare gjatë jetës së garancisë. Në fund të çdo periudhe raportuese, garancitë maten me vlerën më të lartë prej (i) shumës së provizionit të humbjes për ekspozimin e garantuar të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme dhe (ii) tepriçës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare. Për më tepër, një provizion për humbje HPK njihet për tarifën e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Detyrimet dhe zotimet e kushtëzuara

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet e kushtëzuara nga zotimet e patërhequra të huasë. Angazhimet e huasë duhet të raportohen kur mund të ndodhë një rrezik kredie. Këto përfshijnë angazhimet për të dhënë kredi, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime.

Provizionet për humbjet nga kreditë për zotimet për hua raportohen sipas provizioneve për detyrimet dhe ngarkesat. Shpesh, zotimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe për këtë arsye përfshijnë një angazhim të tërhequr dhe një angazhim të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato për një angazhim të patërhequr, këto shfaqen së bashku me zhvlerësimet e aktivitetit financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë paraqiten si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

Zhvlerësimi

Ky seksion ofron një përmbledhje të atyre aspekteve të rregullave për zhvlerësimin që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti dhe burime kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe që rezultuan në një rregullim material në vitin financiar. Informacioni sasior për secilën prej këtyre vlerësimeve dhe gjykimeve përfshihet në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për secilin zë të prekur në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Vështrim i përgjithshëm i zhvlerësimit

Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiare është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë periudhës (të mbetur). Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiare nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e vlerës aktuale të një humbjeje të pritshme dymbëdhjetëmujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetëmujore është ajo pjesë e humbjeve të kredisë të pritshme gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e mospagimit të mundshme për një instrument financiar brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit.

Banka ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më sipër, banka i klasifikon instrumentet e saj financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCI si më poshtë:

- Faza 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiare, rreziku i mospagimit të kredisë së të cilëve nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Faza 1 përfshin gjithashtu të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët kredie në datën e raportimit, ku banka ka përdorur opsionin e disponueshëm për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët krediti për të gjitha instrumentet financiare, vlerësimi i brendshëm i kredisë së të cilëve në datën e raportimit është brenda intervalit të shkallës së investimit (korrespondon të paktën me Standard & Poor's BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-). Në njohjen fillestare të huave, banka regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetëmujore. Faza 1 përfshin gjithashtu kreditë ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe të cilat janë riklasifikuar kështu nga Faza 2.
- Faza 2 përfshin ato instrumente financiare, rreziku i kredisë i të cilëve është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe të cilat, në datën e raportimit, nuk janë klasifikuar si transaksione me rrezik të kufizuar kredie. Zhvlerësimet në Fazën 2 njihen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar. Faza 2 përfshin gjithashtu kreditë ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe të cilat në këtë mënyrë janë riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3 përfshin instrumentet financiare të cilat klasifikohen si të zhvlerësuara në datën e raportimit. Kriteri i bankës për këtë klasifikim është përcaktimi i një mospërmbushjeje në përputhje me nenin 178 të CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar do të përdoret gjithashtu si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të Fazës 3 në mospagim.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

(i) Instrumentet financiare (vazhdim)

Vështrim i përgjithshëm i zhvlerësimit (Vazhdim)

POCI: Aktivet e blera të zhvlerësuar nga kredia janë aktive financiare të cilat tashmë ishin zhvlerësuar në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktivi regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë interesi efektive që rregullohet për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat pasuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë gjatë jetës së instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Parimet e njohjes dhe matjes për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohen në shënimet (32) *Humbjet e pritshme të kredisë* në kapitullin Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë. Parimet e njohjes dhe matjes për përcaktimin e një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përcaktohen në (26) *Humbjet e pritshme të kredisë* në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë maten në baza kolektive ose individuale. Kërkesat për matjen kolektive janë përcaktuar në (26) *Humbjet e pritshme të kredisë* në seksionin karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë

Banka llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritshme të ponderuar sipas probabilitetit të të gjitha mospagesave duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm gjatë jetëgjatësisë së pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit që ishte përcaktuar fillimisht. Mospagesa është diferenca midis flukseve të pagesave të kontraktuara dhe të pritshme reale.

Humbja dymbëdhjetëmuajore e përdorur për njohjen e zhvlerësimeve në Fazën 1 është pjesa e humbjes së pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës për instrumentin financiar që rezulton nga ngjarjet e mospagimit të cilat pritet të ndodhin brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. HM për Fazën 1 dhe Fazën 2, si dhe për instrumentet financiare të parëndësishme në Fazën 3, përcaktohet mbi baza individuale të transaksionit duke marrë parasysh parametrat statistikorë të rrezikut. Këta parametra janë nxjerrë nga qasja IRB e Bazelit dhe janë modifikuar për të përmbushur kërkesat e SNRF-ve. Parametrat më të rëndësishëm hyrës të përdorur nga banka për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- PM: Në bankë, probabiliteti i mospagimit është probabiliteti që një huamarrës të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të pagesës brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit.
- Ekspozimi në mospagim (EM): Ekspozimi në mospagim është shuma që banka pret të zotërojë në kohën e mospagimit, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës.
- Humbja e dhënë në mospagim (HM): Humbja e dhënë paraqet pritshmërinë e bankës për shkallën e humbjes në një ekspozim të dështuar.

Të gjithë parametrat e rrezikut të përdorur nga modelet e brendshme të bankës janë përshtatur për të përmbushur kërkesat specifike të SNRF-ve dhe horizonti i parashikimit është zgjeruar në përputhje me rrethanat për të mbuluar të gjithë afatin e instrumenteve financiare. Për shembull, parashikimi për zhvillimin e ekspozimit gjatë gjithë afatit të instrumentit financiar përfshin gjithashtu, në veçanti, të drejtat e përfundimit kontraktual dhe ligjor.

Detaje të mëtejshme mbi përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë jepen në shënimet (32) *Humbjet e pritshme të kredisë*.

Informacione largpamëse

Si rregull, parametrat e rrezikut vlerësohen jo vetëm mbi informacionin historik të mospagimit, por gjithashtu, në veçanti, mbi mjedisin aktual ekonomik (perspektiva e momentit në kohë) dhe informacionin e largët. Ky vlerësim përfshin kryesisht rishikimin e rregullt të efekteve që do të kenë parashikimet makroekonomike të bankës në lidhje me shumën e HPK-së dhe përfshirjen e këtyre efekteve në përcaktimin e HPK. Për këtë qëllim përdoret një skenar bazë, i cili mbështetet në konsensusin përkatës të zbatueshëm (parashikimet e Raiffeisen Research mbi faktorë të rëndësishëm makroekonomikë, si PBB-ja reale, norma e papunësisë, normat e interesit referencë dhe informacioni për gjendjen e supozuar aktualisht të ciklit të kredisë). Ky skenar bazë plotësohet më pas me parametra makroekonomikë shtesë që janë të rëndësishëm për modelin. Rreziqe të tjera që nuk mund të përshkruhen në modelin standard dhe humbjet e pritshme të lidhura me to janë marrë gjithashtu parasysh.

Detaje të mëtejshme mbi informacionin e të ardhmes jepen në shënimet (32) *Humbjet e pritshme të kredisë* në kapitullin informacione për të ardhmen.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)**(i) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë**

Sistemet e vlerësimit të bankës kombinojnë në PD të gjithë informacionin sasior dhe cilësor të disponueshëm të rëndësishëm për parashikimin e rrezikut të kredisë. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe peshim të të gjithë treguesve të disponueshëm. Gjithashtu, rregullimi i PD-së merr parasysh jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacione largpamëse si parashikimi për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, banka përdor PD-në vetëm si një kornizë referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes fillestare të tij. Duke ankoruar rishikimin e kriterit relativ të transfertave në proceset dhe procedurat e fuqishme të kuadrit të administrimit të rrezikut të kredisë në të gjithë bankën, banka siguron që një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në mënyrë të besueshme dhe në kohë, bazuar në kritere objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mospagimit të kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës, kryhet në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vëzhguar të mospagimit gjatë maturimit të mbetur të instrumentit financiar (Lifetime-PD) kundrejt PD-së gjatë gjithë jetës për të njëjtën periudhë siç pritej në datën e njohjes. Detaje të mëtejshme mbi informacionin e të ardhmes jepen në shënimet (32) *Humbjet e pritshme të kredisë* në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë.

Kolaterali

Për të zbutur rreziqet e kredisë për aktivet financiare, banka përpiket të përdorë kolateralin kudo që të jetë e mundur. Ky kolateral mund të marrë forma të ndryshme, të tilla si para në dorë, letra me vlerë, letra krediti/garanci, pasuri të paluajtshme, të arkëtueshme, inventarë dhe aktive të tjera jofinanciare dhe përmirësime kreditore si marrëveshjet neto. Parimet e kontabilitetit për kolateralin mbeten të pandryshuara në krahasim me SNK39. Kolaterali nuk regjistrohet në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës nëse nuk riposedohet. Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e HPKs. Në përgjithësi, ai vlerësohet të paktën në fillim dhe i nënshtrohet rishikimeve gjashtëmujore. Disa kolaterale të tilla si mjete monetare ose letra me vlerë vlerësohen çdo ditë në lidhje me kërkesat e marzhit. Detaje të mëtejshme jepen në shënimet (31) *Kolaterali dhe rreziku maksimal i kredisë*.

Një rast i veçantë është klasifikimi i tokës dhe ndërtesave nga blerjet e ndihmës brenda kuadrit të realizimit të kolateralit, pasi këto pasuri të paluajtshme ose aktive të tjera janë blerë kryesisht për të shmangur humbjet nga biznesi i huadhënies dhe në përgjithësi synohen të rishiten. Në hapin e parë, banka vlerëson nëse një aktiv që është marrë mbrapsht mund të përdoret ose jo për operacionet e saj të biznesit. Aktivet që konsiderohen të dobishme për operacionet e biznesit të vet transferohen në aktivet afatgjata materiale të bankës në vlerën më të ulët të vlerës së riprokurimit ose vlerës kontabël të aktivitetit të kolateralizuar fillimisht. Aktivet që planifikohen të shiten njihen në inventarët e bankës me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes për aktivet jofinanciare në momentin e riposedimit, në përputhje me udhëzimet e bankës. Megjithatë, kur realizon kolateralin, banka në përgjithësi nuk merr në zotërim fizik të aktiveve, por komisionon agjentë të jashtëm për të marrë fonde nëpërmjet ankandëve për të shlyer borxhet e papaguara të klientit. Çdo fond i tepërt u kthehet klientëve. Për shkak të kësaj praktike, pasuritë e paluajtshme banesore nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës në kuadër të realizimit të kolateralit.

Marrëveshje të vërteta të shitjes dhe riblerjes

Në një transaksion të vërtetë shitjeje dhe riblerjeje, banka ia shet aktivet një pale të tretë dhe në të njëjtën kohë bie dakord t'i riblejë këto aktive me një çmim dhe kohë të rënë dakord. Aktivet mbeten në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës dhe maten sipas standardeve të aplikuara për zërin në pasqyrën e pozicionit financiar "Kredi dhe paradhënie për institucionet financiare". Letrat me vlerë nuk çregjistrohen pasi të gjitha rreziqet dhe përfitimet e bankës që lidhen me pronësinë e letrave me vlerë të riblera ruhen. Flukset hyrëse të mjeteve monetare që vijnë nga një transaksion shitjeje dhe riblerjeje njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime financiare – kosto e amortizuar. Sipas marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes, aktivet blihen nga banka me detyrimin për t'i shitur ato në të ardhmen. Letrat me vlerë të blera mbi të cilat bazohet transaksioni financiar nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të bankës dhe rrjedhimisht nuk maten. Daljet e mjeteve monetare që vijnë nga marrëveshjet e anasjellta të riblerjes regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar nën zërin aktive financiare – kosto e amortizuar.

Shpenzimet e interesit nga marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes dhe të ardhurat nga interesat nga marrëveshjet e anasjellta të shitjes dhe riblerjes përllëgariten në vijë të drejtë gjatë afatit të tyre deri në maturim dhe tregohen nën të ardhurat neto nga interesi të bankës.

Huadhënia e letrave me vlerë

Banka kryen transaksione të huadhënies së letrave me vlerë me banka ose klientë për të përmbushur detyrimet e dorëzimit ose për të kryer marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes së letrave me vlerë. Në bankë, transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë tregohen në të njëjtën mënyrë si marrëveshjet e vërteta të shitjes dhe riblerjes. Kjo do të thotë se letrat me vlerë të huazuara vazhdojnë të mbeten në portofolin e letrave me vlerë. Letrat me vlerë të huazuara nuk njihen dhe nuk vlerësohen në bankë. Kolaterali në mjete monetare i ofruar nga banka për transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqitet si pretendim nën zërin aktive financiare – kosto e amortizuar ndërsa kolaterali i marrë paraqitet si detyrime financiare – kosto e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

j) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat dhe monedhat në dorë, bilancet e pakufizuara të mbajtura në Bankën Qendrore dhe aktivet financiare me likuiditet të lartë me maturim fillestar më pak se tre muaj, të cilat janë subjekt i rrezikut të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga banka në menaxhimin e angazhimeve të saj afatshkurtra.

Gjendjet e detyrueshme të parave të gatshme me Bankën Qendrore. Tepricat e detyrueshme të parave të gatshme me Bankën Qendrore mbahen me koston e amortizuar dhe përfaqësojnë depozita rezervë të detyrueshme pa interes, të cilat nuk janë të disponueshme për të financuar operacionet e përditshme të bankës, dhe për këtë arsye nuk konsiderohen si pjesë e parave të gatshme dhe ekuivalentëve të saj për qëllime të pasqyrës së konsoliduar të flukseve monetare.

k) Detyrimet nga bankat e tjera

Detyrimet nga bankat e tjera. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera regjistrohen kur banka u jep para bankave të palës tjetër. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera mbahen në KA kur: (i) ato mbahen për qëllime të mbledhjes së flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe (ii) ato nuk janë përcaktuar në VDFH.

l) Letrat me vlerë të borxhit

Investimet në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit monetar, banka klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit si të mbajtura në KA ose VDAGJ. Letrat me vlerë të borxhit mbahen në KA, nëse mbahen për mbledhjen e flukseve të parasë kontraktuale dhe ku ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë përcaktuar vullnetarisht në VDFH në mënyrë që të reduktohet ndjeshëm një mospërputhje kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit mbahen në VDAGJ nëse mbahen për mbledhjen e flukseve të parasë kontraktuale dhe për shitje, ku ato flukse të parasë përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara në VDFH. Të ardhurat nga interesi nga këto aktive llogariten duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe njihen në fitim ose humbje. Një provizion për zhvlerësim i vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihet në fitim ose humbje për vitin. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në AGJ. Kur letra me vlerë e borxhit çregjistrohet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në AGJ riklasifikohet nga AGJ në fitim ose humbje.

m) Tregtimi i aktiveve dhe detyrimeve

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që banka i blen ose i lind kryesisht për qëllime të shitjes ose riblerjes në afatin e afërt, ose i mban si pjesë e portofolit që menaxhohet së bashku për fitimin ose marrjen e pozicionit afatshkurtër.

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme fillimisht njihen dhe maten më pas me vlerën e drejtë në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar me koston e transaksionit të marra drejtpërdrejt në fitim ose humbje. Të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë njihen si pjesë e të ardhurave nga tregtimi në fitim ose humbje. Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare të tyre.

n) Instrumentet financiare derivative

Instrumentet financiare derivative, duke përfshirë kontratat e këmbimit valutor, kontratat e së ardhmes për normat e interesit, marrëveshjet e ardhshme të normës së interesit, shkëmbimet e monedhës dhe normave të interesit, dhe opsionet e monedhës dhe normave të interesit mbahen me vlerën e tyre të drejtë. Të gjithë instrumentet derivativë mbahen si aktive kur vlera e drejtë është pozitive dhe si pasive kur vlera e drejtë është negative. Ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumenteve derivative përfshihen në fitim ose humbje për vitin (fitimet minus humbjet nga derivativët). Banka nuk aplikon kontabilitet mbrojtës. Disa instrumenta derivativë të përfshirë në instrumente të tjera financiare trajtohen si instrumente derivativë të veçantë kur rreziqet dhe karakteristikat e tyre nuk janë të lidhura ngushtë me ato të kontratës bazë.

o) Kredi dhe paradhënie për klientët

Huatë dhe paradhëniet për klientët regjistrohen kur banka jep para për të blerë ose për të krijuar një llogari të arkëtueshme jo-derivative të pakuotuar nga një klient që duhet të paguhet në data fikse ose të përcaktueshme, dhe nuk ka ndërmend të tregtojë të arkëtueshmet. Huatë dhe paradhëniet për klientët mbahen me koston të amortizuar.

Legjislacionet për zhvlerësim përcaktohen në bazë të modeleve të HPK-së largpamëse. Shënimi 32 jep informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit të përdorura në matjen e HPK, duke përfshirë një shpjegim se si banka inkorporon informacionin e ardhshëm në modelet HPK.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

p) E drejta e përdorimit dhe detyrimet e qirasë

Në fillimin e një kontrate, Banka vlerëson nëse kontrata është ose përmban një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohore në këmbim të shumës. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar, Grupi vlerëson nëse:

- Kontrata përfshin përdorimin e një aktivi të identifikuar - ky është rasti nëse aset i specifikohet në mënyrë të qartë në kontratë ose aktivi specifikohet në mënyrë implicite në kohën kur është vënë në dispozicion për përdorim nga klienti që është i aftë të përdoret për të përmbushur kushtet e kontratës. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivi nuk identifikohet;
- Banka ka të drejtë të marrë në mënyrë thelbësore të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivitetit gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Banka ka të drejtë të drejtojë se si dhe për çfarë qëllimi aktivi përdoret në të gjithë periudhën e përdorimit ose vendimet përkatëse se si dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivi të paracaktuar.

Banka si qiramarrëse

Banka njih një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë që është data në të cilën qiradhënësi (një furnizues) e vë një aktiv nën themel të disponueshëm për t'u përdorur nga Banka. Aseti i përdorimit të së drejtës matet me koston në datën e fillimit. Kostoja e aktivitetit të së drejtës së përdorimit përfshin shumën e barabartë me detyrimin e qirasë në njohjen e saj fillestare të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para fillimit të qirasë plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe hiqni aktivin themelor ose për të rivendosur aktivin themelor ose sitin në të cilin është vendosur, më pak stimuj qeraje. Pasuria e përdorimit të së drejtës zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë në përputhje me SNK 16 nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme ose mbarimit të afatit të qirasë së aktivitetit të përdorimit të duhur. Aseti i përdorimit të së drejtës zvogëlohet nga zhvlerësimet, nëse ka, dhe rregullohet për rivlerësime të caktuara të detyrimit të qirasë. Në datën e fillimit, Banka mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në atë datë. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira, nëse kjo normë mund të përcaktohet me lehtësi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e huamarrjes në rritje. Banka ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur metodën e thjeshtuar, duke filluar nga 1 janari 2019.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse përfshirë pagesa fikse në substancë
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nga qiramarrësi nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Banka është me siguri të arsyeshme për të ushtruar atë mundësi; dhe
- pagesa e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron qiramarrësin që ushtron një mundësi për të përfunduar qiranë.

Detyrimi i qirasë matet në bazë të vazhdueshme në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare, duke përdorur një metodë efektive të interesit, në mënyrë që vlera kontabël e detyrimit të qirasë të matet në bazë të koston së amortizuar dhe shpenzimi i interesit të ndahet gjatë afatit të qirasë. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Bankës për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Banka ndryshon vlerësimin e saj nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi. Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të aktivitetit të së drejtës së përdorimit ose është regjistruar në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivitetit të së drejtës së përdorimit është zvogëluar në zero. Banka ka zgjedhur të mos njohë aktivitetet e përdorimit të së drejtës dhe detyrimet e qirasë për qira afatshkurtra të pajisjeve që kanë një afat qiraje prej dymbëdhjetë muaj ose më pak dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët, përfshirë pajisjet IT. Banka njih pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Banka ka zgjedhur të paraqesë aktivitetet e së drejtës së përdorimit së bashku me aktivitetet e prekshme (ju lutemi referojuni shënimit 10) dhe detyrimin e qirasë së bashku me detyrimet financiare (ju lutemi referojuni shënimit 13).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3.POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABILITETI (VAZHDIM)

p) E drejta e përdorimit dhe detyrimet e qirasë

Banka si qiradhënës

Si qiradhënës, Banka i klasifikon qiratë e tij si qira financiare. Një qira klasifikohet si qira financiare nëse transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet që lidhen me pronësinë e aktivitet bazë dhe klasifikohet si qira operative nëse nuk e bën këtë.

Në datën e fillimit, Banka njeh aktivitet e mbajtura nën një qira financiare në pasqyrën e pozicionit financiar dhe i paraqet ato si të arkëtueshme në një shumë të barabartë me investimin neto në qira. Për qiratë financiare, kostot fillestare direkte përfshihen në matjen fillestare të investimit neto.

Investimi neto në qira matet si investimi bruto në qira, i skontuar me normën e interesit të nënkuptuar në qira.

Praktika e Bankës është që pagesat e qirasë që formojnë investimin bruto në qira mbulojnë të gjithë vlerën e drejtë të aktiveve të qirasë të përcaktuar në fillimin e qirasë.

Matja e mëvonshme

Pas fillimit të qirasë, Banka kontabilizon një qira financiare, si më poshtë:

- Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje gjatë afatit të qirasë në një shumë që prodhon një normë periodike konstante kthimi në tepicën e mbetur të investimit neto në qira.

- Investimi neto në qira është zvogëluar për pagesat e qirasë të marra;

- Banka zbaton kërkesat e zhvlerësimit të SNRF 9, duke njohur një provizion për humbjet e pritshme të kredisë për qiranë e arkëtueshme

Pas fillimit të qirasë, investimi neto në një qira nuk rimatet nga kompania, përveç nëse në njërin nga situatat e mëposhtme:

- Qiraja është modifikuar dhe qiraja e modifikuar nuk llogaritet si një kontratë e veçantë.

- Afati i qirasë rishikohet kur ka një ndryshim në periudhën e paanullueshme të qirasë.

HPK Matja e qirave

Inputet kryesore në matjen e HPK janë struktura e termave të variabla të mëposhtëm:

- probabiliteti i mospagimit (PM);
- humbja në rast mospagese (HM);
- faktori i zbritjes; dhe
- ekspozimi në rast mospagese (EM).

HPK për ekspozimet në Fazën 1 llogaritet duke shumëzuar PM-në 12-mujore me HM dhe EM. HPK e jetëgjatësisë llogaritet duke shumëzuar PM-në e jetës me HM dhe EM.

Probabiliteti i mospagimit (PM) përfaqëson mundësinë që një qiramarrës të mos përmbushë detyrimin e tij financiar ose gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetëgjatësisë së mbetur të detyrimit. Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit gjatë gjithë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator 12-mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo kufi konservatorizmi, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i paracaktuar nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së portofolit të qiradhënies ose qirasë. Profili bazohet në të dhënat e vëzhguara historike dhe funksionet parametrike

HM është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një mospagim. Kompania vlerëson parametrat e HM bazuar në historikun e normave të rikuperimit të pretendimeve ndaj palëve të papaguara. Modelet HM marrin në konsideratë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e pretendimit, industrinë e palës tjetër dhe kostot e rikuperimit të çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e aktivitet financiar. Ato llogariten në bazë të fluksit monetar të skontuar duke përdorur normën efektive të interesit si faktor skontimi.

EM përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të mospagimit. Kompania nxjerr EM-në nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës dhe që rrjedhin nga amortizimi. EM e një aktivi financiar është vlera kontabël bruto e tij në kohën e mospagesës.

Ndonjëherë Grupi është një qiradhënës i ndërmjetëm që do të thotë se Grupi vepron si qiramarrës dhe qiradhënës i të njëjtit aktiv themelor dhe merr parasysh interesin e tij në qiranë kryesore dhe në nënqira veçmas. Kur qiraja kryesore është një qira afatshkurtër, nënqiraja klasifikohet si qira operative. Përndryshe, Grupi vlerëson klasifikimin e një nën-qiraje duke iu referuar aktivitet të së drejtës së përdorimit në qiranë kryesore dhe jo duke iu referuar aktivitet bazë të qirasë kryesore. Grupi njeh pagesat e qirave të lidhura me qiranë operative si të ardhura në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(q) Asetet fikse të prekshme

i Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve materiale dhe fikse maten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet nga rënia në vlerë. Kostoja përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së aktivitetit. Kostoja e aseteve të ndërtuara vetë përfshin koston e materialeve dhe punës direkte, çdo kosto tjetër që i atribuohet drejtpërdrejt sjelljes së aktivitetit në një gjendje pune për përdorimin e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe heqjes së artikujve dhe restaurimit të vendit në të cilin ato ndodhen. Kur pjesët e një zëri të pronës ose pajisjes kanë jetëgjatësi të ndryshme të dobishme, ato llogariten si zëra të veçantë (përbërësit kryesorë) të ambienteve dhe pajisjeve.

ii Kostot e mëvonshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një zëri të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të elementit nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të mishëruara brenda pjesës do të rrjedhin në grup dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimit të përditshëm të ambienteve dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

iii amortizimi

Amortizimi njihet në fitim ose humbje mbi bazën lineare gjatë jetëgjatësisë së dobishme të vlerësuar të secilës pjesë të një zëri të objekteve dhe pajisjeve. Aktivitetet e marra me qira zhvlerësohen gjatë periudhës më të shkurtër të qirasë dhe jetëgjatësisë së tyre të dobishme. Toka dhe punimet në vazhdim nuk amortizohen. Jetët e dobishme të vlerësuara për periudhat aktuale dhe ato krahasuese janë si më poshtë:

	2022 (në vite)	2021 (në vite)
• Godinat	20	20
• Automjetet	7	5
• Kompjuterë dhe pajisje IT	4 deri në 7	4
• Software dhe Licenca	8	8
• Makineri dhe sisteme	7	5
• Pajisje dhe Mobilje Zyre	5 deri në 7	5
• Përmirësimet e qirasë	1 deri në 10	1 deri në 10

Jetët e dobishme dhe vlerat e mbetura rivlerësohen çdo datë raportimi.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(r) Asetet fikse jomateriale

Aktive afatgjata jo-materiale të blera

Në Bankë, aktivet afatgjata jo-materiale të blera veçmas, d.m.th. ato me një jetë të dobishme të caktuar që nuk janë blerë në një kombinim biznesi, kapitalizohen me koston e blerjes minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar. Amortizimi përlogarit në vijë të drejtë gjatë jetës së dobishme të pritshme dhe raportohet si shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Jeta e dobishme e pritshme dhe metoda e amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi dhe çdo ndryshim i mundshëm në matje merret parasysh në mënyrë prospektive. Aktivet afatgjata jo-materiale të blera veçmas me një jetë të dobishme të pacaktuar kapitalizohen me koston e blerjes minus zhvlerësimin e akumuluar. Jetëgjatësia normale e përdorimit të softuerit është nga katër deri në gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha softuerike mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetëgjatësisë:

Jetë e dobishme Vite

Software 8

Aktive afatgjata jo-materiale të zhvilluara brenda - kostot e kërkimit dhe zhvillimit

Aktivitet jo-materiale të zhvilluara brenda saj përfshijnë ekskluzivisht softuer dhe kapitalizohen nëse ka të ngjarë që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen aktivitet do t'i grumbullohen bankës dhe kostoja e aktivitet mund të matet me besueshmëri. Shpenzimet për kërkime njihen si shpenzim kur ato kryhen.

Një aktiv afatgjatë jo-material i zhvilluar brenda vendit që rezulton nga aktivitetet e zhvillimit ose nga faza e zhvillimit të një projekti të brendshëm kapitalizohet kur sigurohen provat e mëposhtme:

- Përfundimi përfundimtar i asetit fiks jo-material është teknikisht i realizueshëm në mënyrë që ai të jetë i disponueshëm për përdorim ose shitje
- Synohet që përfundimisht të kompletohet aktivi fiks jo-material dhe të mund të përdoret ose të shitet.
- Aftësia ekziston për të përdorur ose për të shitur aktivin fiks jo-material. Aktivi fiks jo-material ka të ngjarë të gjenerojë përfitim ekonomik në të ardhmen
- Sigurohet disponueshmëria e burimeve të duhura teknike, financiare dhe burimeve të tjera të nevojshme për të përfunduar zhvillimin dhe për të përdorur ose shitur aktivin fiks jo-material.
- Ekziston aftësia për të përcaktuar me besueshmëri shpenzimet e bëra gjatë zhvillimit të aktivitet fiks jo-material.

Shuma me të cilën kapitalizohet fillimisht një aktiv fiks jo-material i zhvilluar brenda vendit është shuma e të gjitha shpenzimeve të bëra duke filluar nga dita në të cilën kushtet e sipërpërmendura janë plotësuar fillimisht. Nëse një aktiv fiks jo-material i zhvilluar brenda vendit nuk mund të kapitalizohet, ose nëse ende nuk ka asnjë aktiv fiks jo-material, kostot e zhvillimit raportohen në pasqyrën e të ardhurave për periudhën raportuese në të cilën ato janë shkaktuar.

Kostot e kapitalizuara të zhvillimit në përgjithësi amortizohen në Bankë në vijë të drejtë gjatë një jete të dobishme prej pesë vjetësh. Jeta normale e përdorimit të softuerit është nga katër deri në gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha softuerike mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

(s) Pasuritë e riposeduara

Në rrethana të caktuara, aktivet riposedohen pas konfiskimit të huave që janë në mospagim. Aktivet e riposeduara maten me vlerën më të ulët midis vlerës së ankandit dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes, të njohura në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar nën "Aktive të tjera". Synimi i menaxhmentit për aktivin e riposeduar është të shitet sa më shpejt që të jetë e mundur, me të ardhurat që përdoren për të reduktuar borxhin e papaguar.

(t) Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare

Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare janë burimet kryesore të financimit të borxhit të Bankës. Banka i klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumente të kapitalit neto në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(u) Detyrime ndaj bankave

Detyrime ndaj bankave të tjera. Shumat e detyrimeve ndaj bankave të tjera regjistrohen kur paratë ose aktivet e tjera i jepen Grupit nga bankat e palës tjetër. Detyrimi jo-derivativ bartet në KA. Nëse Grupi blen borxhin e vet, detyrimi hiqet nga pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit dhe shumës së paguar përfshihet në fitimet ose humbjet që rrjedhin nga tërheqja [e hershme] e borxhit.

(v) Marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes dhe huadhënien e letrave me vlerë.

Marrëveshjet e shitjes dhe riblerjes ("marrëveshjet repo"), të cilat efektivisht sigurojnë kthimin e një huadhënisi tek pala tjetër, trajtohen si transaksione financimi të siguruara. Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve të tilla të shitjes dhe riblerjes nuk regjistrohen. Letrat me vlerë nuk riklasifikohen në pasqyrën e pozicionit financiar, përveç rastit kur marrësi ka të drejtë me kontratë ose zakon të shesë ose të rimbujë letrat me vlerë, në këtë rast ato riklasifikohen si të arkëtueshme të riblerjes. Detyrimi përkatës paraqitet brenda shumave që i detyrohen bankave të tjera ose fondeve të tjera të huazuara.

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për t'u rishitur ("marrëveshjet e anasjellta të repove"), të cilat efektivisht sigurojnë kthimin e një huadhënisi në Bankë, regjistrohen si detyrim nga bankat e tjera ose huatë dhe paradhëniet për klientët, sipas rastit. Diferenca midis çmimit të shitjes dhe riblerjes, e rregulluar nga të ardhurat nga interesi dhe dividenti i mbledhur nga pala tjetër, trajtohet si e ardhur nga interesi dhe përlllogaritet gjatë jetës së marrëveshjeve repo duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Letrat me vlerë të dhëna palëve me vlerë për një tarifë fikse mbahen në pasqyrat financiare të konsoliduara në kategorinë e tyre origjinale në pasqyrën e pozicionit financiar, përveç rastit kur pala tjetër ka të drejtë me kontratë ose zakon të shesë ose të rimbujë letrat me vlerë, në këtë rast ato riklasifikohen dhe paraqiten. veçmas. Letrat me vlerë të marra hua për një tarifë fikse nuk regjistrohen në pasqyrat financiare të konsoliduara, përveç rasteve kur ato u shiten palëve të treta, në të cilin rast blerja dhe shitja regjistrohen në fitim ose humbje për vitin brenda fitimeve minus humbjet që vijnë nga tregtimi i letrave me vlerë. Detyrimi për kthimin e letrave me vlerë regjistrohet me vlerën e drejtë në fondet e tjera të huazuara.

(w) Zhvlerësimi i aktiveve jofinanciare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Grupit, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, atëherë vlerësohet shuma e rikuperueshme e aktivitetit. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë së tij gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme të tij. Një njësi gjeneruese të mjeteve monetare është grupi më i vogël i aktiveve të identifikueshëm që gjeneron flukse monetare që kryesisht janë të pavarura nga aktivet e tjera dhe bankat. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Shuma e rikuperueshme e një aktivi ose një njësie gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja midis vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të parasë skontohehen në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për çdo tregues që humbja është ulur ose nuk ekziston më. Një humbje nga zhvlerësimi anulohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme.

Një humbje nga zhvlerësimi anulohet vetëm në masën që vlera kontabël e aktivitetit nuk e kalon vlerën kontabël që do të ishte përcaktuar, neto nga amortizimi ose amortizimi, nëse nuk do të ishte njohur asnjë humbje nga zhvlerësimi.

(x) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, Grupi ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundshme që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset monetare të ardhshme të pritura me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe, kur është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimin.

Provizionet për humbjen e huasë për detyrimet dhe angazhimet e kushtëzuara.

Angazhimet dhe kontingjentet janë detyrime të tilla si marrëveshjet e patërhequra për të dhënë hua në rast se ato janë formalisht të detyrueshme dhe jo vetëm kufij të brendshëm. Detyrimet e kushtëzuara mund të zhvillohen në një mënyrë që nuk pritej fillimisht. Prandaj, ato vlerësohen vazhdimisht për të përcaktuar nëse një dalje e burimeve që përfshijnë përfitime ekonomike është bërë e mundshme. Në rast se pasivi i kushtëzuar rezulton në një detyrim aktual që mund të matet me besueshmëri, regjistrohet një provizion. Vetëm angazhimet e përvokueshme sjellin rrezik kredie, prandaj vetëm kontingjentet dhe angazhimet e përvokueshme mund të jenë subjekt i provizionimit. Për ekspozimet e rëndësishme, vlerësimi bëhet individualisht. Në rast të vlerësimit të bazuar në portofol, ndërtimi i portofolit dhe llogaritja e provizioneve të bazuara në portofol duhet të bëhet siç tregohet në zhvlerësimin e Huave dhe Paradhënieve për klientët.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

(y) Kapitali aksionar

Aksionet e zakonshme dhe aksionet preferenciale jo riblerëse me dividendë diskrecionalë klasifikohen të dyja si kapital. Kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve ose opsioneve të reja paraqiten në kapital si një zbritje, neto nga tatimi, nga të ardhurat. Çdo tejkallim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si premium i aksioneve në kapital.

Dividentët . Dividendët regjistrohen në kapital në periudhën në të cilën janë deklaruar. Çdo dividend i deklaruar pas përfundimit të periudhës raportuese dhe përpara se pasqyrat financiare të veçanta të autorizohen për emetim, janë shpalosur në shënimin e ngjarjeve pasuese. Raportet kontabël statutorë të bankës janë baza për shpërndarjen e fitimit dhe ndarjeve të tjera. Legjislacioni shqiptar e identifikon bazën e shpërndarjes si fitimin neto të vitit aktual.

Fitimet për aksion . Fitimet për aksion përcaktohen duke pjestuar fitimin ose humbjen që i atribuohet pronarëve të bankës me numrin mesatar të ponderuar të aksioneve pjesëmarrëse në qarkullim gjatë vitit raportues.

(z) Angazhimet lidhur me kredinë

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet kontingjente nga zotimet e patërhequra të huasë. Angazhimet e huasë duhet të raportohen kur mund të ndodhë një rrezik kredie. Këto përfshijnë angazhimet për të dhënë kredi, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime. Provizionet për humbjet nga kreditë për zotimet për hua raportohen sipas provizioneve për detyrimet dhe ngarkesat. Shpesh, zotimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe për këtë arsye përfshijnë një angazhim të tërhequr dhe një angazhim të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato për një angazhim të patërhequr, këto shfaqen së bashku me zhvlerësimet e aktivitetit financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë paraqiten si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

(aa) Kompensimi

Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë e zbatueshme ligjrisht për të kompensuar shumat e njohura, dhe ka një qëllim që ose të shlyhet në bazë neto, ose të realizohet aktivi dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë. Një e drejtë e tillë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duhet të jetë ligjrisht e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) ngjarja e dështimit dhe (iii) rasti i falimentimit.

(bb) Paraqitja e pasqyrës së pozicionit financiar sipas rendit të likuiditetit.

Banka nuk ka një cikël operativ qartësisht të identifikueshëm dhe për këtë arsye nuk paraqet aktivet dhe detyrimet korrente dhe afatgjata në pasqyrën e pozicionit financiar. Në vend të kësaj, analiza e aktiveve dhe detyrimeve sipas maturitetit të tyre të pritshëm është paraqitur në shënimin 34.

(cc) Krahasueshmëria

Të gjitha shumat raportohen ose shpalosen me informacion krahasues.

4. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABILITET

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta, dhe në vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e grupit drejtues dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Grupi drejtues gjithashtu bën disa gjykime, përveç atyre që përfshijnë vlerësime, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Gjykimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta dhe vlerësimet që mund të shkaktojnë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

Parimi i vijmësisë

Banka konsideron rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë për kërkesën e saj për rrezik. Banka vlerëson se burimet e saj kapitale janë të disponueshme.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

3. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL (VAZHDIM)

Shqetësimi i vazhdueshëm (vazhdim)

Banka kryen rregullisht analiza të stress-testeve, për të testuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin financiar të saj, performancën dhe plotësimin e kërkesave rregullore. Këto stress-teste janë të përqendruara kryesisht në ndikimin që disa skenarë makro dhe mikroekonomikë mund të kenë në portofolin e kredisë, duke qenë burimi kryesor i të ardhurave në pozicionin financiar të Bankës, përfshirë edhe rrezikun e tregut.

Ato bazohen në përvojat e kaluara dhe faktorë të tjerë, si planifikimi dhe pritshmëritë ose parashikimet e ngjarjeve të ardhshme që duken të mundshme, bazuar në gjykimin aktual. Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësimet që prekin vetëm një periudhë do të merren parasysh vetëm në atë periudhë. Nëse preken edhe periudhat e mëposhtme të raportimit, ndryshimet do të merren parasysh në periudhën aktuale dhe në vijim. Supozimet kritike, vlerësimet dhe gjykimet kontabël janë si më poshtë:

Zhvlerësimi në biznesin e kreditimit

Zbatimi i politikave kontabël të Bankës kërkon gjykime kontabël të drejtimit. Banka vlerëson mbi një bazë largpamëse humbjet e pritshme të kredisë që lidhen me aktivet e saj të instrumentit të borxhit të mbajtura me kosto të amortizuar dhe me ekspozimin që rrjedh nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë (HPK) kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël që mund të mos përputhen domosdoshmërisht me rezultatet aktuale. Për të përcaktuar shumën e zhvlerësimit, duhet të përcaktohen parametra të rëndësishëm të rrezikut të kredisë si PM (Probabiliteti i mospagesës), HM (Humbja në rast mospagese) dhe EM (Ekspozimi në rast mospagese), si dhe informacioni i orientuar drejt së ardhmes (parashikimet ekonomike), vlerësuar nga drejtimi. Legjislacioni për rreziqet e kredisë rregullohet për këtë humbje të pritshme në çdo datë raportimi. Metodatat për përcaktimin e shumës së zhvlerësimit shpjegohen në seksionin Zhvlerësimi i përgjithshëm nën parimet e njohjes dhe matjes. Për dhënie informacionesh shpjeguese shtesë mbi zhvlerësimin e aktiveve financiare, referojuni shënimit 31 Humbjet e pritshme të kredisë dhe shënimit 36 Risqet e kredisë.

Testet dinamike kryhen për të vlerësuar efektin që një rritje/ulje e ngjashme në goditjen e klientit do të kishte në secilin nga zërat e bilancit, detyrimit dhe fitimit dhe humbjes, për një periudhë të caktuar kDrejtimi i Bankës ka bërë një vlerësim të aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin duke marrë parasysh të gjithë faktorët e përmendur më sipër dhe është i kënaqur që Banka ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, drejtimi nuk është në dijeni të ndonjë pasigurie materiale që mund të ngrejë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar si vijimësi. Prandaj, Pasqyrat Financiare të Veçanta vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e vazhdimësisë. Për dhënie informacionesh shpjeguese shtesë mbi menaxhimin e kapitalit, referojuni shënimit 37.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë është çmimi i marrë për shitjen e një aktivi ose i paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi mund të vëzhgohet drejtpërdrejt apo është vlerësuar në bazë të një metode matjeje. Në përcaktimin e vlerës së drejtë të një aktivi ose pasivi, Banka merr në konsideratë disa veçori të aktivitetit ose detyrimit (p.sh. gjendja dhe vendndodhja e aktivitetit, ose kufizimet në shitjen dhe përdorimin e një aktivi) nëse pjesëmarrësit e tregut do t'i konsideronin gjithashtu këto veçori në përcaktimin e çmimit për blerjen e aktivitetit përkatës ose për transferimin e detyrimit në datën e matjes. Kur tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur një teknikë vlerësimi ose model çmimi. Për metodatat dhe modelet e vlerësimit, vlerësimet përdoren përgjithësisht në varësi të kompleksitetit të instrumentit dhe disponueshmërisë së të dhënave të bazuara në treg. Inputet për këto modele rrjedhin nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut kur është e mundur. Në rrethana të caktuara, rregullimet e vlerësimit janë të nevojshme për të llogaritur faktorë të tjerë si rreziku i modelit, rreziku i likuiditetit ose rreziku i kredisë. Modelet e vlerësimit përshkruhen në shënimet në seksionin mbi instrumentet financiare – sipas parimeve të njohjes dhe matjes. Gjithashtu, vlerat e drejta të instrumenteve financiare janë shpalosur në shënimin (27) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të riposeduara

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të paluajtshme të blera nga Banka për shlyerjen e huave të vonuara të cilat klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivitet fillimisht u njohën me vlerën e drejtë kur bliheshin dhe maten me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje. Banka i rivlerëson këto aktive në baza vjetore duke përdorur një ekip vlerësues të jashtëm të pavarur dhe vlerësues të brendshëm të certifikuar, të cilët kanë kualifikime të duhura të njohura profesionale dhe përvojë të kohëve të fundit në vendndodhjen dhe kategorinë e pronës që vlerësohet.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

4. VLERËSIMET DHE GJYKIMET KRITIKE KONTABËL (VAZHDIM)

Aktivitet dhe detyrimet tatimore të shtyra

Aktivitet tatimore të shtyra njihen vetëm në masën që është e mundur që në të ardhmen do të jetë i disponueshëm fitim i mjaftueshëm i tatueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren këto humbje tatimore të bartura, kreditime tatimore ose diferenca të përkohshme të zbritshme. Për këtë qëllim përdoret një periudhë planifikimi prej pesë vitesh. Ky vlerësim kërkon gjykime dhe supozime të rëndësishme që duhen bërë nga grupi drejtues. Në përcaktimin e shumës së aktiveve tatimore të shtyra, grupi drejtues përdor informacionin historik të kapacitetit tatimor dhe rentabilitetit dhe, nëse është e nevojshme, rezultatet e parashikuara të operimit bazuar në planet e aprovuara të biznesit, duke përfshirë një rishikim të periudhës së pranueshme të bartjes..

Tatimet e shtyra nuk raportohen veçmas në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe janë shpalosur nën (26) Tatimet mbi të ardhurat. Në të kundërt, tatimet e shtyra tregohen veçmas në pasqyrën e pozicionit financiar dhe në shënimet nën (15) *Detyrimet tatimore të shtyra*

4. APLIKIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA

Me përjashtim të ndryshimeve më poshtë, Banka ka zbatuar vazhdimisht politikat e kontabilitetit në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare të ndara.

Standardet e reja të hyra në fuqi më 1 janar 2022

Standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i lëshuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë në fuqi për periudhën aktuale të raportimit:

- Ndryshimet në dispozitat e SNK 37- Provizionet, Detyrimet dhe Aktivitet e Kushtëzuara—Kontratat e rëndësishme—Kostoja e përmbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar.
- Përmirësimet vjetore në standardet e SNRF 2018-2020- Ndryshimet në SNRF 1, Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumente financiare, SNRF 16 Qiratë, dhe SNK 41 Bujqësia- Data efektive fillon në ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 3- Kombinimet e Biznesit- Referencë për Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar . Efektive duke filluar nga ose pas 1 janarit 2022- me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 16- Aktivitet Afatgjatë Materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) — Të ardhurat para përdorimit të synuar. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 1- Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumentet Financiare, SNRF 16 Qiratë dhe SNK 41 Bujqësia- Data e hyrjes në fuqi fillon më 1 janar 2022 ose pas saj, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet financiare”- Ndryshimi sqaron se me zbatimin e testit '10 për qind' për të vlerësuar nëse duhet të çregjistrohet një detyrim financiar, një njësi ekonomike përfshin vetëm tarifën e paguara ose të marra ndërmjet njësisë ekonomike (huamarrësit) dhe huadhënësit, duke përfshirë tarifën e paguara ose të marra nga njësi ekonomike ose huadhënësi në emër të tjetrit.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë deklaratimet..

5. APLIKIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA (VAZHDIM)**Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive**

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar më herët nga Grupi.

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja ishin në fuqi, por nuk janë ende efektive:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit - Në fuqi për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNRF 10 Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28 Investimet në Pjesëmarrësit dhe Sipër-marrjet e Përbashkëta - Shitja ose Kontributi i Aseteve ndërmjet një Investitori dhe Shoqëruesit të tij ose Sipër-marrjeve të Përbashkëta - Data e hyrjes në fuqi nuk është caktuar ende
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare-Klasifikimi i Detyrimeve si Aktuale ose Jo-Aktuale- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës SNRF 2 Marrja e gjykimeve materiale—Shpalosja e politikave kontabël- Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe aplikohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet—Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikimin më të hershëm të lejuar.
- Ndryshime në SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat – Tatimi i Shtyrë në lidhje me Aktivitetet dhe Detyrimet që rrjedhin nga një Transaksion i Vetëm – në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar.

Menaxhmenti parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

6. ARKA, BANKA QËNDRORE DHE DEPOZITAT E TJERA PA AFAT

Paraja dhe ekuivalentet e saj më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë :

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka	18,559,589	8,189,459
Balancat në bankat qendrore:	17,483,494	32,327,265
<i>nga e cila, balancat e kufizuara - Rezerva e detyrueshme</i>	<i>16,929,127</i>	<i>20,644,479</i>
Depozita të tjera pa afat në bankë	1,448,399	2,296,327
<i>nga e cila, balancat e kufizuar si garanci bankare</i>	<i>174,829</i>	<i>179,978</i>
Total	37,491,482	42,813,051

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe rezervat e detyrueshme në Bankën Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në bankat që paguhen menjëherë.

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qendrore. Kjo rezervë llogaritet si një përqindje e caktuar ndaj depozitave të klientëve që ndryshon sipas valutës apo afatit të maturimit. Norma e rezervës së detyruar në Lek është përkatësisht 7.5% dhe 5% e depozitave të klientëve në Lek me afat maturimi jo më të gjatë se 12 muaj dhe nga 12 muaj deri në 2 vjet. Norma e rezervës së detyruar në valutë është përkatësisht 12.5% dhe 20% e depozitave të klientëve në valutë kur ato janë nën 50% dhe mbi 50% e depozitave të klientëve gjithsej.

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Një pasqyrë e parasë dhe ekuivalentëve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve të parasë paraqitet më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka	18,559,589	8,189,459
Balancat në bankën qendrore, pa përfshirë rezervën e detyrueshme	554,367	11,682,786
Depozita të tjera pa afat, pa përfshirë balancat e kufizuara	1,273,573	2,116,349
Hua dhe paradhënie ndaj bankës qendrore	1,850,857	6,035,130
Hua dhe paradhënie të tjera ndaj bankave të tjera	35,273,599	30,686,615
Totali i parasë dhe ekuivalenteve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve të parasë	57,511,985	58,710,339

7. AKTIVE FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Aktivitetet financiare me kosto të amortizuar përbëhen nga letrat me vlerë të borxhit dhe huatë dhe paradhëniet, si më poshtë:

Në mijë LEK	Më 31 dhjetor 2022			Më 31 dhjetor 2021		
	Vlera kontabël bruto	Zhvlerësimi i akumuluar	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Zhvlerësimi i akumuluar	Vlera kontabël
Letrat me vlerë të borxhit	82,149,054	(86,694)	82,062,360	80,423,392	(28,415)	80,394,977
Institucione qeveritare	82,149,054	(86,694)	82,062,360	76,797,811	(28,199)	76,769,612
Bankat	-	-	-	3,625,581	(216)	3,625,365
Hua dhe paradhënie	164,550,727	(9,235,182)	155,315,545	153,356,186	(9,591,777)	143,764,409
Bankat qendrore	1,850,903	(45)	1,850,858	6,035,185	(55)	6,035,130
Qeveritë e përgjithshme	293	(3)	290	240	(2)	238
Bankat	35,273,703	(104)	35,273,599	30,686,946	(330)	30,686,616
Korporata të tjera financiare	1,143,754	(3,198)	1,140,556	6,438	-	6,438
Korporatat jo-financiare	73,886,779	(6,238,854)	67,647,925	69,178,321	(6,659,868)	62,518,453
Personale	52,395,295	(2,992,978)	49,402,317	47,449,056	(2,931,522)	44,517,534
Totali	246,699,781	(9,321,876)	237,377,905	233,779,578	(9,620,192)	224,159,386

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

8. AKTIVE FINANCIARE- ME VLERË TË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

Aktivet financiare- Me vlerë të drejtë përmes fitimit dhe humbjes më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohen si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
letrat me vlerë të borxhit	2,003	12,222
Total	2,003	12,222

9. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2009, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST – Shoqëri. Administruese e Fondëve të Pensionist dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. (“Raiffeisen INVEST”), për një shumë prej 109,648 mijë lekë. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të vendimit Nr.30, datë 26.03.2009, i regjistruar në Regjistrin Kombëtar Shqiptar më 23 Prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekë më 31 dhjetor 2022 (2021: 90 milionë lekë).

Në datën e blerjes Emri i mirë u llogarit si tejkalimi i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të identifikuar të njësisë ekonomike të blerë, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë Lek. Aktivet neto të identifikuar të njësisë ekonomike të blerë në datën e blerjes përafrojnë vlerën e tyre të drejtë në një shumë prej 16,865 mijë Lek.

Emri i mirë testohet për zhvlerësim të paktën çdo vit ose sa herë që ka indikacione se emri i mirë mund të zhvlerësohet. Më 31 dhjetor 2022, vlera kontabël e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare, së cilës i është ndarë emri i mirë, nuk e kalon shumën e saj të rikuperueshme dhe për këtë arsye emri i mirë konsiderohet të mos jetë i zhvlerësuar. Asnjë humbje nga zhvlerësimi nuk është njohur në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 (2021: zero).

10. AKTIVE AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE

Aktivet afatgjata materiale dhe jo-materiale më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive materiale afatgjatë	3,450,717	3,163,777
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	657,789	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	76,158	85,124
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	1,066,447	984,882
E Drejta e përdorimit	1,650,323	1,466,211
Aktive jo-materiale afatgjatë	2,045,274	1,623,371
Programe dhe licenca	2,045,274	1,623,371
Totali	5,495,991	4,787,148

Softueri i zërit përfshin softuer të zhvilluar nga brenda në vlerën 108,608 mijë Lek (2021: 89,316). Vlera e drejtë e pronave të investuara të mbartura me modelin e kostos më 31 dhjetor 2022 është 64,684 mijë lekë, 31 dhjetor 2021 është 51,994 mijë lekë.

Të ardhurat nga qiratë nga investimi i aktiveve afatgjata materiale prej 4,956 mijë Lek (2021: 5,174 mijë Lek) janë njohur në të ardhura të tjera neto operative (ju lutemi referojuni shënimin 22).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

10. AKTIVET AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE (VAZHDIM)

Në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2022
	Në 1 janar 2022	Shtesat	Asgjesimet	Transfertat	
Aktive afatgjata materiale	6,859,633	842,268	(733,283)	-	6,968,618
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	1,153,672	68,536	-	-	1,222,208
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	118,549	-	(9,304)	-	109,245
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,646,553	354,699	(583,490)	-	3,417,762
E drejta e përdorimit të pasurisë	1,940,859	419,033	(140,489)	-	2,219,403
Aktive afatgjata jo-materiale	3,830,203	672,420	(305,889)	-	4,196,734
Programe dhe licenca	3,830,203	672,420	(305,889)	-	4,196,734
Total	10,689,836	1,514,688	(1,039,172)	-	11,165,352

Banka njohu më 31 dhjetor 2022 “aktive jo-materiale të gjeneruara nga brenda” në përputhje me SNK 38 në shumën 108,608 mijë Lek. Ato janë kosto e personelit dhe kosto të tjera përkatëse që lidhen me zhvillimin e softuerit të përdorur brenda vendit gjatë vitit kalendarik 2021.

Aktivitet afatgjata materiale janë zhvilluar si më poshtë:

Në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvlerësimet				Shuma mbajtëse
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Amortizimet	Riklasi fikimi	
Aktive afatgjata materiale	(3,695,855)	720,151	(542,197)	-	Më 31 dhjetor 2022 3,450,717
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Grupi për qëllime vetjake	(526,112)	-	(38,307)	-	657,789
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	(33,425)	2,774	(2,436)	-	76,158
Mobilje zyre, pajisje dhe mjete të tjera fikse materiale	(2,661,671)	573,976	(263,620)	-	1,066,447
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	(474,647)	143,401	(237,834)	-	1,650,323
Aktive afatgjata jomateriale	(2,206,832)	305,884	(250,512)	-	2,045,274
Programe	(2,206,832)	305,884	(250,512)	-	2,045,274
Total	(5,902,687)	1,026,035	(792,709)	-	5,495,991

Në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31 dhjetor 2021
	Që nga 1 janari 2021	Shtesat	Asgjesimet	Transfertat	
Aktive afatgjata materiale	6,594,534	1,224,851	(955,800)	-	6,863,585
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Grupi për qëllime vetjake	1,109,926	86,486	(42,740)	-	1,153,672
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	126,269	-	(7,721)	-	118,548
Mobilje zyre, pajisje dhe asete të tjera fikse të prekshme	3,551,755	317,711	(222,914)	-	3,646,552
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	1,806,584	820,654	(682,425)	-	1,806,584
Asetet fikse jomateriale	3,466,589	365,942	(2,327)	-	1,944,813
Programe dhe licenca	3,466,589	365,942	(2,327)	-	3,830,204
Total	10,061,123	1,590,793	(958,127)	-	10,693,789

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

10. AKTIVET AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE (VAZHDIM)

Aktivët afatgjata materiale janë zhvilluar si më poshtë:

Në mijë LEK	Shkrime, amortizimi, amortizimi, zhvlerësimi			Riklasifikimi	Shuma mbajtëse Më 31 dhjetor 2021
	Kumulative	Zhvlerësimi i akumuluar në shitje	amortizimi		
Asetet fikse të prekshme	(3,714,407)	497,546	(482,947)	-	3,163,777
Toka dhe ndërtesa të përdorura nga Banka për qëllime vetjake	(527,166)	40,286	(39,232)	-	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (prona investuese)	(30,380)	2,277	(5,321)	-	85,124
Mobilje zyre, pajisje dhe asete të tjera fikse të prekshme	(2,621,467)	204,435	(244,638)	-	984,882
E drejta e përdorimit të aktiveve (RoU)	(535,394)	250,548	(193,756)	-	1,466,211
Asetet fikse jomateriale	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Programe	(1,996,330)	1,598	(212,101)	-	1,623,371
Total	(5,710,737)	499,144	(695,048)	-	4,787,148

Banka jep me qira zyra të ndryshme, kontrata IT dhe ATM. Kontratat e qirasë zakonisht perpilohen për periudha fikse nga 1 vit deri në 5 vjet, por kanë mundësi zgjatjeje. Të gjitha qiratë njihen si një aktiv me të drejtë përdorimi dhe një detyrim përkatës që nga data kur aktivi i marrë me qira bëhet i disponueshëm për përdorim.

E drejta e përdorimit të aktiveve sipas kategorive të artikujve bazë analizohet si më poshtë:

Në mijë LEK	Ndërtesat	Kontratat e IT	ATM	Total
Vlera kontabël më 31 dhjetor 2021	1,444,962	2,245	19,004	1,466,211
Shtesat	402,484	3,578	12,972	419,034
Ndërprerja e parakohshme	(140,489)	-	-	(140,489)
Shpenzimi i amortizimit	(83,278)	(1,717)	(9,438)	(94,433)
Vlera kontabël më 31 dhjetor 2022	1,623,679	4,106	22,538	1,650,323

Dalja totale e parave për qiratë në vitin 2022 ishte 242,933 mijë LEK (2021: 266,796 mijë LEK). Ju lutemi shikoni shënimin 3 dhe 13 për shpalosjet e detyrimeve të qirasë. Ju lutemi shikoni shënimin 24.3 për dhënien e informacioneve shpjeguese të shpenzimeve në lidhje me qiratë afatshkurtra të kontabilizuara për zbatimin e SNRF 16.

11. AKTIVET E RIPOSEDUARA

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të paluajtshme të blera nga Banka për shlyerjen e kredive të papaguara. Banka pret të shesë aktivet në të ardhmen e afërt. Aktivet nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolaterale të fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur blihen.

Kolaterali i riposeduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 është i detajuar si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kolaterale të riposeduara	1,410,399	1,405,851
Zhvlerësimi kolateralit të riposeduar	(853,948)	(693,394)
Total	556,451	712,457

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

11. AKTIVET E RIPOSEDUARA (VAZHDIM)

Lëvizjet në zhvleresimin e kolateraleve të riposeduara janë si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Balanca në fillim të vitit	693,394	588,372
Shtesa në zhvleresim	193,246	169,037
Rimarrje e zhvleresimit	(32,692)	(64,015)
Balanca në fund të vitit	853,948	693,394

12. AKTIVE TË TJERA

Aktivitetet e tjera më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Parapagimet dhe të tjera të shtyra	355,455	260,732
Aktive të tjera	587,091	562,100
Totali	942,545	822,832

Parapagimet dhe shtyrjet e tjera lidhen me shpenzimet e parapaguara për shërbimet që do të kryhen në periudhat e ardhshme. Shpenzimet e parapaguara në vitin 2022 ishin 355,455 mijë lekë (2021: 260,732 mijë lekë). Asetet e tjera janë të lidhura me debitorët e Bankes.

13. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Detyrimet financiare më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrime ndaj bankave	1,937,649	13,808,180
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	1,776,557	9,825,558
Depozitat me afat maturimi	161,092	3,982,622
Detyrimet financiare të varura	-	-
Depozitat nga klientët	245,156,535	225,130,048
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / e shlyeshme me njoftim	211,351,367	186,904,258
Depozitat me afat maturimi	33,805,168	38,225,790
Detyrime të tjera financiare	1,436,184	1,668,497
Detyrimet e qerasë	1 552 083	1,427,970
Totali	250,082,451	242,034,695

Tabela e mësipërme jep një ndarje të depozitave nga bankat dhe klientët sipas produktit.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

13. DETYRIMET FINANCIARE – KOST E AMORTIZUAR (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon efektet e arkës dhe jo-monetare për detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet financiare sipas SNK 7 më 31 dhjetor 2022:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	Flukset hyrëse	Qira të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlllogaritur	Ndryshime të tjera (p.sh. ndryshime në FX)	31 dhjetor 2022
Detyrimet e qirasë	1,301,143	-	415,851	-	(242,933)	27638	(76,443)	1,552,083
Dividend i pagueshëm	-	-	-	3,623,474	(3,623,474)	-	-	-
Total	1,301,143	-	415,851	3,623,474	(3,866,407)	27,638	(76,443)	1,552,083

Tabela e mëposhtme tregon efektet monetare dhe jo-monetare për detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet financiare sipas SNK 7 më 31 dhjetor 2021:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Flukset hyrëse	Qira të reja	Dividend i deklaruar	Daljet	Interesi i përlllogaritur	Ndryshime të tjera (p.sh. ndryshime në FX)	31 dhjetor 2021
Detyrimet e qirasë	1,427,970	-	397,915	-	(266,796)	20,352	(24,644)	1,427,970
Dividend i pagueshëm	-	-	-	3,688,147	(3,688,147)	-	-	-
Total	1,427,970	-	397,915	3,688,147	(3,954,943)	20,352	(24,644)	1,427,970

Tabela e mëposhtme ofron një ndarje të balanceve nga grupet dhe klientët sipas segmenteve të biznesit:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Institucione qeveritare	7,695,315	6,806,812
Bankat	(506,640)	3,201,236
Korporata të tjera financiare	2,444,288	10,606,944
Korporata jo-financiare	47,991,285	44,446,843
Individët	189,469,936	173,876,393
Totali	247,094,184	238,938,228

Tabela e mëposhtme tregon analizën e maturimit të detyrimeve të qirasë, duke treguar pagesat e qirave të paskontuara për t'u paguar pas datës së raportimit; vlerat kontabël përkatëse paraqiten nën detyrimet financiare – kosto e amortizuar:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Deri në 1 vit	225,542	243,476
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	819,778	847,500
Më shumë se 5 vjet	603,393	410,994
Totali	1,648,713	1,501,970

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

14. PROVIZIONE PËR DETYRIMET

Provizionet për detyrimet dhe tarifat më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Provizione për zërat jashtë bilancit	215,726	199,048
Provizione për detyrimet dhe angazhimet jashte bilanci	215,726	199,048
Shpenzime te përlllogaritura për stafin	127,273	113,799
Pagesa bonusu	127,273	113,799
Provizione të tjera	64,922	33,792
Çështje ligjore dhe tatimore	64,822	33,692
Provizione të tjera	100	100
Totali	407,921	346,639

Tabela e mëposhtme tregon ndryshimet në provizionet për detyrimet dhe tarifat në vitin raportues, megjithëse nuk përfshihen provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 215,726 mijë lekë. Këto janë paraqitur në (31) Humbjet e pritshme të kredisë.

Në mijë LEK	1 janar 2022	Alokimet	Lirimi	Përdorimi	Transferta, diferenca shkëmbimi	31 dhjetor 2022
Shpenzime te përlllogaritura për stafin	113,799	94,652	-	(81,178)	-	127,273
Pagesa bonusu	113,799	94,652	-	(81,178)	-	127,273
Provizione të tjera	33,792	35,150	(4,020)	-	-	64,922
Çështje ligjore dhe tatimore	33,692	35,150	-	-	-	64,822
Provizione të tjera	100	-	-	-	-	100
Totali	147,591	129,802	(4,020)	(81,178)	-	192,195

15. AKTIVET / DETYRIMET TATIMORE TE SHTYRA

Aktivitet/detyrimet tatimore të shtyra që rrjedhin nga zërat e mëposhtëm:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Njihet në fitim ose humbje	31 dhjetor 2022
Aktive afatgjata materiale dhe jo-materiale	(26,314)	(19,982)	(46,296)
Total	(26,314)	(19,982)	(46,296)

Në mijë LEK	31 dhjetor 2020	Njihet në fitim ose humbje	31 dhjetor 2021
Aktive afatgjata materiale dhe jo-materiale	(23,666)	(2,648)	(26,314)
Total	(23,666)	(2,648)	(26,314)

16. DETYRIMET TATIMORE AKTUALE

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrimet tatimore aktuale	200,105	147,831
Total	200,105	147,831

Detyrimet aktuale tatimore lidhen me tatimin që duhet t'i paguhen organeve tatimore në lidhje me tatimin mbi të ardhurat (për më shumë detaje referojuni shënimit 26).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

17. DETYRIMET E TJERA

Detyrimet e tjera më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhurat e shtyra dhe shpenzimet e përllogaritura	295,671	238,218
Detyrime ndaj punonjësve	98,105	55,678
Detyrime të tjera tatimore	315,535	95,829
Detyrime të ndryshme	247,799	267,387
Pushimet e pa marra	26,882	36,808
Totali	983,992	693,920

Shpenzimet e përllogaritura lidhen me pagat e personelit, fushatat e marketingut, qiranë, sigurinë e ndërtesës, IT, shpenzimet ligjore dhe shpenzime të tjera operative të periudhës për të cilën ende nuk është marrë një faturë.. Shuma e shpenzimeve të përllogaritura në vitin 2022 është mijë LEK 290,838 (2021: mijë LEK 151,256). Rritja e detyrimeve krahasuar me periudhën paraprake ka ardhur si pasojë e rritjes së shpenzimeve për mirëmbajtjen e TI-së, shpenzimet ligjore dhe sigurinë e ndërtesave.

Të ardhurat e shtyra lidhen me tarifat administrative të parapaguara për letrën kreditore dhe garancitë nga klientët.

18. KAPITALI AKSIONAR

Kapitali në 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohet si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kapitali aksionar	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	3,306,190	3,306,190
Fitimet të pashpërndara	12,744,270	12,665,697
<i>nga të cilat, fitimi për vitin</i>	<i>3,702,046</i>	<i>3,412,255</i>
Total	30,229,053	30,150,480

Zhvillimi i kapitalit neto tregohet nën pasqyrën e ndryshimeve në seksionin e kapitalit neto.

Kapitali i nënshkruar

Kapitali i Bankës është 14,178,593 mijë LEK, i përbërë nga 7,000 aksione (2021: 7,000 aksione). Kapitali i shoqërisë mëmë është i barabartë me 14,178,593 mijë LEK dhe vlera nominale e çdo aksioni është 2,025,513 LEK (2021: 14,178,593 mijë LEK, i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale 2,025,513 LEK secila).

Rezerva të tjera

Rezerva ligjore përcaktohet nga shpërndarja e fitimit neto pas tatimit në përputhje me ligjin nr.9901, datë 14.04.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva rregullatore përcaktohet në përputhje me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014.

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Rezervat rregullative	1,852,979	1,852,979
Rezervat ligjore	1,453,211	1,453,211
Total	3,306,190	3,306,190

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

19. TË ARDHURAT NGA INTERESAT, NETO

Të ardhurat neto nga interesi për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura nga interesi		
Aktive financiare - kosto e amortizuar	8,746,412	7,015,387
Aktive të tjera	41,284	43,818
Të ardhura nga interesat mbi detyrimet financiare	284	1,365
Të ardhurat nga interesat me metodën e interesit efektiv	8,787,980	7,060,570
Të ardhura të tjera nga interesat	1,783	556
Totali i të ardhurave nga interesi	8,789,763	7,061,126
Shpenzime për interesat		
Detyrimet financiare - kosto e amortizuar	(84,116)	(49,900)
Shpenzimet e interesit për aktivet financiare	(124,165)	(194,494)
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qerasë	(24,720)	(20,399)
Shpenzimet totale të interesit	(233,001)	(264,793)
Të ardhura nga interesat, neto	8,556,762	6,796,333

Të ardhurat nga interesi duke përdorur normën efektive të interesit të njohur për Huatë dhe paradhëniet në vitin 2022 janë 6,677 milionë LEK (2021: 5,149 milionë LEK)

Shpenzimet e interesit nga aktivet financiare janë interesi negativ i vendosjeve. Rritja e shpenzimeve të interesit për aktivet financiare lidhet me rritjen e plasmaneve gjatë vitit 2022 (për më shumë detaje referojuni shënimit 19).

20. TË ARDHURAT NETO TË TARIFAVE DHE KOMISIONET

Të ardhurat neto nga tarifatat dhe komisionet për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Kleringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	2,814,838	2,406,877
Kredi për biznesin	102,391	128,364
Letrat me vlerë	41,198	12,848
Transaksionet në valutë të huaj	293,434	209,587
Të tjera	939,329	1,065,743
Të ardhurat totale nga komisionet nga kontratat me klientët	4,191,190	3,823,419
Kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë	17,970	16,654
Të ardhurat totale nga komisionet	4,209,160	3,840,073
Kleringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	(1,155,762)	(940,441)
Kredi dhe garanci për biznesin	(187,544)	(143,092)
Të tjera	(309,294)	(290,486)
Totali i shpenzimeve të komisioneve nga kontratat me klientët	(1,652,600)	(1,374,019)
Të ardhura nga tarifatat dhe komisionet, neto	2,556,560	2,466,054

Komisionet nuk përfshijnë tarifatat e marra për huatë dhe paradhëniet për klientët (kostot e transaksionit), të cilat janë përshtatur në njohjen fillestare për vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare sipas metodës së normës efektive të interesit. Të ardhurat nga komisionet nga kontratat me klientet maten në bazë të shumës së specifikuar në një kontratë me një klient. Banka njeh të ardhurat kur transferon kontrollin mbi një shërbim vetëm për një klient.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

20. TË ARDHURAT NETO TË TARIFA DHE KOMISIONET (VAZHDIM)

Grupi ofron shërbime bankare vetëm për klientët me pakicë dhe korporata, duke përfshirë menaxhimin e llogarisë, ofrimin e lehtësive të mbitërheqjes, transaksionet e këmbimit valutor, kartën e kreditit dhe tarifën e shërbimit. Tarifën për menaxhimin e vazhdueshëm të llogarisë ngarkohen në llogarinë e klientit në baza mujore . Grupi përcakton normat veçmas për klientët bankar me pakicë dhe korporata në baza të rregullta. Në të tjerat të ardhura është përfshirë të ardhurat e administratës , të cilat përfaqëson aktiv menaxhimit tarifën dhe është konsiderohet si Të ardhurat nga shërbimet e ofruara te Pensionet /Fondet e Investimeve nën administrata . Këto të ardhura është njohur me kalimin e kohës. Pothuajse të gjitha të tjerat pjesë e tjera të ardhura është të përbëra e të ndërmjetësi tarifën të mbledhura nga të sigurimi shërbimet me kusht të klientët . Grupi ka _ qenë e licencuar nga të financiare mbikëqyrëse autoritet në Shqipëri të oferta të sigurimi ndërmjetësi shërbimet të klientët e cila kërkoni atë. Grupi punon _ me disa sigurimi kompanitë si e tyre agent të ofrojnë shërbime të tilla dhe mbledh një tarifë nga ato mujore .

Tarifën e bazuara në transaksione për shkëmbime, transaksione të këmbimit valutor dhe mbitërheqje ngarkohen në llogarinë e klientit kur kryhet transaksioni. Grupi nuk ka shpalosur informacion në lidhje me shpërndarjen e çmimit të transaksionit për detyrimet e mbetura të performancës në kontrata. Kjo është për shkak se periudhat e kontratës janë zakonisht më pak se një vit në kohëzgjatje. Kur kontratat kanë një kohëzgjatje më të gjatë, ato i nënshtrohen kufizimit të konsideratës së ndryshueshme dhe, për rrjedhojë, nuk përfshihen në çmimin e transaksionit.

Tarifën e shërbimit ngarkohen në baza mujore dhe bazohen në tarifën fikse të rishikuara rregullisht nga Grupi.

Të ardhurat nga shërbimet e llogarisë dhe tarifën e shërbimit njihen me kalimin e kohës kur ofrohen shërbimet. Të ardhurat e lidhura me transaksionet njihen në momentin kur kryhet transaksioni.

21. FITIMI TREGËTAR NETO

Tregtimi neto për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fitimet / (humbjet) neto të aktiveve dhe pasiveve financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	(28,655)	8,780
Letrat me vlerë të borxhit	(28,655)	8,780
Diferencat e këmbimit, neto	32,883	216,925
Totali	4,228	225,705

22. HUMBJE TË TJERA OPERATIVE NETO

Operimet e tjera neto për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura të ndryshme operative	54,351	35,796
Të ardhurat nga qiraja nga prona e investuar përfshirë. Qira operative (pasuri e paluajtshme)	4,956	5,174
Të ardhura të tjera operative	59,307	40,970
Fshirja e kolateralit të riposeduar	(193,246)	(169,037)
Shpenzimet nga shpërndarja dhe lëshimi i provizioneve të tjera	(23,847)	(8247)
Humbje nga mosnjohja e aktiveve jofinanciare	(8,891)	(1,858)
Shpenzime të ndryshme operative	(10,385)	(107,113)
Shpenzime të tjera operative	(236,369)	(286,255)
Totali	(177,062)	(245,285)

Bilanci i shpenzimeve të ndryshme operative lidhet me rezultatin nga aktivitetet e tjera operative të bankës. Më së shumti lidhet me shpenzimet nga përfundimi i kontratës së qirasë së ndërtesës, shpenzimet humbje nga shlyerja e debitorëve, humbjet nga mashtrimi, humbjet nga operacionet në cash, humbjet në transaksionet ATM-POS. Gjatë vitit 2022 ka një rënie në shpenzimet e ndryshme operative për faktin se humbjet nga shitja e aktiveve të riposeduara janë 13 milionë lekë (2021: 80 milionë lekë).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

23. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Shpenzimet e personelit	(2,651,407)	(2,393,924)
Shpenzime të tjera administrative	(2,064,480)	(2,066,118)
Amortizimi i mjeteve fikse materiale dhe jo-materiale	(792,709)	(709,959)
Total	(5,508,596)	(5,170,001)

23.1 SHPENZIMET E STAFI

Shpenzimet e stafit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Paga	(2,288,754)	(2,062,591)
Kostot e sigurimeve shoqërore dhe taksat e lidhura me stafit	(261,133)	(233,616)
Shpenzime të tjera shoqërore vullnetare	(45,310)	(42,080)
Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara	(35,607)	(37,146)
Shpenzime stafi nën programin e shpërblimit të shtyrë	(16,971)	(16,871)
Përfitimet e ndërprerjes së punës	(3,632)	(1,620)
Totali	(2,651,407)	(2,393,924)

23.1.1 SHPENZIMET PËR PLANET E PESNIONEVE ME KONTRIBUTE TË PËRCAKTUARA

Shpenzimet për planet pensionale me kontribute të përcaktuara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Anëtarët e bordit menaxhues dhe stafi i lartë	(7,536)	(8,656)
Punonjës të tjerë	(13,067)	(9,835)
Total	(20,603)	(18,491)

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

23.2 SHPENZIME TË TJERA ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e tjera administrative për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Shpenzime per IT	(911,449)	(820,682)
Shpenzime ligjore, konsultime dhe këshilluese	(214,121)	(248,196)
Shpenzime për zyrat	(201,489)	(235,172)
Reklamim, PR dhe shpenzime promovionale	(277,519)	(247,948)
Shpenzime të sigurisë	(124,999)	(109,631)
Shpenzime të makinave	(47,250)	(38,630)
Taksat e tjera	(45,961)	(44,296)
Shpenzimet në lidhje me rrezikun e kredisë	(31,004)	(51,128)
Shpenzime të trajnimit për stafin	(25,208)	(20,063)
Shpenzime të udhëtimit	(21,640)	(6,120)
Shpenzimet për qira	(13,943)	(10,255)
Shpenzime komunikimi	(13,394)	(17,866)
Furnizime të zyrës	(12,753)	(15,448)
Shpenzime të ndryshme administrative	(123,750)	(200,683)
Totali	(2,064,480)	(2,066,118)

23.3 AMORTIZIMI I AKTIVEVE AFATGJATA MATERIALE DHE JO-MATERIALE

Amortizimi aktiveve materiale dhe jo-materiale për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 detajohet si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktivët afatgjata materiale	(542,197)	(497,858)
Aktivët afatgjata jo-materiale	(250,512)	(212,101)
Totali	(792,709)	(709,959)

24. MASAT E VEÇANTA QEVERIARE

Masat e veçanta qeveritare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë lekë	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Primi i sigurimit të depozitave	(110,702)	(102,538)
Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme	(624,397)	(590,603)
Total	(735,099)	(693,141)

Kontributi për fondin e zgjidhjes është në përputhje me ligjin "Për rikuperimin dhe ndërhyrjen në grupe në Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme është në përputhje me ligjin "Për rimëkëmbjen dhe ndërhyrjen në banka në Republikën e Shqipërisë" dhe aktet nënligjore përkatëse, ku secila bankë në Shqipëri paguan një kontribut vjetor të llogaritur në mënyrë ndarje proporcionale me tregun përkatës, për krijimin e një niveli të caktuar të fondit të ndërhyrjes emergjente. Ky fond llogaritet nga Banka e Shqipërisë dhe menaxhohet nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave (ASD) në përputhje me politikën e investimeve të instrumenteve financiare të fondit.

Llogaritja e primit të sigurimit të depozitave bazohet në rregulloren nr. 53/2014 datë 22.05.2014 "Për Sigurimin e Depozitave".

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

25. SHPENZIME ZHVLERËSIMI TË AKTIVEVE FINANCIARE

Shpenzimet /rikuperimet e zhvlerësimit të aktiveve financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë të detajuara si më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Huate dhe paradheniet	(110,606)	714,462
Letrat me vlerë të borxhit	(58,279)	116,648
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	(17,729)	(73,986)
Totali	(186,614)	757,124

26. TAKSA MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri është vlerësuar në masën 15 % (2021: 15%) të e tatueshme të ardhurat :

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Tatimet aktual mbi të ardhurat	(788,150)	(721,885)
Aktive tatimore të shtyra	(19,982)	(2,649)
Totali	(808,133)	(724,534)

Rakordimi i mëposhtëm analizon lidhjen ndërmjet fitimit përpara tatimit dhe barrës tatimore:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fitimi para tatimit	4,510,179	4,136,789
Shpenzimet teorike të tatimit mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore 15%	676,527	620,518
Efekti tatimor:		
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(8,117)	(9,063)
Shpenzimet jo të zbritshme	143,785	124,824
Pakësimi tatimit nga humbjet e mbartura	(4063)	(11,745)
Barra efektive e taksave	808,132	724,534
Shkalla e taksës në përqindje	17,92%	14,92%

Pozicionet e pasigurta tatimore të Bankës rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin që përcaktohen nga drejtimi si më shumë gjasa që të rezultojnë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo vendim të njohur gjykate ose vendim tjetër për çështje të tilla. Detyrimet për gjobat, interesat dhe taksat, të ndryshme nga të ardhurat, njihen bazuar në vlerësimin e drejtimit për shpenzimet e nevojshme për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

27. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE

Matja e vlerës së drejtë në Bankë bazohet në burimet e jashtme të të dhënave. Instrumentet financiare të matura në bazë të çmimeve të kuotuarra të tregut janë kryesisht letra me vlerë të listuara. Këto instrumente financiare janë caktuar në Nivelin I të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Nëse përdoret një vlerë e tregut dhe tregu nuk mund të konsiderohet të jetë një treg aktiv në funksion të likuiditetit të kufizuar, instrumenti financiar themelor i caktohet Nivelit II të hierarkisë së vlerës së drejtë. Nëse nuk janë në dispozicion çmime të tregut, modelet e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut të vëzhgueshme përdoren për matjen e këtyre instrumenteve financiare. Këto të dhëna të vëzhgueshme të tregut janë kryesisht përsëritja e kurbës së kthimeve, përhapja dhe luhatshmëria e kreditit.

Nëse vlera e drejtë nuk mund të matet duke përdorur çmime mjaft të rregullta të tregut (Niveli I) ose duke përdorur modele vlerësimi të bazuara tërësisht në çmimet e tregut të vëzhgueshëm (Niveli II), atëherë parametrat individualë të inputeve të cilat nuk janë të vëzhgueshme në treg vlerësohen duke përdorur supozime të përshtatshme. Nëse parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg kanë një ndikim të rëndësishëm në matjen e instrumentit financiar themelor, ajo i caktohet Nivelit III i hierarkisë së vlerës së drejtë. Këto parametra matjeje, të cilat nuk janë të vëzhgueshme rregullisht, janë kryesisht përhapjet e kreditit të nxjerra nga vlerësimet e brendshme.

Caktimi i instrumenteve të caktuara financiare në kategoritë e nivelit kërkon vlerësim të rregullt, veçanërisht nëse matja bazohet në të dy parametrat e vëzhgueshëm dhe gjithashtu në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg. Klasifikimi i një instrumenti mund gjithashtu të ndryshojë me kalimin e kohës për të marrë parasysh ndryshimet në likuiditetin e tregut dhe kështu transparencën e çmimeve.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara

Në tabelat e mëposhtme, instrumentet financiare të raportuara me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë grupuar sipas zërave në pasqyrën e pozicionit financiar dhe klasifikohen sipas kategorive të matjes. Një dallim është bërë nëse matja bazohet në çmimet e kuotuarra të tregut (Niveli I), ose nëse modelet e vlerësimit bazohen në të dhënat e tregut të vëzhgueshme (Niveli II) ose në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg (Niveli III). Zërat janë caktuar në nivele në fund të periudhës raportuese.

Aktivët	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Niveli I	Niveli II	Niveli III
Aktivët financiarë - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes			2,003			12,222
Letrat me vlerë të borxhit			2,003			12,222

Informacion cilësor për të vlerësimin e financiare instrumentet në nivelin III

Aktivët 2022	Vlera e drejtë në mijë LEK	Teknika e vlerësimit	Të dhëna të rëndësishme jo të vëzhgueshme	Diapazoni i të dhënave jo të vëzhgueshme
Aktivët financiarë - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	-	-	-
Bonot e thesarit, obligacione me kupone fikse	2,003	Metoda e skontimit së flukseve të parasë (SFP)	Normat bazë të LEK-yieldet e ankandeve – B.Thesari	2.94% - 4.58%
Totali	2,003			

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

27. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Instrumentet financiare në tabelën në vijim nuk menaxhohen në bazë të vlerës së drejtë dhe për këtë arsye nuk maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Për këto instrumente vlera e drejtë llogaritet vetëm për qëllimet e dhënies së informacionit në shënimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar ose në pasqyrën e të ardhurave të veçanta. Llogaritja e vlerës së drejtë të llogarive të arkëtueshme dhe detyrimeve të pa raportuara me vlerën e drejtë u riklasifikua dhe, ndër të tjera, faktorët e inputeve përdoren gjithashtu edhe në modelet që nuk janë të vëzhgueshme në treg por që kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e llogarit. Një metodë e thjeshtuar e llogaritjes së vlerës së drejtë për portofolet me pakicë dhe jo pakicë aplikohet për të gjitha transaksionet afatshkurtra (transaksionet me afat maturimi deri në 3 muaj). Vlera e drejtë e këtyre transaksioneve afatshkurtra do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të produktit. Për transaksionet e tjera aplikohet metodologjia e përshkruar në seksionin e titulluar Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë.

2022						
Në mijë LEK	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Paraja, banka qendrore dhe deposita të tjera pa afat	-	37,491,482	-	37,491,482	37,491,482	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	66,151,560	78,896,155	82,062,360	(3,166,205)
Hua dhe paradhenie	-	-	155,315,545	155,315,545	155,315,545	-
Detyrimet						
Detyrime derivative të mbajtura për tregtim	-	-	247,076,521	247,076,521	247,094,184	(17,663)
Depozitat dhe Borxhi i varur	-	-	2,988,267	2,988,267	2,988,267	-
2021						
Në mijë LEK	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Paraja, banka qendrore dhe deposita të tjera pa afat	-	42,813,051	-	42,813,051	42,813,051	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	80,744,137	80,744,137	80,394,977	349,160
Hua dhe paradhenie	-	-	143,764,409	143,764,409	143,764,409	-
Detyrimet						
Depozitat dhe Borxhi i varur	-	-	238,926,355	238,926,355	238,938,228	(11,873)
Detyrime të tjera financiare	-	-	3,096,467	3,096,467	3,096,467	-

Niveli I Çmimet e tregut të kuotuar

Niveli II Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut

Niveli III Teknikat e vlerësimit nuk bazohen në të dhënat e tregut

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

28. ANGAZHIMET E HUASË, GARANCITË FINANCIARE DHE ANGAZHIMET E TJERA

Tabela e mëposhtme tregon angazhimet e dhëna për kredinë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Angazhimet per kredi të dhëna	20,579,312	17,498,943
Garancitë financiare të dhëna dhe zotimet e tjera të dhëna	9,876,434	7,948,185
Totali	30,455,746	25,447,128
Humbjet e pritshme të kredisë për zërat jashtë bilancit	(215,726)	(199,048)

Tabela e mëposhtme tregon shumën nominale dhe provizionet për detyrimet jashtë bilancit nga angazhimet dhe garancitë financiare.

2022 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	3,262,567	-	-	20	-	-
Korporata të tjera financiare	366,000	-	-	53	-	-
Korporatat jofinanciare	21,198,844	1,884,568	57,981	80,983	16,893	57,535
Individuale	3,643,856	20,011	21,919	40,064	1,200	18,978
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	121,120	18,093	76,513

2021 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporatat jofinanciare	17,905,415	1,218,125	70,073	68,519	17,904	69,865
Individuale	3,679,702	25,364	24,490	20,059	2,063	20,627
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	88,589	19,967	90,492

Ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit Grupi mund të ngrejë çështje ligjore. Më 31 dhjetor 2022 Grupi kishte çështje të pazgjdhura ligjore të konsideruara normale gjatë rrjedhës së biznesit, duke mos pasur asnjë ndikim material në veprimtarinë e Grupit.

29. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË

Analiza e cilësisë së kredive të aktiveve financiare është vlerësimi i probabilitetit të mospagimit të aktiveve në një çast kohor. Duhet të theksohet se për aktivet financiare në fazën 1 dhe 2, për shkak të natyrës relative të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë, nuk është domosdoshmërisht rasti që aktivet e fazës 2 kanë një vlerësim më të ulët të kredisë sesa aktivet e fazës 1, edhe pse është zakonisht ky rast. Lista e mëposhtme jep një përshkrim të aktiveve të Grupit së sipas probabilitetit të mospagesës:

- Shkëlqyeshëm janë ekspozimet që tregojnë një aftësi të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose zero (PM 0.0000 - 0.0300 për qind).
- Të fortë janë ekspozimet që tregojnë një kapacitet të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose të ulët (vargu me PM 0.0300 - 0.1878 për qind).
- Mirë janë ekspozimet të cilat demonstrojnë një kapacitet të mirë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të ulët (PM 0.1878 - 1.1735 për qind).
- Kënaqshëm janë ekspozimet të cilat kërkojnë një monitorim më të afërt dhe tregojnë një aftësi mesatare dhe të drejtë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të moderuar (PM 1.1735 - 7.3344 për qind).
- Nën standardet janë ekspozime të cilat kërkojnë shkallë të ndryshme të vëmendjes së veçantë dhe rreziku i mospagesës është më shqetësues (vargu i PM 7.3344 <=100.0 për qind).
- Kredia e zhvlerësuar është ekspozime të cilat janë vlerësuar si të zhvlerësuar (PM 100.0 për qind).

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

29. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË (VAZHDIM)

Tabela në vijim tregon vlerat kontabël të aktiveve financiare - kostoja e amortizuara sipas kategorive të klasifikimit dhe niveleve:

2022 Në mijë Lek	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	Totali
i shkëlqyer	18,014,896	-	-	18,014,896
i fortë	30,121,342	225,628	-	30,346,970
i mirë	114,999,298	7,712,100	-	122,711,398
i kënaqshëm	42,738,908	5,956,970	-	48,695,878
nënstandarde	4,594,166	7,010,867	-	11,605,033
Kredia e zhvlerësuar	-	-	8,379,245	8,379,245
Të pa klasifikuar	6,574,662	309,868	61,831	6,946,361
Vlera kontabël bruto	217,043,272	21,215,433	8,441,076	246,699,781
Zhvlerësimi i akumuluar	(1,263,661)	(1,479,772)	(6,578,443)	(9,321,876)
Vlera kontabël	215,779,611	19,735,661	1,862,633	237,377,905

2021 Në mijë Lek	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	Totali
i shkëlqyer	2,316,362	-	-	2,316,362
i fortë	35,086,519	17,332	-	35,103,851
i mirë	117,345,678	758,286	-	118,103,964
i kënaqshëm	50,374,949	2,580,164	-	52,955,113
nënstandarde	5,060,329	4,509,475	-	9,569,804
Kredia e zhvlerësuar	-	-	9,861,541	9,861,541
Të pa klasifikuar	5,479,218	389,725	-	5,868,943
Vlera kontabël bruto	215,663,055	8,254,982	9,861,541	233,779,578
Zhvlerësimi i akumuluar	(856,481)	(1,097,688)	(7,666,023)	(9,620,192)
Vlera kontabël	214,806,574	7,157,294	2,195,518	224,159,386

Tabela në vijim tregon vlerat nominale të angazhimeve jashtë bilancit sipas kategorive dhe niveleve të klasifikimit:

2022 Në mijë Lek	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 1 HPK gjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK gjatë gjithë jetës	Totali
i shkëlqyer	49,529	45,692	-	95,221
i fortë	3,529,419	120,177	-	3,649,596
i mirë	11,605,971	500,982	-	12,106,953
i kënaqshëm	9,409,994	736,568	-	10,146,562
Nënstandarde	16,164	488,189	-	504,353
Kredia e dëmtuar	-	-	79,900	79,900
Pa klasifikuar	3,860,190	12,971	-	3,873,161
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	30,455,746
Provigionet për zërat jashtë bilancit	(121,120)	(18,093)	(76,513)	(215,726)

Kategoria e pa klasifikuar përfshin angazhime jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka asnjë ratings. Vlerësimi është i bazuar në faktorë cilësorë.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

29. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË (VAZHDIM)

2021 Në mijë Lek	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 1 HPK gjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK gjatë gjithë jetës	Totali
i shkëlqyer	127,226	-	-	127,226
i fortë	2,514,980	2,139	-	2,517,119
i mirë	9,670,524	174,018	-	9,844,542
i kënaqshëm	7,463,025	391,261	-	7,854,286
Nënstandarde	452,914	609,268	-	1,062,182
Kredia e dëmtuar	-	-	94,563	94,563
Pa klasifikuar	3,880,407	66,803	-	3,947,210
Totali	24,109,076	1,243,489	94,563	25,447,128
Provizionet për zërat jashtë bilancit	(88,589)	(19,967)	(90,492)	(199,048)

30. KOLATERALI DHE EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT TË KREDISË

Duhet të theksohet se vlerat e kolateralit të paraqitur në tabela kufizohen në vlerën maksimale të vlerës kontabël bruto të aktivitet financiar. Tabela në vijim tregon aktivitetet financiare me koston e amortizuar që i nënshtrohen zhvlerësimit:

2022 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	1,850,857	-	1,850,857
Qeveritë Qëndrore	82,040,423	-	82,040,423
Bankat	35,273,599	-	35,273,599
Institucione të tjera financiare	4,861,828	-	4,861,828
Korporatat jofinanciare	67,647,925	22,680,698	44,967,227
Individët	49,402,317	20,192,185	29,210,132
Angazhimet /garancitë e lëshuara	31,062,183	5,291,485	25,770,698
Totali	272,139,132	48,164,368	223,974,764

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,035,130	-	6,035,130
Qeveritë Qëndrore	76,747,623	-	76,747,623
Bankat	34,311,980	-	34,311,980
Institucione të tjera financiare	3,683,965	-	3,683,965
Korporatat jofinanciare	62,105,916	24,392,349	37,713,567
Individët	45,198,894	18,694,551	26,504,343
Angazhimet /garancitë e lëshuara	25,735,675	5,581,419	20,154,256
Totali	253,819,183	48,668,319	205,150,864

Tabela në vijim përmban detajet e ekspozimit maksimal nga aktivitetet financiare në Fazën 3 dhe kolateralin përkatës:

2022 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi (Niveli 3)
Korporatat jofinanciare	1,426,287	1,088,755	337,532	(4,786,450)
Individët	639,702	220,492	419,211	(1,791,993)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	79,901	553	79,347	(76,513)
Totali	2,145,890	1,309,800	836,090	(6,654,956)

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

30. KOLATERALI DHE EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT TË KREDISË(VAZHDIM)

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi (Niveli 3)
Korporatat jofinanciare	1,643,830	1,246,597	397,233	(5,666,220)
Individët	750,132	256,264	493,867	(1,999,804)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	94,562	460	94,103	(90,492)
Totali	2,488,524	1,503,321	985,203	(7,756,516)

31. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË

Humbjet nga zhvlerësimi për të gjitha instrumentet e borxhit të cilat nuk maten me vlerën e drejtë dhe për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare (në tekstin e mëtejshëm referuar si në këtë pjesë si instrumente financiare) regjistrohen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i rregullave të zhvlerësimit të SNRF 9.

Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë afatit të mbetur. Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë nuk është zvogëluar ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në vlerën aktuale të humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetë mujore është ajo pjesë e humbjeve të kreditit të parashikuara gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e falimentuara të mundshme për një instrument financiar në dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. Grupi ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më lart, Grupi klasifikon instrumentet financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCI si në vijim:

11. Faza 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiarë, për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Faza 1 gjithashtu përfshin të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit, ku Grupi ka shfrytëzuar mundësinë e vlefshme sipas SNRF 9 për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët i kredisë për të gjitha instrumentet financiarë për të cilat vlerësimi i brendshëm i kredisë në datën e raportimit është brenda intervalit të klasifikimit të investimit. RBI nuk ka shfrytëzuar përjashtimin për rreziqe të ulëta kreditore në biznesin e kreditimit. Në njohjen fillestare të kredive, grupi regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Faza 1 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë riklasifikuar nga Faza 2.
- Faza 2 përfshin ato instrumente financiare të cilëve rreziku i kredisë u është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe që, në datën e raportimit, nuk klasifikohen si transaksione me rrezik të kufizuar të kredisë. Zhvlerësimi në Fazën 2 njihet në shumën e humbjes së pritshme të kredisë të jetës së instrumentit financiar. Faza 2 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3 përfshin instrumentet financiare të klasifikuar si të zhvlerësuar në datën e raportimit. Kriteri i Grupit për këtë klasifikim është përcaktimi i parazgjedhur në përputhje me nenin 178 CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar duhet gjithashtu të përdoret si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të fazës 3.
- POCI: Aktivitet financiarë të blera ose të krijuara nga kreditë janë aktive financiare të cilat ishin zhvlerësuar tashmë në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktivi regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë efektive të interesit që është rregulluar për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat vijuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë të instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË(VAZHDIM)

Humbjet e pritshme të kredisë nga instrumentet financiare duhet të pasqyrojnë një shumë të paanshme dhe të ponderuar sipas probabilitetit që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën në kohë të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për të kaluarën. ngjarjet, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike. RBI llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritshme të ponderuar sipas probabilitetit të të gjitha mospagesave duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm gjatë jetëgjatësisë së pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit që ishte përcaktuar fillimisht. Humbjet e pritshme të kredisë janë vlera aktuale e diferencës ndërmjet flukseve të parasë të kontraktuara dhe të pritshme reale.

Trajtim i përgjithshëm

Matja e zhvlerësimit për humbjen e pritshme të kredisë mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse është një fushë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme për kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e pagesave. Gjykime të rëndësishme kërkohen në zbatimin e kërkesave të kontabilitetit për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë, ndër të tjera:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj product/treg dhe
- Krijimi i grupeve të aktiveve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritshme të kredisë.

Rreziku i kredisë është rreziku i mundshëm për të pësuar humbje financiare nëse klientët, ose palët e tjera dështojnë të përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale ose nuk e bëjnë këtë në kohë. Rreziku i kredisë lind kryesisht nga huatë ndërbankare, komerciale dhe personale, si dhe nga angazhimet e huasë, por mund të lindë edhe nga garancitë financiare të dhëna, si garancitë e kredisë dhe letrat e kreditit.

Rreziqe të tjera krediti lindin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe nga aktivitetet tregtare (rreziqet e kredisë tregtare), si dhe nga balancat e shlyerjes me palët e tregut dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes.

Modelet aplikohen për të vlerësuar gjasat e mospagesës, raportet shoqëruese të mospagimit dhe korrelacionet e mospagimit ndërmjet palëve. Grupi mat rreziqet e kredisë duke përdorur probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në rast mospagimi (EM) dhe humbjen në rast mospagimi (HM).

SNRF 9 përshkruan një model me tre faza për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë nga pika e njohjes fillestare. Faktorët ESG nuk janë përfshirë ende në mënyrë eksplicite në modelimin HPK.

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Grupi konsideron që një instrument financiar ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur një apo më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyes janë përmbushur:

Kriteret sasiore

Sistemet e klasifikimit përfshijnë të gjithë informacionin sasiore dhe cilësor të disponueshëm të rëndësishëm për parashikimin e rrezikut të kredisë në PM. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe peshim të të gjithë treguesve të disponueshëm. Për më tepër, PM-ja e rregulluar në përputhje me kërkesat e SNRF 9 merr parasysh jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacionin largpamës, si parashikimi për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, PM-të përdoren si një kornizë referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes fillestare të tij. Duke përfshirë rishikimin e kriterit relativ të transferimit brenda proceseve dhe procedurave të forta të kuadrit të menaxhimit të rrezikut të kredisë në të gjithë grupin e bankës, grupi siguron që një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në mënyrë të besueshme dhe në kohë bazuar në kriteret objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mospagimit të kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës është kryer në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vëzhguar të mospagimit mbi maturimin e mbetur të instrumentit financiar (PM për jetëgjatësinë) kundrejt PM-së gjatë gjithë jetës për të njëjtën periudhë siç pritej në datën e njohjes.

Grupi përdor kriteret sasiore si tregues primar të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Nëse rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, rreziku i një mospagimi në datën e raportimit (jetëgjatësia Kurba PM) duhet të krahasohet me rrezikun e një mospagimi në njohjen fillestare (kurba PM e jetës së ardhshme) plus kriteret cilësore shtesë, si p.sh. 30 ditë vonesë ose masa durimi si papavijë.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË(VAZHDIM)

Duke pasur parasysh natyrën e ndryshme të produkteve midis shitjeve me pakicë dhe atyre me shumicë, metodat për vlerësimin e rritjeve potenciale të rëndësishme të rrezikut të kredisë gjithashtu ndryshojnë pak.

Për t'i bërë të krahasueshme dy kurbat për rrezikun e kredisë të klientëve me pakicë, PM -të zvogëlohen në PM -të vjetore. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet të ketë ndodhur nëse rritja e PM ishte 250 për qind ose më shumë. Për maturimet më të gjata, pragu prej 250 për qind reduktohet për të llogaritur efektin e maturimit.

Për ekspozimet me pakicë, PM -të e mbetura kumulative krahasohen si diferenca logit midis PM -së gjatë gjithë jetës në datën e raportimit dhe PM -së gjatë gjithë jetës në fillimin e kushtëzuar me mbijetesën deri në datën e raportimit. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet se ka ndodhur kur kjo diferencë logit është mbi një prag të caktuar. Nivelet e pragut llogariten veçmas për çdo portofol, i cili mbulohet nga modele individuale të PM -së të bazuara në vlerësim.

Grupi po zhvillon një metodologji të rregulluar për ekspozimet me pakicë pas zbatimit të paketës së riparimit të ECB/EBA IRB në modelet e brendshme (Shtylla 1) dhe pritet të zbatohet brenda TM4 2022.

Kriteret cilësore

Grupi përdor kriteret cilësore krahas kriterëve sasiorë për të njohur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Lëvizja në Fazën 2 bëhet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

Për klientin e korporatës, qeverinë qendrore, bankën dhe portofolet e financave të projektit, një transferim bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Zbulimi i shenjave të para të përkeqësimit të kredisë në sistemin e paralajmërimit të hershëm
- Ndryshimet në kushtet e kontratës si masë durimi
- Faktorët e jashtëm të rrezikut me një ndikim potencialisht të rëndësishëm në aftësinë shlyerëse të klientit

Vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza tremujore në nivel transaksioni individual për të gjithë klientët e korporatave, qeverive qendrore, bankat dhe portofolet financiare të projekteve.

Për portofolet e retail, një transferim i Fazës 2 bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret cilësore të mëposhtme:

- Flamur për masën e durimit
- Parazgjedhja e ekspozimit material (> 20 për qind e ekspozimit total) të të njëjtit klient në një produkt tjetër (segment PI)

Qasje holistike – e zbatueshme për rastet kur informacioni i ri i largët bëhet i disponueshëm për një segment ose pjesë të portofolit dhe ky informacion nuk është përfshirë ende në sistemin e vlerësimit. Nëse identifikohen raste të tilla, drejtimi mat këtë portofol me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës (si një vlerësim kolektiv).

Backstop

Zbatohet një backstop dhe instrumenti financiar konsiderohet se ka pësuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë nëse huamarrësi ka më shumë se 30 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë më shumë se 30 ditë të vonuara duhet të zhvendosen në Fazën 2, hidhet poshtë.

Përrjashtimi i rrezikut të ulët të kredisë

Në raste të përzgjedhura për letrat me vlerë të borxhit kryesisht nga qeveritë qendrore, grupi përdor përrjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë. Të gjitha letrat me vlerë që paraqiten si rrezik të ulët krediti kanë një vlerësim të barabartë me shkallën e investimit ose më të mirë, d.m.th. minimale S&P BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-. Grupi nuk ka përdorur përrjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për asnjë klient në sektorin e biznesit.

Përkufizimi mospërbushjes së detyrimeve (mospagesës) dhe aktiveve të zhvlerësuar

Grupi vlerëson se një aktiv financiar i cili është subjekt i mospagesës është plotësisht i përafuar me përkufizimin e aktivitetit të zhvlerësuar.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Treguesit e “kreditit të zhvlerësuar” sipas SNRF 9 vlerësohen duke iu referuar faktorëve nxitës sasiore dhe cilësorë. Së pari, një huamarrës konsiderohet si i dështuar, nëse vlerësohet se ka kaluar më shumë se 90 ditë. Së dyti, një huamarrës konsiderohet të jetë në mospagim nëse është në vështirësi të konsiderueshme financiare dhe nuk ka gjasa të shlyejë plotësisht ndonjë detyrim kredie. Përkufizimi i parazgjedhur është zbatuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në rast mospagimi (EM) dhe humbjen në rast mospagimi (HM) përgjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të bankës.

Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose përgjatë gjithë jetës, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar. Grupi përfshin parashikimet për kushtet e ardhshme në përcaktimin e PM -së 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës, EM dhe HM. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mospageses (PM), humbjes në rast mospagese (HM) dhe ekspozimit në rast mospagese (EM). Për zbritjen e HPK përdoret norma efektive e interesit.

Baza për të gjitha vlerësimet e parametrave të komponentit HPK me pakicë janë modelet përkatëse të Shtyllës I/II të zhvilluara brenda kornizës së Bazelit.

Probabiliteti i mospagesës (PM)

Probabiliteti i mospagesës paraqet mundësitë që një huamarrës të mos përmbush detyrimet e tij financiare ose gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit gjatë gjithë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator dymbëdhjetë mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo rregullim konservator, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së huasë ose portofolit të huave. Profili i parazgjedhur bazohet në të dhënat e vëzhguara historike dhe funksionet parametrike.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar profilin e paracaktuar të shumave të huadhënies dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financat e projekteve dhe institucionet financiare: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të regresionit parametrik të mbijetesës (Weibull). Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek. Kalibrimi i normës së paracaktuar bazohet në metodologjinë Kaplan Maier me rregullim të tërheqjes.
- Huadhënia në retail dhe kreditë hipotekore: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës në kornizat konkurruese të rrezikut. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e parazgjedhjes duke përdorur modelet satelitore
- Qeverite Qendrore, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të matricës së tranzicionit. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek.

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modelet të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve.

Humbja në rast mospagese (HM)

Humbja në rast mospagese, paraqet pritshmerinë që ka Grupi për shkallen e humbjes lidhur me ekspozimin që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose përgjatë gjithë jetës, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen në rast mospagese të vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Modeli shtetëror, humbja në rast mospagimi është përllogaritur duke përdorur burimet e tregut, pasi nuk ka të dhëna të mjaftueshme për humbjet për segmentin shtetëror. Metoda bazohet në ngjarje të jashtme të mospagesës në sektorin shtetëror për periudhën midis 1998 dhe 2015. Vetëm GDP rezultoi të ketë një ndikim të rëndësishëm.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja në rast mospagese krijohet duke aktualizuar flukset e perfitura gjatë procesit të punës. Parashikimet për kushtet e ardhshme përfshihen në këtë humbje duke përdorur modelin Vasicek.
- Huadhënia per retail dhe huadhënie të tjera: Për portofolet me modele të zhvilluara IRB, vlerat e nivelit të grupit të Basel HM përdoren si pikënisje për nxjerrjen e vlerësimeve të HM në përputhje me SNRF 9.

Dallimi kryesor midis Basel HM dhe SNRF 9 HM është se për Bazelin synimi është që të ketë një vlerësim mesatar TTC të vlerës së skontuar të rikuperimeve pas dështimit të zgjeruar me kufijtë e konservatorizmit për të llogaritur kujdesin, ndërsa për SNRF 9 vlerësimi HM ka të jetë një vlerësim i paanshëm në kohë që duhet të marrë parasysh informacionin e largët. Prandaj, vlerësimet e Basel HM duhet të rregullohen për qëllimet e SNRF

- Huadhënia per retail dhe kreditë hipotekore: Humbja e dhënë në mospagim gjenerohet duke hequr rregullimet e rënies dhe marzhet e tjera të konservatorizmit nga humbja rregullatore e dhënë mospagimi. Informacioni që shikon përpara përfshihet në humbjen e dhënë të paracaktuar duke përdorur modele të ndryshme satelitore.

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modele të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve.

Ekspozimi në rast mospagese (EM)

Ekspozimi në rast mospagese bazohet në shumat që Grupi pret që të jetë në borxh në kohën e mospagesës. EM-të dymbëdhjetë mujore dhe gjatë gjithë jetës përcaktohen në bazë të profilit të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet amortizuese dhe huatë e shlyerjes me një shumë të vetme, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe dymbëdhjetë mujore ose gjatë gjithë jetës. Nëse nuk janë marrë tashmë parasysh në vlerësimin e PM -së gjatë afatit të huasë, supozimet e shlyerjes/rifinancimit të hershëm (të plotë) gjithashtu merren parasysh në llogaritje.

Për produktet me pagesa fikse të papërcaktuara, ekspozimi në rast mospagese parashikohet duke marrë bilancin aktual të tërhequr dhe duke shtuar një faktor konvertimi kreditor i cili lejon tërheqjen e pritit të kufirit të mbetur deri në kohën e shlyerjes. Marzhet rregullatorë të kujdesshëm hiqen nga faktori i konvertimit të kredisë. Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht në dispozicion, krahasimi i inputeve përdoret për llogaritjen.

Faktori i Zbritjes (D)

Në përgjithësi, aktivet financiare dhe aktivet jashtë pasqyrës së pozicionit financiar të cilat nuk janë leasing ose POCI, norma e skontimit e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Llogaritja

Për kreditë në Fazën 1 dhe 2, humbja e pritshme e kredisë është produkti i PM , HM dhe EM shumëfish i probabilitetit për të mos mospaguar para periudhës kohore të konsideruar. Ky i fundit shprehet me funksionin e mbijetesës S. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritshme të kredisë, të cilat më pas zbriten në datën e raportimit dhe përmbliidhen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë peshohen më pas sipas skenarit të ardhshëm.

Janë përdorur modele të ndryshme për të vlerësuar dispozitat në Fazën 3, dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

Klientët e korporatave, financat e projekteve, sovranët, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimit dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Vlerësimi i fluksit të parasë së ardhshme për provizionet e Fazës 3 bëhet nga menaxherët e stërvitjes dhe llogaritja e provizioneve bëhet nga sistemi ynë lokal.

Për kreditë me pakicë, zhvlerësimet e Fazës 3 përcaktohen për shumicën e njësive të Grupit duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikisht të derivuar të humbjes së pritshme të rregulluar për kostot indirekte.

Karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë

Pothuajse të gjitha provizionet sipas SNRF 9 maten kolektivisht. Vetëm për ekspozimet për shoqëritë në nivelin 3, shumica e provizioneve janë vlerësuar në mënyrë individuale. Për provizionet për humbjet e pritshme të kredisë të modeluara në bazë kolektive, një grupim i ekspozimeve kryhet në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut të kredisë në mënyrë që ekspozimet brenda secilit grup të jenë të ngjashme.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Karakteristikat e ekspozimit me pakicë grupohen në nivel vendi, klasifikimi i klientëve (familjet dhe mikro), niveli i produktit (p.sh. hipoteka, kreditë personale, lehtësirat e mbitërheqjes ose kartat e kreditit), notat e vlerësimit të PM dhe grupet e HM. Çdo kombinim i karakteristikave të mësipërme konsiderohet si një grup me një profil uniform të humbjeve të pritshme. Karakteristikat e ekspozimit jo të shitjes me pakicë i caktohen një probabiliteti të mospagimit sipas klasifikimeve dhe segmenteve të klientëve. Kjo grupon llojet e klientëve në modele individuale të vlerësimit. Për përcaktimin e parametrave HM dhe EM, portofoli grupohet sipas vendit dhe produktit.

Parashikimet për kushtet e ardhshme

Si rregull, parametrat e rrezikut specifik për SNRF 9 vlerësohen jo vetëm mbi informacionin historik të mospagimit, por gjithashtu veçanërisht mbi mjedisin aktual ekonomik (perspektiva e momentit në kohë) dhe informacionin e largët. Ky vlerësim përfshin kryesisht rishikimin e rregullt të efekteve që do të kenë parashikimet makroekonomike të bankës në lidhje me shumën e HPK dhe përfshirjen e këtyre efekteve në përcaktimin e HPK.

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë, të dyja përfshijnë parashikimeve për kushtet e ardhshme. Grupi ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritura të kreditit për çdo portofol.

Këto variabla ekonomike dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosplotësimit, humbja e dhënë në mungesë dhe ekspozimi i parazgjedhur varion nga lloji i kategorisë. Parashikimet e këtyre variablave ekonomike (skenari bazë ekonomik) sigurohen nga RBI Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin pikëpamjen më të mirë të ekonomisë gjatë tre viteve të ardhshme. Përtej tre viteve, nuk është kryer asnjë rregullim makroekonomik.

Kjo do të thotë se pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomike për jetëgjatësinë e plotë të mbetur të secilit instrument, është përdorur një metodë e kthimit mesatar, që do të thotë se variablat ekonomike prirën të kenë kthime, ose në një normë mesatare afatgjatë ose në një normë afatgjatë. norma mesatare e rritjes deri në maturim. Ndikimi i këtyre variablave ekonomike në probabilitetin e mosplotësimit, humbjes së parazgjedhur dhe ekspozimit në mungesë është përcaktuar duke kryer regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë pasur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes në rast mospagese dhe ekspozimit në rast mospagese. Këto modele satelitore janë të kalibruar me të dhëna para pandemisë. Prandaj, ka ende nevojë për rregullim gjatë pandemisë në mënyrë që të pasqyrohen faktorët aktual të rrezikut në dëmtim.

Përveç skenarit ekonomik bazë, Raiffeisen Research vlerëson gjithashtu një skenar optimist dhe pesimist për të siguruar që jo-linearitetet janë kapur.

Si në skenarin pesimist ashtu edhe në atë optimist, metodologjia u përshtat si rezultat i nivelit të lartë të pasigurisë në lidhje me situatën aktuale gjeopolitike, veçanërisht me luftën në Ukrainë. Si pjesë e këtyre rishikimeve, variabla të tillë si shumëzuesi u vendosën për të pasqyruar ponderimin më të lartë të rreziqeve në rënie ndaj skenarëve bazë të PBB-së, duke reflektuar në këtë mënyrë karakterin asimetrik të këtyre rreziqeve.

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe gjasat e ndodhjes i nënshtrohen një shkalle të lartë pasigurie të qenësishme dhe për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara.

Grupi konsideron se këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin e saj më të mirë të rezultateve të ardhshme dhe mbulojnë çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme brenda portofoleve të ndryshme të Grupi.

Për zhvillimin e një modeli makroekonomik, u përdorën një sërë variablash makroekonomike përkatës. Modeli i përdorur është një model regresioni linear me synimin për të shpjeguar ndryshimet në ose nivelin e normës së paracaktuar. Llojet e mëposhtme të makro variablave u konsideruan si nxitës të ciklit të kredisë: rritja reale e PBB-së, norma e papunësisë, norma 3-mujore e tregut të parasë, yield-i i obligacioneve shtetërore 10-vjeçare, indeksi i çmimeve të banesave, normat e këmbimit valutor dhe norma e inflacionit të IHÇK-së. Për çdo vend (ose portofol në rast ekspozimi me pakicë), një grup përkatës përcaktohet bazuar në aftësinë për të shpjeguar normat e mospagimit të vëzhguara historikisht. Nëpërmjet ciklit, PM -të mbivendosen me rezultatet e modelit makroekonomik për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Për HM, modeli makro zbatohet në normat themelore të kurimit. d.m.th., një perspektivë pozitive makroekonomike rrit normat e kurimit dhe kjo redukton HM. Për ekspozimet me pakicë, stërvitja HM është modeluar në një mënyrë të ngjashme me tarifat e

paracaktuara ose drejtpërdrejt ose gjithashtu nëpërmjet komponentëve të tillë si norma e kurimit, kurimi me humbje, si dhe humbja e dhënë jo kuruese. HM-të mesatare afatgjata janë mbivendosur me rezultatet e modeleve makro për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Ponderimet e caktuara për secilin skenar në fund të vitit raportues janë si më poshtë: 25 për qind optimistë, 50 për qind skenarë bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

---

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Për klientët e korporatave, rreziqet dhe ndërlikimet e mëposhtme që vijnë nga zhvillimet aktuale ekonomike dhe politike përfshihen në modelet makroekonomike: Normat e larta të inflacionit sipas standardeve historike po shkaktojnë aktualisht rritje të konsiderueshme të normave bazë të interesit në shumë vende, duke çuar në kosto më të larta financimi për kompanitë. Ky zhvillim është përfshirë në modelet e pjesëve kryesore të portofolit nëpërmjet një ndryshimi në normën 3-mujore të tregut të parasë dhe të yield-it të obligacioneve të qeverisë, duke rezultuar në një rritje të rrezikut të pritshëm të mospagimit. Ndërsa normat e larta të inflacionit mund të shoqërohen me rrezik më të lartë të mospagimit në analizat bivariate, nxitësit themelorë të rrezikut më të lartë të mospagimit janë në të vërtetë normat më të larta të interesit si rezultat i inflacionit më të lartë dhe rritjes ekonomike në rënie, të cilat shpesh ndodhin njëkohësisht. Këta shtytës janë të kapur drejtpërdrejt në modelet e rritjes ekonomike dhe normave të interesit. Në terma makroekonomikë, vitet 2020 dhe 2021 u karakterizuan me luhatshmëri jashtëzakonisht të lartë, duke filluar me një rënie të fortë të PBB-së reale e ndjekur nga një normë e ngjashme e rritjes ekonomike pozitive. Në ndryshim nga recesionet e krahasueshme pas krizës së madhe financiare, këto zhvillime nuk janë përballur nga një valë falimentimesh dhe mospagimi, të cilat mund t'i atribuohen dy faktorëve.

Recesioni i nxitur nga COVID kryesisht konsistonte në një pezullim të përkohshëm të aktivitetit ekonomik, i cili nuk kërkonte rregullime të rëndësishme strukturore. Për më tepër, u morën masa masive politike për të mbështetur ekonominë për të shmangur pasojat afatgjata që rrjedhin nga ngjarje të tilla si papunësia dhe falimentimi. Këto zhvillime nënvizojnë se si lidhja ndërmjet treguesve makroekonomikë dhe rrezikut të kredisë ndikohet nga rrethana që janë të vështira për t'u kapur me mjete sasiore. Për të shmangur shtrembërimet e nënkuptuara në modelet e regresionit makroekonomik të shkaktuara nga korrelacioni i ngjarjeve gjatë pandemisë COVID, vëzhgimet e viteve 2020 dhe 2021 nuk u përfshinë në model. Zhvillimi i PBB-së reale gjatë pandemisë COVID tregoi gjithashtu se si modelet duhet të marrin në konsideratë një histori mjaft të gjatë të zhvillimeve ekonomike në mënyrë që të bëjnë dallimin midis rritjes së fortë ekonomike menjëherë pas një recesioni masiv (që çon në një ulje të dukshme të rrezikut mesatar të mospagimit) dhe përgjithësisht rritje e fortë ekonomike (e cila çon në një reduktim të rrezikut të mospagimit). Për segmentet me një periudhë më të gjatë të të dhënave historike, modelet aktuale janë në gjendje të bëjnë një diferencim të tillë, i cili çon në projeksione më të sakta.

Supozimi kryesor që qëndron në themel të aplikimit të modeleve të rrezikut makroekonomik të kredisë është se korrelacionet empirike midis treguesve makroekonomikë dhe rrezikut të mospagimit mund të ekstrapolohen në të ardhmen. Në rastin e luftës në Ukrainë, një supozim i tillë duhet të shqyrtohet në mënyrë kritike.

Lidhja empirike midis këtyre dy faktorëve mund të karakterizohet nga një rritje e drejtpërdrejtë, por kalimtare e rrezikut të mospagimit. Për shkak të pasigurisë që rrethon shkallën në të cilën një korrelacion i tillë mund të zbatohet në situatën aktuale, modeli empirik i regresionit për klientët e korporatave është mesatarisht me rezultatet e një modeli të dytë, në të cilin rritja e rrezikut të mospagimit që rezulton nga një recesion është e fortë.

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)**Mbivendosjet dhe faktorë të tjerë rreziku**

Në situatat kur parametrat ekzistues të hyrjes, supozimet dhe modelimi nuk mbulojnë të gjithë faktorët përkatës të rrezikut, rregullimet pas modelit dhe faktorët shtesë të rrezikut janë llojet më të rëndësishme të mbivendosjeve. Ky është përgjithësisht rasti nëse ka rrethana të përkohshme, kufizime kohore për të përfshirë në mënyrë adekuate informacionin e ri përkatës në vlerësimin ose ri-segmentimin e portofolit dhe nëse kreditë individuale brenda një portofoli kredie zhvillohen ndryshe nga sa pritej fillimisht. Për shkak të situatës aktuale pandemike, është e nevojshme të pasqyrohen rreziqe shtesë në dëmtime.

Për modelet qendrore në segmentin e korporatave, rreziku shtesë është konsideruar duke përdorur faktorët e rrezikut, ndërsa në segmentin lokal të shitjes me pakicë, rreziqet janë aplikuar në krye të modeleve. Për ekspozimet me pakicë, rregullimet pas modelit janë llojet kryesore të mbivendosjeve të aplikuara për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë. Në përgjithësi, rregullimet pas modelit janë vetëm një zgjidhje e përkohshme për të shmangur shtrembërimet e mundshme. Ato janë të përkohshme dhe zakonisht nuk janë të vlefshme për më shumë se një deri në dy vjet. Mbivendosjet përkatëse për vitin 2022 janë paraqitur në tabelën më poshtë dhe të ndara sipas kategorive përkatëse.

31 Dhjetor 2022	HPK e modeluar		Faktorët e veçantë të rrezikut				Totali	
000 Lekë				Të tjera		Totali		
Banka qendrore	126	-	0%	-	0%	-	0%	126
Qeveritë e përgjithshme	86,572	1	0%	-	0%	1	0%	86,573
Bankat	250	-	0%	-	0%	-	0%	250
Korporata të tjera financiare	4,364	-	0%	-	0%	-	0%	4,364
Korporatat jofinanciare	1,009,400	449,798	45%	-	0%	449,798	45%	1,459,198
Individët	1,224,575	104,986	9%	-	0%	104,986	9%	1,329,561
Totali	2,325,287	554,785	53%	-	0%	554,785	53%	2,880,072

Një faktor i veçantë rreziku lidhur me ndikimin e mundshëm të rritjes së normës së interesit është aplikuar gjatë vitit 2022, duke rezultuar në provizione shtesë të Fazës 1 dhe 2 prej 554,785 mijë lekë.

Rregullimet pas modelit

Rregullimet pas modelit të lidhura me COVID-19 pasqyruan ndikimin kolektiv në sektorët që u goditën më shumë nga pandemia: turizmi, hotelet, industritë e mëtejshme të lidhura, si dhe automobilat, udhëtimet ajrore, nafta dhe gazi, pasuritë e paluajtshme dhe disa mallra konsumi. industritë. Efektet ishin për shkak të rënies së kërkesës, ndërprerjeve të zinxhirit të furnizimit dhe masave të kontrollit të krizës. Rregullimet e lidhura pas modelit përfshijnë një vlerësim cilësor të ekspozimeve për rritjen e pritshme të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe transferimin e tyre të mëvonshëm nga Faza 1 në Fazën 2. Kriteret për identifikimin e ekspozimeve të tilla bazoheshin kryesisht në industritë e listuara më sipër (për NVM-të) dhe industritë e punësimit (për familjet) dhe më tej, kur është e nevojshme, me informacion në lidhje me zbatimin e masave specifike të moratoriumit. Rregullimet pas modelit anulohen ose pasi rreziqet janë materializuar duke transferuar të arkëtueshmet e prekura në Fazën 3 ose nëse rreziqet e pritshme nuk materializohen.

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)**Faktorë të tjerë rreziku**

Për klientët e korporatave, efektet shtesë të humbjes së pritshme të kredisë janë ndërtuar në humbjet e pritshme të kredisë të modeluara me anë të një matrice të industrisë, specifikave të vendit ose, nëse është e nevojshme, me anë të faktorëve të tjerë të veçantë të rrezikut. Në krye të pamjes ekzistuese specifike të vendit, ne përdorim një diferencim të bazuar në industri për të moduluar më tej parametrat e rrezikut. Kjo matricë e industrisë kombinon një gjendje afatshkurtër të industrisë brenda ciklit ekonomik dhe rrugën e rimëkëmbjes në një horizont trevjeçar. Për shembull, për hotelet, PBB-ja përcakton perspektivën makroekonomike, ndërsa matrica e industrisë tregon një skenar pesimist dhe, në krye të kësaj, zënia e faktorit të rrezikut të veçantë nxit nivelin e ngritur të zhvlerësimeve të Fazës 2. Një komponent tjetër i informacionit largpamës është vonesa kohore e fluksit hyrës ndaj ekspozimit jofunksional dhe Faza 3 për shkak të moratoriumeve dhe masave mbështetëse. Efekti i njëhershëm i përdorimit të metodologjisë më të diferencuar ka kompensuar plotësisht mbivendosjen e mëparshme.

Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në ndjeshmërinë e lejitit të humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Produkti i brendshëm bruto (të gjitha portofolet)
- Norma e papunësisë (të gjitha portofolet)
- Norma afatgjata e obligacioneve të qeverisë (portofole jo-pakicë veçanërisht)

Në tabelën e mëposhtme jepet një krahasim midis zhvlerësimit të akumuluar të raportuar për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare në Nivelin 1 dhe 2 (peshuar nga 25 për qind optimist, 50 për qind bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë) dhe pastaj çdo skenar i ponderuar me 100 për qind më vete. Skenarët optimistë dhe pesimistë nuk pasqyrojnë raste ekstreme, por mesatarja e skenarëve që shpërndahen në këto raste. Ky informacion është dhënë për qëllime ilustruese.

2022	31/12/2022	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,774,880	2,371,553	2,672,410	3,383,147

2021	31/12/2021	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,003,782	1,937,589	1,991,959	2,093,622

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

29. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Fshirjet nga bilanci: Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) kur nuk ka shpresa të arsyeshme për rimëkëmbjen. Kjo ndodh kur huamarrësi nuk ka më të ardhura nga operacionet dhe vlerat kolaterale nuk mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Për ekspozimin e shoqërive në falimentim, kreditë shënohen në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të parasë nga biznesi i tij operativ. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara çregjistrohen kur aktivet e zhvlerësuar mund të vazhdojnë të jenë subjekt i veprimeve përbarimore. Për ekspozimin e shoqërive të vlerësuar si biznes me aktivitet të pasigurtë, kreditë janë zhvlerësuar në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të mjeteve monetare nga biznesi i saj operacional. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara janë shlyer këtu. Shuma kontraktuale e papaguar mbi Aktivet financiare të cilat janë shlyer gjatë periudhës raportuese dhe që ende i nënshtrohen veprimtarisë së përbarimit janë të pa-matura / janë në mijë lekë.

30. EKSPOZIMI I BRENDSHËM SIPAS NIVELEVE

Portofoli i kredisë i Grupi është shumë i larmishëm në aspektin e tipit të klientit, rajonit gjeografik dhe industrisë. Përqendrimet e emrave të vetëm janë gjithashtu të menaxhuara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e Bankave të klientëve të lidhur) me kufizime dhe raportim të rregullt. Si pasojë, granulariteti i portofolit është i lartë. Tabela e mëposhtme tregon aktivet financiare - koston e amortizuar bazuar në palët dhe Nivelit përkatëse. Kjo tregon fokusin e grupit në shoqëritë jofinanciare dhe individët:

2022 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore	1,850,903	-	-	(45)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	79,365,847	2,783,500	-	(82,663)	(4,034)	-	0.10%	0.14%	0.00%
Bankat	35,273,703	-	-	(104)	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	1,143,754	-	-	(3,198)	-	-	0.28%	0.00%	0.00%
Korporatat jofinanciare	56,553,895	11,303,079	6,029,806	(661,998)	(790,405)	(4,786,451)	1.17%	6.99%	79.38%
Individë	46,576,491	3,407,533	2,411,270	(515,702)	(685,283)	(1,791,993)	1.11%	20.11%	74.32%
nga te cilat kredi hipotekore	21,677,107	507,185	317,989	(112,853)	(70,051)	(208,809)	0.52%	13.81%	65.67%
Totali	220,764,593	17,494,112	8,441,076	(1,263,710)	(1,479,722)	(6,578,444)	0.57%	8.46%	77.93%

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e tjera jashtë bilancit nga palët dhe nivelet. Kjo nxjerr në pah fokusin e Grupit ndaj shoqërive jofinanciare.

2022 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizijone për zërat jashtë bilancit			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Bankat	3,262,567	-	-	20	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	-	-	-	-	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	366,000	-	-	53	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata jo-financiare	21,198,844	1,884,568	57,981	80,983	16,893	57,535	-0.38%	-0.90%	-99.23%
Individë	3,643,856	20,011	21,919	40,064	1,200	18,978	-1.10%	-6.00%	-86.58%
Totali	28,471,267	1,904,579	79,900	121,120	18,093	76,513	-0.43%	-0.95%	-95.76%

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

30. EKSPozIMI I BRENDShËM SIPAS NIVELEVE (VAZHDim)

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

2022 në mijë LEK	Vlera kontabël bruto		Vlera kontabël bruto		Raporti i mbulimit HPK	
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
Transferimi nga HPK 12 muaj në HPK përgjatë gjithë jetës						
Korporatat jo-financiare	(6,367,603)	6,367,603	(116,948)	447,020	1.84%	7.02%
Individë	(1,901,837)	1,901,837	(39,599)	555,836	2.08%	29.23%
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 muaj						
Korporatat të tjera financiare	553,404	(553,404)	12,066	(42,065)	2.18%	7.60%
Individë	1,487,882	(1,487,882)	32,110	(303,983)	2.16%	20.43%

Tabela e mëposhtme tregon vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare – kosto e amortizuar që janë transferuar ndërmjet Fazave:

	Vlera Bruto Kontabël						
	Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 2		Transferimet ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3		Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3		Transferimi në POCI nga Faza 3
	Në fazën 2 nga Faza 1	Në fazën 1 nga Faza 2	Në fazën 3 nga Faza 2	Në fazën 2 nga Faza 3	Në fazën 3 nga Faza 1	Në fazën 1 nga Faza 3	Në POCI nga Faza 3
Letrat me vlerë të borxhit	1,940,489	-	-	-	-	-	-
Qeveritë qendrore	1,940,489	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	7,828,996	1,969,209	424,862	82,282	440,443	72,075	140,060
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	6,309,321	552,763	209,713	23,440	58,282	640	9,065
Individët	1,519,675	1,416,446	215,149	58,842	382,161	71,435	130,995

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

30. EKSPozIMI I BRENDShËM SIPAS NIVELEVE (VAZHDI)

Tabela e mëposhtme tregon rezervat dhe provizionet për humbjen e kredisë të aktiveve financiare – kosto e amortizuar që janë transferuar ndërmjet fazave:

Rezervat dhe provizionet për humbjet e kredisë						
Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 2		Transferimet ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3		Transferimet ndërmjet Fazës 1 dhe Fazës 3		Transferimi në POCI nga Faza 3
Në fazën 2 nga Faza 1	Në fazën 1 nga Faza 2	Në fazën 3 nga Faza 2	Në fazën 2 nga Faza 3	Në fazën 3 nga Faza 1	Në fazën 1 nga Faza 3	Në POCI nga Faza 3
Shumat e provizionit të transferuara nga faza (shenjë negative)						
Letrat me vlerë të borxhit	(1,213)	-	-	-	-	-
Qeveritë qëndrore	(1,213)	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	(142,612)	(289,270)	(76,087)	(46,410)	(13,934)	(56,778)
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	(115,759)	(41,981)	(35,064)	-	(1,189)	(83)
Individët	(26,853)	(247,289)	(41,023)	(46,410)	(12,745)	(56,695)
Shumat e provizionit të transferuara në faza (shenjë pozitive)						
Letrat me vlerë të borxhit	3,820	-	-	-	-	-
Qeveritë qëndrore	3,820	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	692,902	40,763	256,946	9,097	309,952	3,413
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-
Korporata jo-financiare	395,796	12,046	109,267	-	51,223	20
Individët	297,106	28,717	147,679	9,097	258,729	3,393

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)**31. ZHVLERËSIMI**

Tabela e mëposhtme tregon zhvlerësimin e kredive dhe borxhit për aktivet financiare të matur me koston e amortizuar dhe aktivet financiare.

më mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 Janar 2022	856,479	1,097,686	6,096,301	1,569,725	9,620,191
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	141,912	67,523	128,792	-	338,227
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(15,085)	(4,538)	(604,246)	-	(623,869)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	280,591	460,319	452,615	(394,560)	798,965
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	-	-	-	-	-
31 Dhjetor 2022	(208)	(141,199)	(649,930)	(20,252)	(811,589)

në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 month ECL	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1 Janar 2021	829,526	1,205,775	7,335,241	1,901,598	11,272,141
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	171,169	9,210	129,072	-	309,451
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(14,590)	(16,494)	(925,745)	(11,226)	(968,055)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(129,057)	(85,521)	657,491	(320,071)	122,842
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	(569)	(15,284)	(1,099,758)	(576)	(1,116,187)
31 dhjetor 2021	856,479	1,097,686	6,096,301	1,569,725	9,620,191

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin e provizioneve për angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera:

në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 Janar 2022	88,589	19,967	90,492	199,048
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	134,405	11,961	25,007	171,373
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(39,184)	(3,442)	(15,779)	(58,405)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(62,690)	(10,392)	(23,208)	(96,290)
31 Dhjetor 2022	121,120	18,094	76,512	215,726

në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1 Janar 2021	51,364	27,081	46,485	124,930
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	70,926	9,355	93,555	173,836
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(9,726)	(3,919)	(38,118)	(51,763)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(23,975)	(12,550)	(11,430)	(47,955)
31 Dhjetor 2021	88,589	19,967	90,492	199,048

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)**31. ZHVLERËSIMI (VAZHDIM)****Në vonesë**

Në tabelën në vijim janë paraqitur kërkesat dhe borxhet në vonesë të matur me kosto të amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse:

2022	Vlera kontabël								
	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
në mijë Lek									
Korporata jo-financiare	2,127,939	-	-	854,884	362,088	-	169,856	13,720	370,968
Individë	639,425	-	-	389,443	234,211	-	44,690	25,293	354,025
Totali	2,767,364	-	-	1,244,327	596,299	-	214,546	39,013	724,993

2021	Vlera kontabël								
	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
në mijë Lek									
Korporata jo-financiare	2,335,664	-	-	678,980	143,885	-	633,248	45,766	431,388
Individë	592,504	-	-	158,051	217,616	-	59,015	28,757	413,860
Totali	2,928,168	-	-	837,031	361,501	-	692,263	74,523	845,248

Shuma e ekspozimeve të vonuara në fazën 2 dhe fazën 3 pasqyron rritjen për shkak të efektit të pandemisë COVID-19 dhe aplikimit të moratoriumeve dhe masave të tjera mbështetëse qeveritare (si huatë e garantuara) të cilat tentojnë të ngrijnë numërimin e ditëve me vonesë deri më 31.12.2021, në përputhje me vendimin nr.33, datë 28.05.2020 të Bankës së Shqipërisë.

32. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2022 në mijë Lek					
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	20,560,980	1,375	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	22,227	66,189,203	45,791,739	94,272,759	40,423,853
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	299	1,704	-	-
Aktive të tjera	-	64,760	-	-	-
Totali	20,583,207	66,255,637	45,793,443	94,272,759	40,423,853
Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
2022 në mijë Lek	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	213,836,483	10,118,109	24,165,794	1,425,415	536,650
Detyrime të tjera	56,411	192,458	-	-	-
Totali	213,892,894	10,310,567	24,165,794	1,425,415	536,650

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

32. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR (VAZHDIM)

Aktive 2021 në mijë Lek	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	22,165,330	3,241	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	22,227	67,772,201	41,883,982	91,525,309	32,575,859
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	889	11,333	-	-
Aktive të tjera	-	22,505	-	-	-
Totali	22,187,557	67,798,836	41,895,315	91,525,309	32,575,859

2021 në mijë Lek	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3	Më shumë se	Më shumë se 5 vjet
			muaj, deri në 1 vit	1 vit, deri në 5 vjet	
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	197,563,843	15,769,142	26,889,031	1,434,195	378,484
Detyrime të tjera	61,726	213,125	-	-	-
Totali	197,625,569	15,982,267	26,889,031	1,434,195	378,484

Rezerva e detyrueshme nuk është përfshirë në analizën e maturitetit për 2022 dhe 2021 pasi nuk është një instrument financiar kontraktual.

33. VOLUMET NË MONEDHAT E HUAJA

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivet	131,115,313	124,316,775
Detyrimet	121,439,519	111,905,726

Për detaje të mëtejshme mbi ekspozimet në valutë dhe analizën e ndjeshmërisë, referojuni Shënimit "35 Rreziku i Tregut" më poshtë.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT

a) Vështrim i përgjithshëm

Administrimi aktiv i rrezikut është një kompetencë thelbësore e Grupit. Për të identifikuar, matur dhe menaxhuar në mënyrë efektive rreziqet, Grupi zhvillon në mënyrë të vazhdueshme sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezikut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Veçanërisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Grupit dhe rreziqet përkatëse. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe ekzpozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material.

(1) Parimet e administrimit të rrezikut

Grupi ka një sistem funksional të parimeve dhe procedurave të rrezikut për matjen dhe monitorimin e rrezikut, i cili synon kontrollin dhe administrimin e rreziqeve materiale në Grup. Politikat e rrezikut dhe parimet të administrimit të rrezikut janë të përcaktuara nga Bordi Drejtues. Parimet përfshijnë politikat e mëposhtme të rrezikut:

- Administrimi i integruar i rrezikut: Kredia, vendi, tregu, likuiditeti dhe rreziqet operationale menaxhohen si rreziqe kryesore në baza të Grupit. Për këtë qëllim, këto rreziqe maten, kufizohen, grumbullohen dhe krahasohen me kapitalin e mbulimit të rrezikut në dispozicion.
- Kërkesat rregullatore: Të gjitha dispozitat dhe kërkesat e autoriteteve mbikëqyrëse në lidhje me menaxhimin e rrezikut janë marrë parasysh dhe janë në përputhje me.
- Planifikimi i vazhdueshëm: Strategjitë e rrezikut dhe kapitali i rrezikut rishikohen dhe miratohen gjatë procesit të buxhetimit dhe planifikimit njëvjeçar, duke i kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të përqendrimeve të rrezikut.
- Kontrolli i pavarur: Mirëmbahet një personel i qartë dhe ndarja organizative midis veprimeve të biznesit dhe të gjitha aktiviteteve të administrimit të rrezikut ose kontrollit të rrezikut.
- Kontrolli “ex ante” dhe “ex post”: Rreziqet maten vazhdimisht brenda fushës së shitjes së produktit dhe matjes së performancës së rregulluar nga rreziku. Në këtë mënyrë sigurohet që biznesi në përgjithësi kryhet vetëm nën konsideratat e kthimit të rrezikut dhe se nuk ka nxitje për të marrë rreziqe të larta.

Njësitë individuale të administrimit të rrezikut të Grupit zhvillojnë strategji të detajuara të rrezikut, të cilat përcaktojnë objektiva më konkrete të rrezikut dhe standarde specifike në përputhje me këto parime të përgjithshme. Strategjia e përgjithshme e rrezikut të Grupit rrjedh nga strategjia e biznesit të Grupit dhe kërkesa e rrezikut dhe shton aspekte të rëndësishme të rrezikut ndaj strukturës së planifikuar të biznesit dhe zhvillimit strategjik. Këto aspekte përfshijnë, për shembull, kufijtë strukturorë dhe objektivat e raportit të kapitalit që duhet të përmbushen në procesin e buxhetimit dhe në fushën e vendimeve të biznesit. Çaqet më specifike për kategoritë individuale të rrezikut janë vendosur në strategjitë e detajuara të rrezikut.

(2) Organizimi i administrimit të rrezikut

Bordi Drejtues i Bankës siguron organizimin e duhur dhe zhvillimin e vazhdueshëm të administrimit të rrezikut. Bordi vendos se cilat procedura duhet të përdoren për identifikimin, matjen dhe monitorimin e rreziqeve dhe merr vendime drejtuese sipas raporteve dhe analizave të rrezikut. Bordi Drejtues mbështetet në kryerjen e këtyre detyrave nga njësitë e administrimit të rrezikut të pavarur dhe komisionet e veçanta.

Funksionet e administrimit të rrezikut kryhen në nivele të ndryshme në Grup. Grupi zhvillon dhe zbaton konceptet përkatëse si institucioni i kreditit amë. Njësitë e administrimit të rrezikut zbatojnë politikat e rrezikut për llojet specifike të rrezikut dhe marrin vendime aktive drejtuese brenda buxheteve të miratuara të rrezikut për të arritur objektivat e vendosura në politikën e biznesit. Për këtë qëllim, ata monitorojnë rreziqet që rezultojnë nga përdorimi i mjeteve standarde të matjes dhe i raportojnë ato tek njësitë qendrore të administrimit të rrezikut nëpërmjet ndërfaqeve të përcaktuara.

Divizioni qendror i Kontrollit të Rrezikut Bankar merr funksionin e kontrollit të pavarur të rrezikut të kërkuar nga ligji bankar. Përgjegjësitë e tij përfshijnë zhvillimin e një kuadri të gjerë të Grupit për administrimin e rrezikut të grupit (duke integruar të gjitha llojet e rrezikut) dhe përgatitjen e raporteve të pavarura mbi profilin e rrezikut për Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës, Bordit të Administrimit të Bankës dhe drejtuesve të njësisve individuale të biznesit. Ai gjithashtu mat masën e kërkuar të mbulimit të rrezikut për njësi të ndryshme të Grupit dhe llogarit përdorimin e buxheteve të kapitalit të rrezikut të alokuar në kuadrin e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**(2) Organizimi i administrimit të rrezikut (vazhdim)**

Komitetet e rrezikut

Komiteti i Rrezikut të Grupit është organi më i lartë vendimmarrës për të gjitha fushat e Grupit lidhur me rrezikun. Ai vendos për metodat e administrimit të rrezikut dhe për konceptet e kontrollit të përdorura përgjithësisht për Bankën dhe për nënndarjet kyçe dhe është përgjegjës për zhvillimin e vazhdueshëm dhe zbatimin e metodave dhe parametrave për përcaktimin e rrezikut dhe për rafinimin e instrumenteve drejtuese.

Kjo gjithashtu përfshin përcaktimin e rrezikut dhe buxhetet dhe kufizimet e ndryshme të rrezikut në nivelin e përgjithshëm të Grupit, si dhe monitorimin e situatës aktuale të rrezikut në lidhje me limitet e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe rreziqet përkatëse. Ai miraton aktivitetet e administrimit të rrezikut dhe kontrollit (siç është shpërndarja e kapitalit të rrezikut) dhe këshillon Këshillin Drejtues në këto çështje. Komiteti i Aktiveve / Detyrimeve të Grupit vlerëson dhe administron strukturën epozicionit financiar dhe rrezikun e likuiditetit dhe përcakton standardet për çmimet e transfertave të fondeve të brendshme. Në këtë kontekst ai luan një rol të rëndësishëm në planifikimin e financimit afatgjatë dhe mbrojtjes së normave të interesit strukturor dhe të kursit të këmbimit valutor.

Komiteti i Rrezikut të Tregut kontrollon rreziqet e tregut që rrjedhin instrumentet e mbajtura për shitje dhe mbajtura në maturim dhe përcakton kufijtë përkatës dhe proceset. Në veçanti, mbështetet në raportet e fitimit dhe humbjes, rreziqet e llogaritura dhe përdorimi i limitit, si dhe rezultatet e analizave të skenarit dhe testet e stresit në lidhje me rreziqet e tregut.

Komiteti i Kreditit përbëhen nga përfaqësues të zyrave shërbimit dhe të zyrave mbështetëse, me detyra të stafit në varësi të llojit të klientit (klientët e korporatave, bankat, sovranët dhe shitjet me pakicë). Komisionet e përcaktojnë kriteret specifike të huadhënies për segmente të ndryshme të klientëve dhe marrin të gjitha vendimet e kredive në lidhje me ato segmente në lidhje me procesin e miratimit të kredisë (në varësi të vlerësimit dhe madhësisë së ekspozimit).

Komiteti i kredive me probleme është komiteti më i rëndësishëm në procesin e vlerësimit dhe vendimmarrjes në lidhje me huatë problematike. Komiteti përfshin kryesisht autoritetet vendimmarrëse; kryetari i tij është Drejtori Kryesor i Rrezikut (DKR) i Bankës. Anëtarët e mëtejshëm me të drejtë vote janë ata anëtarë të Bordit Drejtues përgjegjës për divizionet e konsumatorëve, Drejtori Kryesor Financiar (DKF) dhe divizioni përkatës dhe menaxherët e departamenteve nga administrimi i rrezikut dhe administrimi i ekspozimeve të veçanta (Work-out).

Komiteti i Administrimi dhe Kontrollit të Rrezikut Operacionale të Grupit përbëhet nga përfaqësues të fushave të biznesit (klientët e shitjes me pakicë, të tregut dhe të korporatave) dhe përfaqësues të Pajtueshmërisë (duke përfshirë krimin financiar), Sistemin e Kontrollit të Brendshëm, Operacionet, Sigurinë dhe Kontrollin e Rrezikut, nën kryesimin e DKR. Ky komitet është përgjegjës për administrimin e rrezikut operacional të Grupit (duke përfshirë rrezikun e sjelljes). Ai nxjerr dhe vendos strategjinë e rrezikut operacional bazuar në profilin e rrezikut dhe strategjinë e biznesit dhe gjithashtu bën vendime lidhur me veprimet, kontrollet dhe pranimin e rrezikut.

Sigurimi i cilësisë dhe auditimi i brendshëm

Sigurimi i cilësisë në lidhje me administrimin e rrezikut ka të bëjë me sigurimin e integritetit, qëndrueshmërisë dhe saktësisë së proceseve, modeleve, llogaritjeve dhe burimeve të të dhënave. Kjo është për të siguruar që Grupi i përmbahet të gjitha kërkesave ligjore dhe se mund të arrijë standardet më të larta në operacionet e administrimit të rrezikut.

Të gjitha këto aspekte koordinohen nga Divizioni i Pajtueshmërisë Bankare, i cili analizon sistemin e kontrollit të brendshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe - nëse veprimet janë të nevojshme për të adresuar ndonjë mangësi - është gjithashtu përgjegjës për përcjelljen e zbatimit të tyre.

Dy funksione shumë të rëndësishme në sigurimin e mbikëqyrjes së pavarur kryhen nga divizionet e Auditimit dhe Pajtueshmëria: Auditimi i pavarur i brendshëm është një kërkesë ligjore dhe një shtyllë qendrore e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm periodikisht vlerëson të gjitha proceset e biznesit dhe kontribuon në mënyrë të konsiderueshme për sigurimin dhe përmirësimin e tyre. I dërgon raportet e tij drejtpërdrejt në Bordin Drejtues të Grupit, i cili i diskuton ato në baza të rregullta në mbledhjet e tij të Bordit.

Zyra e Përputhshmërisë është përgjegjëse për të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave ligjore në plotësim dhe si pjesë integrale të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kështu, monitorohet përputhja me rregulloret ekzistuese në operacionet ditore.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

(3) Administrimi i rrezikut të përgjithshëm të grupit.

Mbajtja e një niveli të mjaftueshëm të kapitalit është një objektivi kryesor i Grupit. Kërkesat e kapitalit monitorohen rregullisht bazuar në nivelin e rrezikut të matur sipas modeleve të brendshme dhe në zgjedhjen e modeleve të përshtatshme merret parasysh rëndësia e rreziqeve që vlerësohen çdo vit. Ky koncept i administrimit të rrezikut të përgjithshëm të grupit siguron përmbushjen e kërkesave të kapitalit si nga perspektiva rregullative (qëndrueshmëria dhe statusi i vazhdueshëm) dhe nga perspektiva ekonomike (vlerësimi objektivi). Kështu ajo mbulon aspektet sasiore të procesit të vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm (ICAAP) siç kërkohet ligjërisht. Procesi i plotë i ICAAP i Grupit auditohet gjatë procesit të rishikimit mbikëqyrës në baza vjetore.

Korniza e sjelljes të rrezikut (KSR) kufizon rrezikun e përgjithshëm të Grupit në përputhje me objektivat strategjike të Grupit dhe cakton kapitalin e rrezikut të llogaritur sipas kategorive të ndryshme të rrezikut dhe zonave të biznesit. Qëllimi kryesor i KSR është të kufizojë rrezikun, veçanërisht në skenarët e kundërt dhe për rreziqet kryesore të njëanshme në mënyrë të tillë që të sigurojnë pajtueshmëri me raportet minimale rregullatore. Rrjedhimisht, KSR bazohet në tri shtyllat e ICAAP (vlerësimi objektivi, vijimësia e biznesit, perspektiva e qëndrueshmërisë) dhe përcakton limitet e rrezikut të përqendrimit për llojet e rrezikut të identifikuar si të rëndësishme në vlerësimin e rrezikut. Përveç kësaj, qëndrimi ndaj rrezikut i vendosur nga Bordi Drejtues dhe strategjia e rrezikut të Bankës dhe zbatimi i tij raportohen rregullisht në Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës.

Objektivi	Rreziku	Teknika e matjes	Niveli i besimit
Perspektiva e vlerësimit të synuar	Rreziku i mos plotësimit të kërkesave nga huadhënësit kryesor të Bankës	Humbja e papritur për horizontin e rrezikut njëvjeçar (kapitali ekonomik) nuk mund të tejkalojë nivelin aktual të kapitalit dhe detyrimeve të varura	99.92% si rrjedh nga probabiliteti i objektivave të vlerësimit të parazgjedhur
Perspektiva e biznesit në vijimësi	Rreziku i mosplotësimit të kërkesës së kapitalit rregullator sipas CRR	Kapaciteti i marrjes së rrezikut (fitimet e projektuara plus kapitali që tejkalon kërkesat rregullatore) nuk mund të tejkalojë vlerën me rrezik të Bankës (horizonti rreziku një vjeçar)	95 % duke reflektuar gatishmërinë e pronarëve për të injektuar fonde shtesë vetanake
Perspektiva e qëndrueshmërisë	Rreziku i rënies nën një raport të qëndrueshëm tier 1 gjatë gjithë ciklit ekonomik	Projeksionet e kapitalit dhe të ardhurave për një periudhë planifikuese trevjeçare bazuar në supozimet e një rënie të konsiderueshme në ekonomi	85-90 % bazuar në vendimet e mundshme të administrimit për të ulur rrezikun për kohësisht ose për të rritur kapitalin e kapitalit shtesë

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku më i madh për biznesin e Grupit. Rreziku i kredisë nënkupton rrezikun e humbjes financiare nëse ndonjë nga klientët ose palët e treta nuk i përmbush detyrimet kontraktuale ndaj Grupit. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj bankave, huatë dhe paradhëniet për klientët, angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare të dhëna. Grupi gjithashtu është e ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që rrjedhin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe ekspozimet e tjera të lidhura me aktivitetet tregtare, marrëveshjet e shlyerjes dhe transaksionet e anasjellta të riblerjes.

Për fundin e vitit 2022, Grupi pret një rritje të portofolit të kredive jo-performuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së emergjencës së pandemisë COVID-19, Grupi po analizon ndryshimet makroekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në Stress-testet e përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjeve të Pritshme të Kredisë.

Ekspozimi total i kredisë i përdorur në administrimin e portofolit përfshin të dyja ekspozimet në dhe jashtë pasqyrës së pozicionit financiar përpara aplikimit të faktorëve të konvertimit të kredisë, dhe kështu përfaqëson ekspozimin total të kredisë. Nuk zvogëlohet nga efektet e zbutjes së rrezikut të kredisë, si garancitë ose kolaterali fizik, efektet që megjithatë konsiderohen në vlerësimin e përgjithshëm të rrezikut të kredisë. Ekspozimi total i kredisë është përdorur - nëse nuk është shprehur ndryshe - për t'u referuar ekspozimeve në të gjitha tabelat e mëpasshme në raportin e rrezikut.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)**34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasës së aktiveve:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Klientet korporata	76,921,228	71,025,331
Financimi i projekteve	6,367,604	4,839,225
Klientet me pakicë	69,815,866	63,685,989
Bankat	63,779,889	47,328,709
Sovranët	101,483,743	115,160,503
Totali	318,368,330	302,039,757

Ekspozimi total i kredisë përfshin balancat e parave në bankat qendrore dhe depozitat e tjera në banka (Shënimi 6), aktivet financiare me koston e amortizuar (Shënimi 26) dhe angazhimet e huasë, garancitë financiare të dhëna dhe angazhimet e tjera të dhëna (Shënimi 29).

Portofoli i kredisë – klientët korporata

Modelet e brendshme të vlerësimit për klientët e korporatave marrin parasysh parametrat cilësorë, raportet e ndryshme nga deklaratat e pozicionit financiar dhe raportet e fitimit që mbulojnë aspekte të ndryshme të aftësisë kreditore të klientëve për industri dhe industri të ndryshme. Përveç kësaj, modeli për korporatat më të vogla gjithashtu përfshin një përbërës të sjelljes së llogarisë.

Tabela e mëposhtme tregon totalin e vlerësimit të brendshëm të ekspozimit ndaj kredisë (korporatat e mëdha, korporatat e mesme dhe korporatat e vogla). Për qëllime prezantimi, notat individuale të shkallës së vlerësimit janë kombinuar në nëntë klasifikime kryesore.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	-	0.00%	5,479,055	7.71%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	0.00%	-	0.00%
3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	-	0.00%	143,660	0.20%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,169,577	1.52%	1,288,178	1.81%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	26,877,103	34.94%	27,396,761	38.57%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	26,687,862	34.70%	23,807,222	33.52%
7 Gjendja margjinale e kredisë	10,093,880	13.12%	7,509,321	10.57%
8 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	6,176,324	8.03%	4,242,976	5.97%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	1,204,629	1.57%	987,828	1.39%
10 E zhvlerësuar	4,684,629	6.09%	157,463	0.22%
NR E pa klasifikuar	27,224	0.04%	12,867	0.02%
Totali	76,921,228	100.00%	71,025,331	100.00%

Modeli i vlerësimit për financimin e projektit ka pesë klasa dhe merr parasysh probabilitetet individuale të parazgjedhur dhe kolateralin në dispozicion. Ndarja e ekspozimit të financimit të projektit të grupit është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
6.1 Profili i shkëlqyeshëm i rrezikut të projektit - rrezik shumë i ulët	1,088,630	17.10%	865,624	17.89%
6.2 Profili i mirë i rrezikut të projektit - rrezik i ulët	4,977,659	78.17%	3,557,951	73.52%
6.3 Profili i pranueshëm i rrezikut të projektit - rreziku mesatar	-	0.00%	1	0.00%
6.4 Profili i dobët i rrezikut të projektit - rreziku i lartë	-	0.00%	-	0.00%
6.5 E zhvlerësuar	301,313	4.73%	415,649	8.59%
NR E pa klasifikuar	2	0.00%	-	0.00%
Totali	6,367,604	100.00%	4,839,225	100.00%

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total të kredisë për korporatat dhe financimin e projektit sipas industrisë:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Prodhim	16,254,483	19.52%	15,425,247	20.33%
Tregtia me shumicë dhe pakicë	26,684,624	32.04%	22,913,969	30.20%
Ndërmjetësimi financiar	1,087,945	1.31%	18,508	0.02%
Pasuri të patundshme	1,977,061	2.37%	2,644,539	3.49%
Ndërtim	10,958,214	13.16%	8,249,836	10.87%
Transport, magazinim dhe komunikim	38,120	0.05%	4,047,201	5.33%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	3,570,053	4.29%	16,726,339	22.05%
Shërbime teknike	16,711,134	20.06%	25,300	0.03%
Industritë e tjera	6,007,198	7.21%	5,813,617	7.66%
Totali	83,288,832	100.00%	75,864,556	100.00%

Portofoli i kredisë – klientët me pakicë

Klientet me pakicë janë të ndarë në individë privatë dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM). Për klientet me pakicë përdoret një sistem me dy pikë, i përbërë nga vlerësimi fillestar dhe ad hoc i bazuar në të dhënat e klientit dhe të vlerësimit të sjelljes bazuar në të dhënat e llogarisë. Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë të Grupit ndaj klientëve me pakicë:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Klientët me pakicë - individë privatë	56,081,080	80%	51,180,180	80%
Klientët me pakicë - njësi të vogla dhe të mesme	13,734,786	20%	12,505,809	20%
Totali	69,815,866	100%	63,685,989	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë për klientët me pakicë (individët privatë dhe mikro njësitë) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
0.5 Rrezik minimal	3,746,268	6.39%	1,263,628	2.38%
1.0 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	14,225,934	24.26%	1,085,955	2.04%
1.5 Gjendje shumë e mirë në kredi	7,661,794	13.06%	4,937,617	9.29%
2.0 Gjendja e mirë e kredisë	9,100,534	15.52%	15,548,149	29.25%
2.5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	7,734,383	13.19%	12,437,240	23.39%
3.0 Gjendje e pranueshme e kredisë	4,028,304	6.87%	4,468,453	8.41%
3.5 Gjendja marginale e kredisë	2,399,483	4.09%	2,141,344	4.03%
4.0 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	1,099,776	1.88%	1,220,303	2.30%
4.5 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	1,717,689	2.93%	818,644	1.54%
5.0 E zhvlerësuar	2,427,317	4.14%	2,624,224	4.94%
NR E pa klasifikuar	4,505,611	7.68%	6,618,187	12.45%
Totali	58,647,093	100%	53,163,744	100%

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj klientëve me pakicë (ndërmarrjet e ndërmarrjeve të vogla) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	160,548	1.51%	191,240	1.82%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	546,095	4.67%	180,962	1.68%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	991,271	8.51%	996,046	9.68%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,719,984	15.56%	1,439,251	13.32%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	1,907,999	17.65%	1,570,949	15.51%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	2,289,338	20.90%	2,078,156	20.59%
7 Gjendje marginale e kredisë	1,693,143	14.99%	1,717,766	15.69%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	693,163	5.87%	995,386	9.07%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	238,560	2.01%	334,782	2.83%
10 E zhvlerësuar	913,507	8.31%	1,013,303	9.76%
NR E pa klasifikuar	15,165	0.03%	4,404	0.04%
Total	11,168,773	100.00%	10,522,245	100.00%

Tabela më poshtë tregon ekspozimin total të kredisë me pakicë sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Kreditë hipotekare	25,896,612	37.09%	23,486,220	36.88%
Kreditë personale	23,151,899	33.16%	20,810,192	32.68%
Financimi i NVM-ve	2,199,476	3.15%	9,967,274	15.65%
Overdraft	10,627,673	15.22%	5,326,092	8.36%
Kartat e kreditit	5,838,959	8.36%	2,228,649	3.50%
Kredi për makina	2,101,247	3.01%	1,867,562	2.93%
Totali	69,815,866	100%	63,685,989	100%

Portofoli i kredisë – Bankat

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasifikimit të brendshëm për bankat (duke përfshirë bankat qendrore). Për shkak të numrit të vogël të klientëve (psh. humbjeve të vëzhguara), probabiliteti i humbjeve të klasifikimit individual në këtë klasë të aktiveve llogaritet bazuar në një kombinim të të dhënave të brendshme dhe të jashtme.

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	10,543,620	17%	365,380	1%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	13,391,471	21%	21,032,031	44%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	14,630,915	23%	10,847,000	23%
4 Gjendje e mirë e kredisë	18,580,739	29%	4,201,001	9%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	5,162,769	8%	1,139,081	2%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	1,147,491	2%	873,941	2%
7 Gjendje marginale e kredisë	0	0%	107,744	0%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	321,617	1%	533,598	1%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	0	0%	-	0%
10 E zhvlerësuar	0	0%	-	0%
NR E pa klasifikuar	1,266	0%	8,228,933	17%
Totali	63,779,888	100.00%	47,328,709	100.00%

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj bankave (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Hua dhe paradhenie	34,199,906	57%	29,504,072	62%
Obligacionet	-	0%	3,625,581	8%
Repo	2,595,334	4%	2,299,523	5%
Tregu i parave	1,073,798	2%	1,182,874	2%
Të tjera	22,189,530	37%	10,716,659	23%
Totali	60,058,568	100%	47,328,709	100%

Portofoli i kredisë – Qeveritë qendrore

Një tjetër klasë e aktiveve formohet nga qeveritë qendrore, bankat qendrore dhe komunat rajonale, si dhe subjektet e tjera të sektorit publik. Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total ndaj qeverive qendrore (duke përfshirë bankat qendrore) sipas vlerësimit të brendshëm:

in LEK thousand	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
A1 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	5,681,161	5.60%		
A2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	3,645,431	3.59%	3,639,251	3.16%
A5 Gjendje e mirë e kredisë	2,297,783	2.26%	105,837,718	91.90%
B1 Gjendje e shëndoshë e kredisë	-			
B5 Gjendje e mirë e kredisë	-			
C1 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	87,236,154	85.96%	2,346,921	2.04%
C2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	1,490,350	1.47%	1,404,256	1.22%
C3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	13	0.00%	5	0.00%
C4 Gjendje e mirë e kredisë	1,132,757	1.12%	1,210,908	1.05%
NR E pa klasifikuar	94	0.00%	721,444	0.63%
Totali	101,483,743	100.00%	115,160,503	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredive ndaj sovranëve (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Hua dhe paradhenie	20,267,287	19.97%	32,327,505	28.07%
Obligacionet	79,365,553	78.21%	76,797,813	66.69%
Tregu i parave	1,850,903	1.82%	6,035,185	5.24%
Totali	101,483,743	100.00%	115,160,503	100.00%

Ekspozimet jo-performuese (EJP)

Tabela në vijim paraqet ekspozimet jo-performuese duke përfshirë së bashku ekspozimet të humbura dhe jo të humbura.

në mijë LEK	EJP		Raporti i EJP		Raporti i mbulimit të EJP	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Korporatat jofinanciare	7,726,045	7,159,055	8.41%	10.35%	80.43%	80.10%
Individët	2,662,228	2,674,168	4.69%	0.10%	72.36%	75.39%
Hua dhe paradhenie	10,388,273	9,833,223	3.00%	6.25%	79.00%	78.93%
Totali	10,388,273	9,833,223	3.00%	6.25%	79.00%	78.93%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Huatë me probleme (HP)

Sipas Nenit 178 CRR, përkufizimi i humbjes dhe i huave me probleme (HP) shkaktohet nëse mund të supozohet se një klient nuk ka gjasa të përmbushë detyrimet e tij të huasë në bankë ose nëse debitori ka kaluar së paku 90 ditë për çdo detyrim ndaj bankës.

Për klientët jo-retail, dymbëdhjetë tregues të ndryshëm përdoren për të identifikuar një ngjarje të paracaktuar. Për shembull, një ngjarje humbjeje zbatohet nëse një klient përfshihet në procedurat e paaftësisë paguese ose të ngjashme, nëse ka qenë e nevojshme të njihet një zhvlerësim ose zbritje e drejtpërdrejtë mbi një hua të klientit ose nëse administrimi i rrezikut të huasë ka gjykuar një llogari të arkëtueshme të mos jetë tërësisht i rikuperueshëm ose njësia e testimit po konsideron një ristrukturim.

Tabela e mëposhtme tregon pjesëmarrjen e huave me probleme (HP) në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përjashtuar zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	HP		Raporti HP		Raporti i mbulimit HP	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Korporatat jofinanciare	7,702,461	7,158,993	8.37%	2.07%	80.66%	80.79%
Individet	2,662,228	2,674,168	4.67%	0.10%	73.85%	75.97%
Totali i jo-bankave	10,364,689	9,833,161	4.40%	0.32%	79.23%	78.93%
Totali	10,364,689	9,833,161	4.40%	0.32%	79.23%	78.93%

Tabelat e mëposhtme tregojnë ndryshimet në kreditë me probleme në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përjashtuar zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	Më 01/ 01/2022	Shtesa	Zvogëlime	Më 31/12/2021
Korporatat jofinanciare	8,853,711	1,140,997	(2,292,247)	7,702,461
Individet	2,904,234	880,061	(1,122,067)	2,662,228
Totali i jo-bankave	11,757,945	2,021,058	(3,414,314)	10,364,689
Totali	11,757,945	2,021,058	(3,414,314)	10,364,689

Në zvogëlime përfshihen ripagimet, fshirjet dhe daljet nga kategoria e HP.

në mijë LEK	Më 01/ 01/2021	Shtesa	Zvogëlime	Më 31/12/2021
Korporatat jofinanciare	9,751,014	600,558	-3,192,579	7,158,993
Individet	2,718,254	563,173	-607,259	2,674,168
Totali i jo-bankave	12,469,268	1,163,731	-3,799,838	9,833,161
Totali	12,469,268	1,163,731	-3,799,838	9,833,161

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)**

Përqëndrimi i rrezikut

Portofoli i kredisë së Grupit është shumë i diversifikuar në aspektin e rajonit gjeografik dhe të industrisë. Përqëndrimet e ekspozimeve janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupeve të klientëve të lidhur) përmes kufizimeve dhe raportimit të rregullt. Si rezultat, granulariteti i portofolit është i lartë. Si pjesë e riorganizimit strategjik të Grupit, strukturat kufizuese për rrezikun e përqëndrimit u rishikuan për secilin segment të klientëve. Ndarja rajonale e ekspozimeve pasqyron diversifikimin e gjerë të biznesit të kredisë në tregjet e Grupit. Tabela në vijim tregon shpërndarjen e ekspozimeve të kredive në të gjitha klasat e aktiveve nga vendi i huamarrësit, të grupuara sipas rajoneve:

në mijë LEK	2022	Pjesa në %	2021	Pjesa në %
Shqipëri	260,017,327	81.67%	249,563,530	82.63%
Austri	15,262,434	4.79%	23,918,002	7.92%
Gjermani	5,304,342	1.67%	4,212,816	1.39%
Holandë	4,974,956	1.56%	1,151,617	0.38%
Francë	4,360,375	1.37%	4,358,068	1.44%
Amerika e Veriut	3,646,151	1.15%	3,003,330	0.99%
Zvicër	1,424,746	0.45%	3,414,594	1.13%
Itali	104,660	0.03%	58,720	0.02%
Britania e Madhe	84,467	0.03%	88,149	0.03%
Rumani	642	0.00%	1,031	0.00%
Poloni	85	0.00%	3,625,628	1.20%
Republika Çeke	27	0.00%	53	0.00%
Bullgari	2	0.00%	29	0.00%
Të tjera	12,235,947	3.84%	5,392,237	1.79%
Pjesa tjetër e Bashkimit european	9,461,802	2.97%	1,831,856	0.61%
Pjesa tjetër e Botës	1,490,367	0.47%	1,420,097	0.47%
Totali	318,368,329	100.00%	302,039,757	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë në të gjitha klasat e aktiveve sipas monedhës:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Euro (EUR)	127,217,823	40.72%	112,170,074	37.53%
SHBA-Dollar (USD)	20,135,758	6.45%	22,068,851	7.38%
Franga zvicerane (CHF)	545,933	0.17%	335,077	0.11%
Leku shqiptar (ALL)	160,603,541	51.41%	159,741,875	53.45%
Monedha të tjera të huaja	3,911,851	1.25%	4,531,130	1.52%
Totali	312,414,906	100.00%	298,847,007	100.00%

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e përgjithshëm të kredisë të Grupit bazuar në klasifikimin e industrisë së klientëve:

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	Pjesa në %	31 Dhjetor 2021	Pjesa në %
Bankat dhe sigurimet	86,839,596	27.60%	85,871,710	28.43%
Administrata publike dhe institucionet e mbrojtjes dhe sigurimeve shoqërore	70,088,676	22.28%	69,192,857	22.91%
Individët private	40,458,312	12.86%	51,203,183	16.95%
Aktivitetet e pasurive të patundshme Tregti me pakicë, përveç riparimit të automjeteve	32,542,846	10.34%	25,863,370	8.56%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	19,004,997	6.04%	16,882,908	5.59%
Prodhimi i metaleve bazë	18,054,057	5.74%	15,429,987	5.11%
Ndërtim	12,779,964	4.06%	10,511,203	3.48%
Nxjerrja e naftës së papërpunuar dhe gazit natyror	8,578,060	2.73%	3,475,257	1.15%
Transport tjetër	4,856,201	1.54%	5,234,655	1.73%
Aktivitetet e tjera të biznesit	4,793,736	1.52%	6,590,531	2.18%
Aktivitetet e pasurive të patundshme	3,784,390	1.20%	2,892,871	0.96%
Transporti tokësor, transporti nëpërmjet tubacioneve	2,496,756	0.79%	422,322	0.14%
Tregtia me shumicë dhe tregtia me komision (përveç tregtimit të makinave)	-	0.00%	524,239	0.17%
Shitja e automjeteve	-	0.00%	52,898	0.02%
Prodhim i makinerive dhe pajisjeve	-	0.00%	171,910	0.06%
Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve	142,277	0.05%	-	-
Industritë e tjera	10,227,141	3.25%	7,719,856	2.56%
Totali	314,647,009	100%	302,039,757	100%

c) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut përkufizohet si rrezik për të përjetuar humbje për shkak të ndryshimeve negative në çmimet e tregut. Këtu përfshihen ndryshimet në vlerën e aktiveve të tregtueshme, lëvizjet direkt ose indirekt në çmimet e vëzhgueshme dhe efektet e ndryshimeve në luhatshmërinë dhe likuiditetin e këtyre faktorëve. Prandaj, rreziku i tregut lind nga ndryshimet e vlerës aktuale të pozicioneve brenda dhe jashtë bilancit në librin tregtar dhe bankar të bankës.

Vlerësimet e rrezikut të tregut bazohen në ndryshimet në kurset e këmbimit, normat e interesit, diferencat e kredisë, çmimet e kapitalit dhe të mallrave, dhe parametra të tjerë të tregut (p.sh., luhatshmëritë e nënkuptuara). Divizioni i Tregjeve të Kapitalit është përgjegjës për tregtimin e pronave, krijimin e tregut dhe biznesin e klientëve në tregun e parasë dhe produktet e tregut të kapitalit.

Organizimi i administrimit të rrezikut të tregut

Të gjitha rreziqet e tregut maten, monitorohen dhe administrohen në nivel Grupi.

Komiteti i Rrezikut të Tregut është përgjegjës për çështjet strategjike të administrimit të rrezikut të tregut. Ai është përgjegjës për administrimin dhe kontrollin e të gjitha rreziqeve të tregut në Grup. Kufiri i përgjithshëm i Grupit vendoset nga Bordi Drejtues në bazë të kapacitetit të marrjes së rrezikut dhe buxhetit të të ardhurave. Ky kufi ndahet në nën kufij në koordinim me ndarjet e biznesit sipas strategjisë, modelit të biznesit dhe qasjes ndaj rrezikut.

Departamenti i Administrimit të Rrezikut të Tregut siguron që vëllimi i biznesit dhe lloji i produkteve përputhen me strategjinë e përcaktuar të Grupit. Ai është përgjegjës për zbatimin dhe rritjen e proceseve të administrimit të rrezikut, infrastrukturës dhe sistemeve të administrimit të rrezikut, manualeve dhe teknikave të matjes për të gjitha kategoritë e rrezikut të tregut dhe rrezikun e kredisë që rrjedh nga ndryshimet e çmimeve të tregut në transaksionet derivative. Për më tepër, Administrimi i Rrezikut të Tregut në mënyrë të pavarur mat dhe raporton të gjitha rreziqet e tregut në baza ditore dhe sipas kërkesave.

Të gjitha produktet në të cilat mund të mbahen pozicionet e hapura janë të shënuara në katalogun e produkteve. Produktet e reja shtohen në këtë listë vetëm pas përfundimit me sukses të procesit të miratimit të produktit. Aplikacionet e produktit kontrollohen tërësisht për çdo rrezik. Ato miratohen vetëm nëse produktet e reja mund të zbatohen në sistemet e administrimit të rrezikut të bankës në "front and back office".

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**c) Rreziku i tregut**

Sistemi limit

Grupi përdor një qasje gjithëpërfshirëse të administrimit të rrezikut si për librin tregtar ashtu dhe për atë bankar (qasja e totalit të kthimit). Prandaj, rreziku i tregut administrohet në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha librat tregtar dhe bankar. Treguesit e mëposhtëm maten dhe kufizohen në baza ditore në sistemin e administrimit të rrezikut të tregut:

Vlera në rrezik (VR) – (niveli i besueshmërisë: 99 për qind, horizonti i rrezikut: një ditë)

- Vlera në rrezik është instrumenti drejtues kryesor i rrezikut të tregut në tregjet likuide dhe situatat normale të tregut. VR matet bazuar në një qasje simulimi hibrid në të cilën llogariten 5,000 skenarë. Qasja kombinon avantazhet e një simulimi historik dhe simulimi Monte-Carlo dhe nxjerr parametrat e tregut nga 500 ditë të të dhënave historike. Supozimet e shpërndarjes përfshijnë karakteristika moderne si grupimet e paqëndrueshme dhe ndryshime të rastësishme të kohës, gjë që ndihmon në riprodhimin e saktë të shpërndarjeve me shtrirje të madhe dhe asimetrike dhe faktorëve të rrezikut të normës bazë të interesit. Rezultatet e vlerës në rrezik nuk përdoren vetëm për të kufizuar rrezikun, por edhe në shpërndarjen e kapitalit ekonomik.

Ndjeshmëria (ndaj ndryshimeve në kurset e këmbimit dhe normat e interesit, gama, vega, çmimet e kapitalit dhe të mallrave).

- Kufijtë e ndjeshmërisë janë për të siguruar që përqendrimet të shmangen në situata normale të tregut dhe janë instrumenti drejtues kryesor në situatat ekstreme të tregut dhe në tregjet jolikuide ose në tregjet që janë strukturalisht të vështira për t'u matur.
- Stoploss - Limitet e ndalimit të humbjes shërbejnë për të forcuar disiplinën e tregtarëve në mënyrë që ata të mos lejojnë që humbjet të grumbullohen në pozicionet e tyre të pronësisë, por në mënyrë të rreptë të kufizojnë ato.

Një koncept i plotë për testimin e stresit plotëson këtë sistem të limiteve me shumë nivele. Simulon ndryshimet e mundshme të vlerës aktuale me skenarë të përcaktuar për portofolin total. Rezultatet mbi përqendrimet e rrezikut të tregut të treguara nga këto teste të stresit raportohen në Komitetin e Rrezikut të Tregut dhe merren parasysh gjatë përcaktimit të kufijve. Raportet e testit të stresit për portofolet individuale përfshihen në raportimin e përditshëm të rrezikut të tregut.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**c) Rreziku i tregut**

Vlera në rrezik (VR)

Tabelat e mëposhtme tregojnë VR (99 për qind, një ditë) për kategoritë individuale të rrezikut të tregut në librin tregtar dhe në librin bankar. VR-ja e Grupit kryesisht vjen nga rreziku i monedhës për librin e tregtimit dhe rreziku i normës së interesit për librin bankar.

Libri tregtar VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31 /12/ 2022	VaR 31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	100%	100%
Rreziku i normës së interesit	0%	0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	0%	0%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0%	0%
Totali	(16,835)	(14,537)

Libri bankar VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31 /12/ 2022	VaR 31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	0%	0%
Rreziku i normës së interesit	46.50%	25.70%
Marzhi i rrezikut të kredisë	52.70%	74.00%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.8%	0.3%
Totali	(663,614)	(381,935)

Gjithsej VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31 /12/ 2022	VaR 31/12/ 2021
Rreziku i monedhës	1.4%	21.5%
Rreziku i normës së interesit	46.5%	19.7%
Marzhi i rrezikut të kredisë	51.4%	58.4%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.7%	0.3%
Totali	(665,493)	(485,449)

Rreziku Vega është matja e ndryshimisë së çmimit të një opsioni ndaj ndryshimeve në paqëndrueshmërinë e aktivitetit bazë. Vega përfaqëson shumën që ndryshon çmimi i një kontrate opsioni në reagim ndaj një ndryshimi prej 1% në paqëndrueshmërinë e nënkuptuar të aktivitetit bazë. Grupi nuk është e ekspozuar ndaj rrezikut Vega.

Rreziku bazë është rreziku financiar që kompensimi i investimeve në një strategji mbrojtëse nuk do të pësojë ndryshime çmimesh në drejtime krejtësisht të kundërta nga njëri-tjetri. Ky korrelacion i papërsosur midis dy investimeve krijon potencialin për fitime ose humbje të tepërta në një strategji mbrojtëse, duke shtuar kështu rrezikun për pozicionin. Për të përcaktuar sasinë e rrezikut bazë, banka merr çmimin aktual të tregut të aktivitetit që mbrohet dhe zbret çmimin e së ardhmes të kontratës.

Rreziku i kursit të këmbimit dhe raporti i kapitalit

Rreziku i tregut në Grup rezulton kryesisht nga rreziku i kursit të këmbimit, luhatjet e kursit të këmbimit gjithashtu ndikojnë në të ardhurat dhe shpenzimet aktuale. Ato gjithashtu ndikojnë në kërkesat e kapitalit rregullator për aktivitetet e shprehura në monedha të huaja, edhe nëse ato financohen në të njëjtën monedhë dhe kështu nuk krijojnë një pozicion të hapur të këmbimit valutor.

Grupi synon stabilizimin e raportit të kapitalit gjatë administrimit të rreziqeve të kursit të këmbimit. Ky rrezik administrohet në baza mujore në Komitetin e Aktivitetit/Pasivitetit të Grupit bazuar në luhatjet historike të këmbimit valutor, parashikimet e kurseve të këmbimit dhe ndryshimin e raportit të kapitalit rregullator ndaj ndryshimeve në kurset individuale të këmbimit valutor.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**c) Rreziku i tregut**

Tabela e mëposhtme tregon të gjitha pozicionet materiale të hapura të kursit të këmbimit në datën 31 dhjetor 2022 dhe vlerat korresponduese për vitin e kaluar.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	Dhjetor 31, 2021
AUD	12,265	(15,073)
CAD	22,752	(3,209)
CHF	(3,908)	(82,155)
DKK	(39)	1,157
EUR	9,820,254	11,923,295
GBP	(22,449)	(22,716)
JPY	3,467	5,098
NOK	(10)	25
SEK	(44)	1,232
USD	(170,222)	844,289

Pozicioni i hapur negativ për monedhat e huaja tregon se detyrimet financiare janë më të mëdha se aktivet financiare në monedhën përkatëse, ndërsa nëse pozicioni i hapur për monedhat e huaja është pozitiv tregon se aktivet financiare janë më të mëdha se detyrimet financiare.

Rreziku i normës së interes në librin tregtar

Tabelat në vijim tregojnë ndryshimet më të mëdha të vlerës aktuale për librin tregtar të Grupit, duke pasur parasysh një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit më 31 Dhjetor 2022 dhe 31 Dhjetor 2021.

2022 në mijë Lek	Totali	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 y	> 2 deri 3 y	> 3 deri 5 y	> 5 deri 7 y	> 7 deri 10 y	> 10 deri 15 y	> 15 to 20 J	>20y
ALL	-0.94	-0.02	-0.19	-0.72								

2021 në mijë Lek	Totali	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 y	> 2 deri 3 y	> 3 deri 5 y	> 5 deri 7 y	> 7 deri 10 y	> 10 deri 15 y	> 15 to 20 J	>20y
ALL	-0.97			-0.97								

Maturimet e ndryshme dhe skemat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve përkatëse (Depozitat dhe financimet nga tregjet e parasë dhe tregjet e kapitalit) shkaktojnë rrezikun e normës së interesit në Grup. Ky rrezik lind në veçanti nga ndryshimet në ndjeshmërinë e normave të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër i flukseve të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është i rëndësishëm për EUR dhe USD si monedha kryesore..

Administrimi i pasqyrës së pozicionit financiar është detyra kryesore e sektorit të Thesarit, i cili mbështetet nga Komiteti i Aktivit/Pasivit të Grupit. Ato bazojnë vendimet e tyre në analiza të ndryshme të të ardhurave nga interesi dhe simulime që sigurojnë ndjeshmërinë e duhur të normës së interesit në përputhje me ndryshimet e pritshme në normat e tregut dhe qasjen e përgjithshme ndaj rrezikut.

Rreziku i normës së interesit në librin bankar nuk matet vetëm brenda kuadrit vlera në rrezik, por gjithashtu administrohet nga mjetet tradicionale të analizave të hendekut të normës nominale dhe të normës së interesit. Rreziku i normës së interesit është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)**c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

Tabela në vijim tregon ndryshimin në vlerën aktuale të librit bankar të Grupit bazuar mbi një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lek për datat e raportimit 31 Dhjetor 2022 dhe 31 Dhjetor 2021.

2022 në mijë Lek	Totali	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 y	> 2 deri 3 y	> 3 deri 5 y	> 5 deri 7 y	> 7 deri 10 y	> 10 deri 15 y	> 15 deri 20 J	>20y
ALL	2,687	(108)	(60)	(368)	421	2,958	(691)	(160)	255	574	38	(172)
CHF	17	-	-	(2)	(4)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	-	-
EUR	3,224	232	19		1,296	536	1,219	(1,497)		(279)	(254)	(106)
GBP	12	13	2	(296)	1	-	-	-	(4,094)	-	-	-
USD	12	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-

2021 në mijë Lek	Totali	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 y	> 2 deri 3 y	> 3 deri 5 y	> 5 deri 7 y	> 7 deri 10 y	> 10 deri 15 y	> 15 deri 20 J	>20y
ALL	2,687	(108)	(60)	(368)	421	2,958	(691)	(160)	255	574	38	(172)
CHF	17	-	-	(2)	(4)	(1)	(3)	(2)	(2)	(1)	-	-
EUR	3,224	232	19		1,296	536	1,219	(1,497)		(279)	(254)	(106)
GBP	12	13	2	(296)	1	-	-	-	(4,094)	-	-	-
USD	12	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-

d) Administrimi i Likuiditetit**e) Struktura e financimit**

Struktura e financimit të Grupit është shumë e fokusuar në marrjen e depozitave me pakicë në tregun vendas. Burimet e ndryshme të financimit përdoren në përputhje me parimin e diversifikimit. Këto përfshijnë përdorimin e kredive të financimit të palës së tretë dhe skemat e ndarjes së rrezikut me organizata të ndryshme nderkombetare. Pjesërisht për shkak të limiteve të kufizuara të vendit dhe pjesërisht për shkak të çmimeve të dobishme, Grupi po përdor gjithashtu huamarrje ndërbankare dhe vendosje me bankat vendase dhe ndërkombëtare.

Parimet

Administrimi i likuiditetit në grup siguron disponueshmërinë e vazhdueshme të fondeve të nevojshme për të mbuluar operacionet e përditshme të biznesit. Prandaj është një nga proceset më të rëndësishme të biznesit në drejtimin e përgjithshëm të grupit. Mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet përgjatë gjithë spektrit të maturimit si nga një aspekt ekonomik ashtu edhe nga një rregullator.

Në perspektivën ekonomike, Grupi RBI ka krijuar një kuadër qeverisjeje që përfshin kufijtë e brendshëm dhe masat e kontrollit mbi pozicionet e likuiditetit, që është në përputhje me Parimet për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit të Lartë dhe Mbikëqyrjen e themeluar nga Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare. Grupi gjithashtu ka zbatuar të njëjtin kuadër, si një nga bankat e rrjetit të Grupit RBI.

Komponenti rregullator trajtohet duke përmbushur kërkesat e raportimit sipas Basel III (Raporti i mbulimit të likuiditetit, Raporti neto i financimit të qëndrueshëm dhe matjet shtesë të monitorimit të likuiditetit) dhe duke mbajtur kërkesat minimale përkatëse në formën e kufijve rregullatorë. Për më tepër, Grupi ka shtuar kuadrin e likuiditetit bazuar në grup, kërkesat shtesë për likuiditet dhe raportim të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Përgjegjësia dhe organizimi

Përgjegjësia për të siguruar nivele adekuate të likuiditetit bie mbi të gjithë Bordin Menaxhues. Megjithatë, për sa i përket funksioneve, anëtarët përgjegjës të Bordit janë Kryeshefi Ekzekutiv (Thesari dhe IB) dhe Zyrtari Kryesor i Rrezikut/Zyrtari Kryesor Financiar. Për rrjedhojë, proceset që lidhen me rrezikun e likuiditetit kryhen kryesisht nga dy fusha brenda bankës. Së pari, departamenti i Thesarit/Dealing Room menaxhon pozicionet e rrezikut të likuiditetit brenda strategjisë, udhëzimeve dhe parametrave të vendosur nga vendimet e marra në mbledhjet e Komitetit të Aktiveve dhe Detyrimeve (KAD), të cilat pasqyrojnë të gjitha kufizimet rregullatore.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

d) Administrimi i Likuiditetit (vazhdim)

Së dyti, këto monitorohen dhe mbështeten nga divizioni i pavarur i rrezikut të integruar (departamenti i rrezikut të tregut). Departamenti i rrezikut të tregut mat dhe zbaton kufizime në pozicione të ndryshme likuiditeti, si dhe monitoron përputhshmërinë e tyre. Përveç funksioneve të linjës së sipërpërmendur, ALM dhe Kërkimi i Tregut është përgjegjës për zbatimin e metodologjisë së gjerë të Grupit për modelet e rrezikut të likuiditetit.

Strategjia e Likuiditetit

Objektivat strategjike të likuiditetit të bankës sonë përfshijnë vetë-qëndrueshmërinë e pozicionit të likuiditetit të grupit, stabilizimin e vazhdueshëm të bazës së depozitave të klientëve dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat rregullatore dhe me politikën dhe kufijtë e brendshëm. Një objektiv tjetër është shmangia e likuiditetit të tepërt të kushtueshëm dhe shfrytëzimi eficient i fondeve. Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Dhoma e Thesarit / Tregtisë, Rreziku i Tregut, KAP dhe Kërkimet) në Grup kanë një sërë masash të drejtpërdrejta ose indirekte për të drejtuar bilancet dhe pozicionet e likuiditetit të grupit. Dhoma e Thesarit / Tregtisë është e angazhuar për të arritur të gjithë treguesit kryesorë të performancës (TKPs) dhe për të qenë në përputhje me parimet e bazuara në rrezik.

Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë objektiva të përgjithshme (kthimi nga kapitalin i rregulluar me rrezikun (KKRR) ose raportet e mbulimit), si dhe objektivat specifike të Thesarit për likuiditet (si një horizont minimal i mbijetesës në skenarët e përcaktuar të stresit ose diversifikimin e strukturës së refinancimit). Përveç arritjes së një kontributi strukturor nëpërmjet transformimit të maturitetit që pasqyron likuiditetin dhe rrezikun e tregut të parashtruar nga banka, Dhoma e Thesarit / Tregtisë ndjek një politikë të matur dhe të qëndrueshme të rrezikut në administrimin e bilancit të saj.

Kuadri i Rrezikut të Likuiditetit

Likuiditeti i referohet aftësisë së Grupit për të mbajtur dhe/ose tërhequr, në çdo kohë, fondet e disponueshme në monedhat e kërkuara dhe shuma të mjaftueshme me kosto të arsyeshme, në mënyrë që të përmbushë detyrimet e saj financiare kur ato të kthehen. Rreziku i likuiditetit paraqet mundësinë e efekteve negative në rezultatin financiar dhe ekuitetin për shkak të pamundësisë së Grupit për të përmbushur detyrimet e saj të pagesës për shkak të:

Tërheqja e burimeve ekzistuese të financimit dhe/ose pamundësia për të siguruar burime të reja financimi (rreziku i likuiditetit të financimit)

Vështirësitë në konvertimin e aktiveve në fonde likuide për shkak të çrregullimeve të tregut (rreziku i likuiditetit të tregut)

Grupi përcakton kuadrin për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit, i cili do t'i mundësojë Grupit t'i përgjigjet detyrimeve të maturuara në kushtet normale të biznesit, por edhe në kohë krize. Grupi menaxhon rrezikun në të gjitha monedhat dhe veçmas në monedhat kryesore, siguron stabilitet dhe diversifikim të burimeve të financimit, të trajtuar në kohë dhe në mënyrë adekuate në rast të rritjes së rrezikut.

Kuadri i rrezikut të likuiditetit përfshin përcaktimin e qasjes së rrezikut të vendosur dhe kufijve, modelet e aplikuar për kapjen e sjelljes së klientit dhe tregut (shqetësimi dhe stresi i vazhdueshëm), sistemin e treguesve të paralajmërimit të hershëm, planet e emergjencës.

Procesi i Administrimit të Rrezikut konsiston në matjen dhe modelimin e rreziqeve, vendosjen dhe monitorimin e kufijve, mbajtjen e ekspozimeve brenda këtyre kufijve dhe trajtimin e tepërcave të limiteve dhe përafrimit të ekspozimit me objektivat e biznesit.

Sjellja ndaj rrezikut dhe niveli i likuiditetit

Korniza e sjelljes të rrezikut (RAF) synon t'i sigurojë drejtimin, së bashku me formulimin dhe miratimin e një deklaratë të sjelljes të rrezikut, një mjet për të vendosur dhe kufizuar nivelin e rrezikut të përgjithshëm që grupi është i gatshëm dhe në gjendje të marrë përsipër të arrijë qëllimet e tij strategjike dhe të biznesit. Ekziston një ndërlidhje e ngushtë me Procesin e Vlerësimit të Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Brendshëm (ICAAP) pasi objektivi kryesor i RAF është të harmonizojë objektivat strategjikë dhe të biznesit me domosdoshmërinë për të përmbushur kërkesat minimale rregullatore të kapitalit në skenarë të pafavorshëm, si dhe në rastin e njëjësive të mëdha dhe për të siguruar që kreditorët e vjetër të mos pësojnë humbje në një skenar rreziku ekstrem.

Sjellja e rrezikut përkufizohet si niveli i rrezikut që banka është e gatshme të marrë dhe shprehet me një qasje rreziku që kërkon një periudhë minimale mbijetese (TTW) prej 30 ditësh në një periudhë stresi të rëndë (krizë e kombinuar) pa ekzekutimin e ndonjë kundërmase, ose 90 ditë me kundërmasa, përkatësisht. Kjo sigurohet ose nga një profil strukturor pozitiv i likuiditetit ose nga një nivel mjaftueshëm i lartë likuiditeti. Në rast të ndërprerjeve të tregut, mund të vendoset një drejtim individual ad hoc me objektiva më konservatore për pozicionin total ose monedhat e zgjedhura.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Në rastin e biznesit si zakonisht (Skenari GC) transformimi i maturimit duhet të mbulohet plotësisht nga buferi i disponueshëm i likuiditetit në periudhën afatmesme. Kjo do të thotë që pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit duhet të jetë pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar.

Sjellja e rrezikut i përcaktuar në modelet e brendshme plotësohet me kufizime të bazuara në raportet rregullatore të likuiditetit.

Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, grupi ka një horizont mbijetese prej disa muajsh (TTW) në një skenar stresi të rëndë, të kombinuar (stresi i reputacionit dhe i tregut). Kjo sigurohet si nga një profil strukturor pozitiv i likuiditetit. Në një mjedis normal në vijimësi, transformimi i maturitetit mbulohet plotësisht nga buferi i disponueshëm i likuiditetit në periudhën afatmesme. Kjo do të thotë se pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit është pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar.

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal

1. Të shprehura në monedhën kombëtare (lekë) në nivelin minimal 15% (pesëmbëdhjetë për qind) dhe në valutë në nivelin minimal 20% (njëzet për qind);
2. Në total në nivelin minimal 20 % (njëzet për qind).

Raporti i mbulimit të Likuiditetit (RML)

Bazuar në rregulloren nr. 27/2019 të BSH-së, RBAL siguron në çdo kohë një raport mbulimi të likuiditetit të paktën:

- a) 100% për monedhat totale
- b) 80% për totalin e valutave të huaja të rëndësishme

Pozicioni i likuiditetit monitorohet në nivel Banke dhe kufizohet me anë të një sistemi të plotë limit. Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, Grupi përcaktoi kufijtë që kufizojnë pozicionet e likuiditetit në një formë të dyfishtë: nga një grup kufijsh të likuiditetit të shqetësimit në vazhdimësi dhe një grup kufijsh likuiditeti TTW.

Raporti i financimit të qëndrueshëm (RFQ)

RFQ përkufizohet si përqindja e fondit të qëndrueshëm të disponueshëm ("FQD") nëpërmjet detyrimeve dhe kapitalit mbi financimin e qëndrueshëm të kërkuar ("FQK") për aktivet. Grupi monitoron transformimin e saj strukturor të likuiditetit dhe maturimit të aktiveve edhe me treguesin strukturor të kapitalit – raporti neto i financimit të qëndrueshëm (RFQ), i cili është treguesi afatgjatë i likuiditetit, i cili vlerëson nëse grupi ka strukturën e duhur të financimit në lidhje me struktura e aktiveve

Bazuar në rregulloren nr. 70/2022 të BSH, RBAL do të sigurojë në çdo kohë një raport neto të qëndrueshëm financimi prej të paktën:

- a) 100% për monedhat totale

Monitorimi i likuiditetit

Grupi përdor një sërë instrumentesh matëse të personalizuar dhe tregues të paralajmërimit të hershëm, të cilat i japin Bordit të Administrimit dhe Drejtimit të lartë informacionin përpara në kohë. Kuadri rregullator sigurohet që Grupi mund të vazhdojë të operojë në një periudhë të vështirë stresi.

Monitorimi i limiteve dhe raportimi mbi përputhjen me limitet kryhet në mënyrë të rregullt dhe efektive. Çdo shkelje e kryer nga linja të ndryshme biznesi të Bankës, raportohet në KAP të Grupit dhe përshkallëzohet. Në raste të tilla, ndërmerren hapat e duhur në konsultim me njësinë përgjegjëse ose çështja përshkallëzohet në instancën tjetër më të lartë përgjegjëse.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Testimi i stresit të likuiditetit

Testet e stresit kryhen për njësitë individuale të Grupit në baza ditore dhe në nivel Grupi në baza javore, në RBI HO. Testet mbulojnë tre skenarë (tregun, emrin e mirë dhe krizën e kombinuar), duke konsideruar efektet e skenarëve për një periudhë disa mujore dhe paraqesin që ngjarjet e stresit mund të rezultojnë njëkohësisht në një kërkesë likuiditeti në kohë për disa valuta. Skenarët e stresit përfshijnë financimin kryesor dhe rreziqet e likuiditetit të tregut, pa marrë parasysh efektet e dobishme të diversifikimit. Kjo do të thotë se në testet e stresit të Grupit, të gjitha njësitë e rrjetit janë njëkohësisht subjekt i një krize të kombinuar të theksuar për të gjitha produktet e tyre kryesore. Rezultatet e testeve të stresit raportohen tek Shefi i Rrezikut dhe Shefi i Financës, si dhe tek anëtarët e tjerë të Drejtimit në baza javore; ato gjithashtu formojnë një komponent kyç në takimet mujore të KAP dhe përfshihen në planifikimin strategjik dhe në planifikimin e emergjencave të Grupit.

Një qasje konservative miratohet kur përcaktohen raportet e flukseve dalëse në bazë të të dhënave historike dhe opinionëve të ekspertëve. Simulimi supozon mungesën e qasjes në tregun e parasë ose të kapitalit dhe njëkohësisht flukseve dalëse të depozitave të klientëve. Në këtë drejtim, rreziku i përqendrimit të depozitave përcaktohet duke vendosur raporte më të larta të flukseve dalëse për klientët e mëdhenj. Më tej, supozimet mbi stresin formulohen për tërheqjen e garancive dhe detyrimet e kredive. Përveç kësaj, pozicionet e zbutësve të likuiditetit përshtaten me skontimet për të mbuluar rrezikun e lëvizjeve të pafavorshme të tregut dhe vlerësohen daljet e mundshme të flukseve që rrjedhin nga transaksionet derivative të kolateralit. Grupit vazhdimisht monitoron nëse supozimet e stresit janë ende të përshtatshme apo nëse ka rreziqe të reja të cilat duhet të merren parasysh. Koncepti “në kohë reale” është përcaktuar si instrument kryesor i kontrollit për administrimin e përditshëm të likuiditetit dhe për këtë arsye është një përbërës kryesor i planifikimit financiar dhe buxhetimit. Ky koncept është thelbësor në përcaktimin e raporteve të performancës në lidhje me likuiditetin.

Zbutësit e Likuiditetit

Siç paraqitet nga raportet e përditshme të rrezikut të likuiditetit, Grupi mban dhe administron në mënyrë aktive zbutësit e likuiditetit, duke përfshirë aktivet afatshkurtra me cilësi të lartë (AACL) të cilat janë gjithmonë të mjaftueshme për të mbuluar flukset dalëse neto të parashikuara në skenarët e krizës.

Grupi mban portofole të letrave me vlerë afatshkurta të pagarantuara në shuma të konsiderueshme dhe të tregtueshme në ankandet e Bankës Qendrore, me qëllim që të sigurojë likuiditet të mjaftueshëm në monedhën vendase.

Grupi është përgjegjëse për sigurimin e disponueshmërisë së zbutësve të likuiditetit, duke testuar aftësinë e saj për të përdorur fondet e Bankës Qendrore e duke vlerësuar vazhdimisht pozicionin e kolateralit në përputhje me vlerën e tyre të tregut, si dhe kontrollin e kapacitetit kundërbalancues, duke marrë në konsideratë potencialin e financimit të siguruar dhe të pasiguar dhe likuiditetin e aktiveve. Në përgjithësi, aplikohen skontime në të gjitha pozicionet e zbutësve të likuiditetit. Këto skontime përfshijnë skontimin e të rrezikut të tregut dhe skontimin e Bankës Qendrore. Skontimi i rrezikut të tregut paraqet luhatshmërinë e mundshme të çmimeve të letrave me vlerë të mbajtura si aktive si pjesë e zbutësve të likuiditetit gjatë 20 ditëve të ardhshme, ndërsa skontimi i Bankës Qendrore paraqet një skontim shtesë nga Banka Qendrore që mund të ofrohet si kolateral. Kriteret e pranueshmërisë në nivel grupi marrin në konsideratë kufizimet e kreditimit brenda grupit, si p.sh. kufiri ligjor i huadhënies.

Administrimi i Likuiditetit brenda ditës

Në përputhje me kërkesat rregullatore për administrimin e likuiditetit brenda ditës, Departamenti i Tregtisë përmbush kërkesat e mëposhtme:

- Përmbushja e kërkesave ligjore bankare për likuiditet (kërkesat e rezervës minimale);
- Optimizimi i flukseve dalëse të likuiditetit, kostove të financimit dhe kthimit nga investimeve;
- Ofrimi i fondeve në dispozicion për pagesat në dalje në llogaritë NOSTRO me bankat korrespondente;
- Ndjekja dhe raportimi i vazhdueshëm i situatës së likuiditetit në tregu.

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Departamenti i Tregut të Parave si pjesë e Departamentit të Tregtisë është përgjegjës për të administruar nevojat ditore për likuiditet dhe për të menaxhuar rrezikun afatshkurtër të likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë. Thesari merr informacion për të gjitha pagesat kombëtare dhe ndërkombëtare nga departamentet e tjera dhe parashikon fondet në dispozicion në llogarinë tonë NOSTRO me datë valutë T+2, por mund të ndodhë të ngrihen kërkesa të veçanta për datë valutë T+1, T+0. Për të gjitha pagesat në tregun kombëtar dhe ndërkombëtar duhet të respektohet koha e përcaktuar e Grupit deri në momentin që transaksioni të ketë përfunduar. Për pagesat në monedhën vendase, orari i fiksuar nga Banka e Shqipërisë (BSH) është 3.30 pas dite. Për pagesat në valutë të huaj orari i fiksuar është 4:30 pasdite.

Grupi përdor sistemin AIPS (Sistemin e Pagesave Ndërbankare Shqiptare) si platformë për monitorimin online të llogarisë tonë Nostro me Bankën e Shqipërisë për të gjitha pagesat / të ardhurat në monedhën vendase LEK. Monitorimi i llogarive tona Nostro në monedhë të huaj bëhet duke përdorur platforma online, të cilat lehtësojnë administrimin e përditshëm të likuiditetit. Çdo ditë, nga sistemi kryesor bankar MIDAS ngrihen pyetje të cilat përdoren për administrimin e përditshëm të likuiditetit.

Platforma negociuese Reuters përdoret për të hyrë në marrëveshje tregtare në tregun ndërbankar. Departamenti i Tregut të Parave është përgjegjës për të siguruar fonde të mjaftueshme për pagesat e kryera në çdo datë valutë. Informacioni kryesor mbi pagesat e kryera merret me postë elektronike nga Njësia e Proçedimit të Pagesave dhe SWIFT-eve (Departamenti i Operacioneve Qendrore dhe Administrimit të Objekteve) me datë valutë T+2 dhe kur bëhet me kërkesë specifike me datë valutë T+0.

Pozicioni i likuiditetit të grupit monitorohet dhe përditësohet pas çdo transaksioni të kryer gjatë ditës. Shoqëria e monitoron pozicionin e likuiditetit duke përdorur excel-in dhe duke e përditësuar atë manualisht me informacionin e marrë nga burime të ndryshme si Njësia e Proçesimit të Pagesave dhe SWIFT-ve (Departamenti i Administrimit të Operacioneve Qendrore dhe Departamenti i Financave të Tregtisë dhe Financimit Afatshkurtër), Zyra e Thesarit (Departamenti i Operacioneve dhe Departamenti i Administrimit të Objekteve), Departamenti i Këmbimit Valutor, Departamenti i Korporatave.

Likuiditeti i tepërt në monedhë të huaj investohet si afatshkurtër në tregun e brendshëm dhe ndërkombëtar.

Departamenti i Tregtisë është përgjegjës për administrimin e likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë për të gjithë grupin, e jo për çdo degë në mënyrë të veçantë. Departamenti i Tregut të Parave merr kërkesë për fonde për pagesat e klientëve në baza ditore dhe siguron likuiditetin e nevojshëm. Shoqëria po përdor monitorimin e platformave online për shumicën e llogarive NOSTRO për të kontrolluar të gjitha transaksionet e kryera në këto llogari.

Pozicioni i mbyllur për çdo llogari NOSTRO merret me postë nga Departamenti SWIFT-eve (në mëngjes) nëpërmjet mesazhit MT 950. Pozicioni i çdo llogarie LORO përgatitet nga Departamenti i Letrave me Vlerë, Investigimit, Rakordimeve dhe Suportit në frekuenca të ndryshme siç është rënë dakord me secilin prej tyre dhe dërgohet nga SWIFT-i nëpërmjet MT 950.

Plani i Financimit Emergjent

Grupi është duke analizuar ndikimin e mundshëm të Pandemisë Covid -19 në likuiditetin e Grupit për vitin 2020. Në kushtet e një vështirësie likuiditeti, Grupi kalon në një proces emergjence në të cilin ndjek planin e emergjencës së parakohshme të likuiditetit. Këto plane të emergjencës përbëjnë një element në kuadrin e administrimit të likuiditetit dhe janë të detyrueshme për të gjithë anëtarët e Grupit RBI. Procesi i administrimit të emergjencave është hartuar në mënyrë që Grupi të mund të mbajë një pozicion të fortë likuiditeti edhe në situata serioze krizash.

Plani i Financimit Emergjent

PFE përcakton tre faza të një krize likuiditeti të cilat përshkruhen nga ngjarjet e renditura më poshtë::

Faza A: faza e hershme e kontigjencës së likuiditetit

Faza B: faza më e rëndë e kontigjencës së likuiditetit

Faza C: faza e rikuperimit të likuiditetit

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Grupit ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shuma të mëdha. Instrumentet e financimit janë të diversifikuara siç është më e përshtatme dhe përdoren në raste nevojë. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti e Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Grupit ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregullatorë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Grupi do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vazhdimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, e cila mbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilat mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi. Rezultatet e skenarit të parimit të vazhdimësisë tregohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të parase plus kapacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative. Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përllogaritje përfshin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

Në mijë Lek Maturiteti	31/12/2022		31/12/2021	
	1 muaj	1 vit	1 muaj	1 vit
Hendeku i Likuiditetit	72,878,740	59,628,060	75,485,877	68,217,612

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML)

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML) i referohet përqindjes së aktiveve shumë likuide (HQLAs) të mbajtura nga Grupi për të përmbushur detyrimet potenciale të shoqëruara me flukse dalëse (detyrimet afatshkurtra). HQLAs mund të konvertohet në para në dorë për të plotësuar nevojat e likuiditetit për një minimum prej 30 ditë kalendarike në skenarin e stresit të likuiditetit.

Llogaritja e hyrjeve dhe daljeve të pritshme të fondeve dhe HQLAs bazohet në specifikimet rregullatore. Në vitin 2021 dhe 2020, kufiri rregullator për RML ishte në nivelin aktual prej 100 përqind.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivët likuide mesatare	65,450,575	90,236,519
Daljet neto	11,084,329	10,070,846
Hyrjet	45,402,260	43,339,834
Daljet	44,337,316	40,283,385
Raporti i Mbulimit të Likuiditetit	590%	896%

Raporti i financimit të qëndrueshëm (RFQ)

RFQ është përcaktuar si përqindje e Financimit të Qëndrueshëm në Dispozicion ("FQD") nëpërmjet detyrimeve mbi Financimin e Qëndrueshëm të Kërkuar ("FQK") për aktivet. Burimet e Financimeve të Qëndrueshme në Dispozicion përfshijnë: depozitat e klientëve, financimet afatgjata me shumicë (nga tregu ndërbankar i huasë), dhe kapitali.

në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Financimi i Qëndrueshëm i Kërkuar	137,122,003	93,352,028
Financimi i Qëndrueshëm në Dispozicion	214,950,939	218,056,194
Raporti i financimit të qëndrueshëm	156%	234%

Raporti i mbulimit të likuiditetit dhe Raporti i financimit të qëndrueshëm janë paraqitur në takimet e KAP në baza mujore. Grupi synon të sigurojë konsistencë midis likuiditetit dhe kërkesave të Bazel III.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Rreziku i likuiditetit nga financimi

Rrezikut i likuiditetit nga financimi është nxitur kryesisht nga ndryshimet në strategjinë e rrezikut të huadhënësve ose nga një përkeqësim në aftësinë kreditore të një banke që ka nevojë për financim të jashtëm. Normat e financimit dhe rritja ose rënia e ofertës me përhapjen e kredisë, ndryshojnë për shkak të situatës specifike të tregut ose grupit.

Si pasojë, financimi afatgjatë varet nga rikthimi i besimit në banka dhe rritja e përpjekjes në mbledhjen e depozitave të klientëve. Aktivitetet bankare financohen duke kombinuar fondet e depozitave të individëve dhe fondet nga shitja me shumicë. Në planet e financimit të Grupit, një vëmendje e veçantë i kushtohet strukturës së ndryshme të financimit për të zbutur rrezikun e likuiditetit nga financimi. Masat e financimit me shumicë në Grup janë përgjegjësi e Departamentit të Shitjes së Thesarit dhe Departamentit IB, ku Menaxheri i Financimit është Z. Christian Canacaris, Drejtori Ekzekutiv i Grupit. Gjatë këtij procesi kontrollonhet hendeku midis aktiveve dhe detyrimeve dhe rishikohet nëse ka nevoja për financim. Megjithatë, për shkak të faktit se Banka jonë ka patur gjithmonë likuiditete të tepërta, ka treguar nevoja minimale për financim brenda Grupit.

Tabela e mëposhtme tregon një ndarje të flukseve të mjeteve monetare sipas maturitetit kontraktual të aktiveve financiare:

2022 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset e parasë kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivet financiare jo-derivative	274,871,390	319,733,384	98,004,853	33,693,942	76,805,952	106,363,747
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	37,491,482	37,491,482	37,491,482	-	-	-
Hua dhe paradhenie	155,315,545	197,769,426	45,649,553	20,084,268	27,004,435	100,166,281
Banka qendrore	1,850,857	1,850,857	1,850,857	-	-	-
Institucione shtetërore	290	290	290	-	-	-
Bankat	35,273,599	35,273,599	35,273,599	-	-	-
Korporata të tjera financiare	1,145,096	1,148,343	(3,721,086)	-	4,540	-
Korporatat jofinanciare	67,643,385	80,446,316	11,512,302	19,858,367	18,416,600	30,659,047
Individet	49,402,318	79,050,021	733,591	225,901	8,583,295	69,507,234
Letrat me vlerë të borxhit	82,064,363	84,472,476	14,863,818	13,609,674	49,801,517	6,197,466
Institucione shtetërore	82,064,363	84,472,476	14,863,818	13,609,674	49,801,517	6,197,466
Bankat	-	-	-	-	-	-

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

2021 in LEK thousand	Vlera kontabël	Flukset e parasë kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivitet financiarë jo-derivativë	266,984,659	292,614,649	112,490,899	39,260,741	104,524,771	36,338,240
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	42,813,051	42,813,051	42,813,051	-	-	-
Hua dhe paradhenie	143,764,409	165,500,616	53,377,531	31,579,900	52,071,875	28,471,311
Banka qendrore	6,035,130	6,035,130	6,035,130	-	-	-
Institucione shtetërore	238	238	238	-	-	-
Bankat	30,686,615	30,686,615	30,686,615	-	-	-
Korporata të tjera financiare	6,437	6,437	269	-	6,168	-
Korporatat jofinanciare	62,518,456	72,615,037	12,550,716	26,320,368	27,581,847	6,162,107
Individet	44,517,533	56,157,159	4,104,563	5,259,532	24,483,860	22,309,204
Letrat me vlerë të borxhit	80,407,199	84,300,982	16,300,317	7,680,841	52,452,896	7,866,929
Institucione shtetërore	76,781,834	80,661,264	16,300,317	4,041,123	52,452,896	7,866,929
Bankat	3,625,365	3,639,718	-	3,639,718	-	-

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon një analizë të maturimit të flukseve të parasë të paskontuara sipas maturitetit kontraktual të pasiveve financiare:

2022 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset e parasë kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në një vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo- derivative	280,518,910	280,548,713	223,963,755	38,111,550	15,545,349	2,928,059
Depozitat	248,646,267	248,656,783	218,782,555	24,173,302	5,164,276	536,650
Institucione shtetërore	7,695,315	7,695,315	7,695,315	-	-	-
Bankat	(506,640)	(506,640)	(4,227,961)	-	3,721,321	-
Korporata të tjera financiare	2,459,135	2,462,229	2,271,349	88,952	101,928	-
Korporatat jofinanciare	48,336,168	48,336,228	47,976,470	59,401	170,646	129,711
Individët	190,662,289	190,669,651	165,067,382	24,024,949	1,170,381	406,939
Llogari të tjera financiare	1,436,184	1,436,184	1,436,184	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	9,876,434	9,876,434	2,602,710	4,496,296	2,627,992	149,436
Marrëveshje për kredi të dhëna	20,560,025	20,579,312	1,142,306	9,441,952	7,753,081	2,241,973

2021 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset e parasë kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në një vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo- derivative	267,481,823	267,485,401	217,699,230	35,925,766	11,197,319	2,663,087
Depozitat	240,366,198	240,369,776	211,544,003	26,991,884	1,455,405	378,484
Institucione shtetërore	6,806,812	6,806,812	6,806,812	-	-	-
Bankat	3,201,236	3,201,236	3,201,236	-	-	-
Korporata të tjera financiare	10,627,083	10,628,371	10,370,329	166,262	91,780	-
Korporatat jofinanciare	44,684,199	44,684,350	44,436,458	40,587	192,293	15,011
Individët	175,046,868	175,049,007	146,729,168	26,785,035	1,171,332	363,473
Llogari të tjera financiare	1,668,497	1,668,497	1,668,497	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	7,948,185	7,948,185	1,478,493	3,933,904	2,535,788	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	17,498,943	17,498,943	3,008,237	4,999,978	7,206,126	2,284,603

34. ADMINISTRIMI I RREZIKUT (VAZHDIM)

Rreziku operacional

Rreziku operacional përcaktohet si rreziku i humbjeve që rezultojnë nga proceset e brendshme të papërshtatme ose të dështuara, njerëz dhe sisteme, ose nga ngjarje të jashtme, përfshirë rrezikun ligjor. Në këtë kategori rreziku, nxitësit e rrezikut të brendshëm, siç janë aktivitetet e paautorizuara, mashtrimet ose vjedhjet, humbjet e lidhura me sjelljen, gabimet e modelimit, gabimet në ekzekutim dhe procesim, apo ndërprerjet e biznesit dhe dështimet e sistemit mund të administrohen. Gjithashtu, mund të administrohen dhe kontrollohen edhe faktorët e jashtëm siç janë dëmtimi i pasurisë fizike ose mashtrimi.

Kjo kategori rreziku është analizuar dhe administruar bazuar në të dhënat historike të humbjeve dhe rezultatet e vlerësimeve të rrezikut.

Ashtu si me llojet e tjera të rrezikut, parimi i “firewalling” për administrimin e rrezikut dhe kontrollit aplikohet edhe për rrezikun operacional të Grupit. Me këtë qëllim, janë përzgjedhur dhe trajnuar si Menaxhues të Rrezikut Operacional disa individë në secilën fushë biznesi. Menaxherët e Rrezikut Operacional sigurojnë Kontrollin Qendror të Rrezikut Operacional nëpërmjet raporteve mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet e humbjes, treguesit dhe masat e marra. Ato mbështeten në punën e specialistëve të dedikuar të rrezikut operacional (DORS).

Njësitë kontrolluese të rrezikut operacional janë përgjegjës për raportimin, zbatimin e kuadrit, zhvillimin e masave të kontrollit dhe monitorimin e përbushjes së kërkesave. Brenda kuadrit të ciklit vjetor të administrimit të rrezikut, koordinohet edhe pjesëmarrja e linjës së dytë përkatëse të departamenteve të mbrojtjes (Administrimi i Krimit Financiar, Përputhshmëria, Administrimi i Furnitorëve, Administrimi i Transferimeve, Administrimi i Sigurimeve, Siguria e Informacionit, Siguria Fizike, BCM, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm) dhe të gjithë linjat e para të partnerëve të mbrojtjes (Menaxherët e Rrezikut Operacional).

Identifikimi i rrezikut

Identifikimi dhe vlerësimi i rreziqeve që mund të rrezikojnë ekzistencën e Grupit (por ndodhja e të cilave është pothuajse e pamundur) dhe zonat ku humbjet kanë më shumë gjasa të ndodhin më shpesh (por kanë ndikim të kufizuar) janë aspekte të rëndësishme të administrimit të rrezikut operacional.

Vlerësimi i rrezikut operacional realizohet në mënyrë të zgjeruar, të njëtrajtshme dhe të strukturuar për Grupin sipas kategorive të rrezikut siç janë proceset e biznesit dhe llojet e ngjarjeve. Për më tepër, vlerësimi i rrezikut vlen edhe për produktet e reja. Të gjitha njësitë e Grupit vlerësojnë ndikimin e probabilitetit të lartë/ndikimit të ulët të ngjarjeve dhe probabilitetit të ulët/ ndikimit të lartë të incidenteve sipas vlerësimit të tyre të potencialit të humbjes për vitin e ardhshëm dhe në dhjetë vitet në vijim. Për ngjarjet me probabilitet të ulët/ ndikim të lartë përdoret një instrument analitik i Grupit (me skenarë). Profili i rrezikut të brendshëm, humbjet dhe ndryshimet e jashtme përcaktojnë se cilat raste duhet të trajtohen në detaje.

Monitorimi

Për të monitoruar rreziqet operationale përdoren indikatorë të paralajmërimit të hershëm që lejojnë identifikimin e shpejtë dhe minimizimin e humbjeve.

Të dhënat mbi humbjet grumbullohen në një bazë të dhënash qendrore të quajtur AKRO (Aplikacioni i Kontrollit të Rrezikut Operacional) në një mënyrë të strukturuar dhe në nivel banke sipas llojit të ngjarjes dhe të biznesit. Përveç kërkesave për raportim të brendshëm dhe të jashtëm, informacionet mbi ngjarjet e humbjes krahasohen me të dhënat ndërkombëtare për të zhvilluar më tej menyrën e administrimit të rrezikut operacional, si dhe për të ndjekur masat e marra dhe efektivitetin e kontrollit. Që nga viti 2010, Grupi ka qenë pjesëmarrëse në grumbullimin e të dhënave të ORX (Shoqata e Shkëmbimit të të Dhënave të Rrezikut Operacional), të dhënat e të cilës aktualisht përdoren për qëllime dhe analiza të brendshme dhe si pjesë e modelit të rrezikut operacional. ORX është një shoqatë bankash dhe sigurimesh për qëllime statistikore. Rezultatet e analizave si dhe ngjarjet që rezultojnë nga rreziqet operationale janë raportuar në baza të rregullta në një mënyrë gjithëpërfshirëse në Komitetin e administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacional të përshtatshëm dhe Komitetin e Kontrollit të Rrezikut Operacional të Grupit RBI.

Saktësimi dhe zbutja e rreziqeve

Që nga tetori 2016, veprimtaritë me rrezikun operacional ndërmerren nga Administrimi i Krimit Financiar. Administrimi i Krimit Financiar siguron një mbështetje për parandalimin dhe identifikimin e mashtrimit. Grupi gjithashtu ka zhvilluar një program trajnimi të gjerë të stafit dhe ka plane të ndryshme emergjencash dhe sisteme mbështetëse rezervë.

35. ADMINISTRIMI I KAPITALIT

Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojë aftësinë e Grupit për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Grupit monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe jashtë zërave të balancës, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Aktivet e ponderuara me rrezik (APRR)

Aktivet janë të ponderuara me rrezik sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një peshë rreziku sipas shumës së kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Janë aplikuar pesë kategori të peshave të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull, mjetet monetare dhe instrumentet e tregut të parasë kanë një peshë zero të rrezikut, që do të thotë se nuk kërkohet asnjë kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Ndërtesat dhe pajisjet mbartin një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështetet nga kapitali i barabartë me 12% të vlerës kontabël.

Janë marrë parasysh edhe marrëveshjet e angazhimit të lidhura me kredinë, si mjete financiare jashtë bilancit. Shumat më pas u caktohet një peshë rreziku duke përdorur të njëjtat përqindje si për aktivet në bilanc.

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	143,866,541	134,521,667
Kapitali rregullator	26,903,223	27,301,468
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	18.70%	20.30%

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut si dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Grupi e njeh ndikimin e nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve gjithashtu Grupi njih nevojën për të ruajtur një balancë midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme nëpërmjet një niveli më të lartë borxhi dhe avantazhet dhe sigurinë e përfituar nga një pozicion i shëndoshë kapitali.

Grupi ka përmbushur të gjitha kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga institucioni rregullator ("Banka e Shqipërisë") gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

36. PALËT E LIDHURA

Transaksionet me palët e lidhura (shoqëritë dhe individët) janë të kufizuara në transaksionet e biznesit bankar që kryhen në kushte të tregut të drejtë. Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura (individët) raportohen në shënim (40) Marrëdhëniet me drejtimin kryesor.

Në mijë LEK	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktive financiare të përzgjedhura		
Letrat me vlerë të borxhit	-	-
<i>Raiffeisenbank a.s.</i>	-	-
Kredi dhe paradhënie	5,943,798	13,771,068
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	<i>4,800,863</i>	<i>13,754,823</i>
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>1,142,935</i>	<i>16,245</i>
Aktive të tjera	90,730	77,755
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	<i>82,898</i>	<i>77,755</i>
<i>Regional Card Processing Center s.r.o.</i>	-	-
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>7,832</i>	-
Depozita	17,795	21,611
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	<i>17,795</i>	<i>17,882</i>
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	-	<i>3,729</i>
Provizione dhe detyrime të tjera	81,132	77,467
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	<i>81,132</i>	<i>77,467</i>
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	1,861,537	1,586,886
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	<i>1,861,014</i>	<i>1,586,333</i>
<i>Raiffeisenbank Austria d.d.</i>	<i>523</i>	<i>553</i>

RAIFFEISEN BANK SHA GRUP

Shënime në pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(shumat në LEK'000, përveç nëse përcaktohet ndryshe)

36. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

in LEK thousand	31 December 2022	31 December 2021
Të ardhurat nga interesat	70,308	5,828
<i>Raiffeisenbank a.s.</i>	-	4,986
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	37,768	842
<i>RLB KI-Gruppe Salzburg</i>	17,704	
<i>Raiffeisen Leasing Kosovo LLC</i>	14,836	
Shpenzimet nga interesat	(46,158)	(54,437)
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	(31,006)	(54,437)
<i>RLB KI-Gruppe Salzburg</i>	(15,152)	
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	8,990	472
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	395	472
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	8,571	-
<i>Raiffeisenbank Austria d.d.</i>	24	
Shpenzimet nga tarifat dhe komisionet	(252,760)	(226,395)
<i>Ukrainian Processing Center PJSC</i>	(71,304)	(57,764)
<i>Regional Card Processing Center s.r.o.</i>	(97,707)	(82,641)
<i>Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L.</i>	(9,727)	(12,119)
<i>Raiffeisen Bank International AG (parent company)</i>	(74,022)	(73,871)

Numri mesatar i stafit

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Me kohë të plotë		
Punonjësit me pagë	1,222	1,214
Punonjësit e pagave	40	40
Totali	1,262	1,254

Marrëdhëniet e bankës me drejtuesit e bankës

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Aktivitet	433,017	238,221
Detyrimet	128,090	177,207

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Tabela e mëposhtme tregon shpërblimin total të anëtarëve të Bordit Drejtues sipas SNK 24.17. Shpenzimet sipas SNK 24 u njohën në bazë akruale dhe sipas rregullave të standardeve bazë:

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve	194,814	215,042
Përfitimet tjera afatgjata	74,059	39,809
Totali	268,873	254,851

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës

Në mijë Lek	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Bordi Mbikëqyrës i Shpërblimit	14,356	14,648

36. PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Kapitali rregullator i Shoqërisë së Menaxhimit të Fondeve Pensionale Suplementare dhe Fondeve të Investimeve (degë e Grupit)

Bazuar në ligjin nr.10197 dhe 10198, datë 10.12.2009, shoqëritë e administrimit të fondeve të pensioneve suplementare dhe fondeve të investimit, duhet të mbajnë në çdo kohë një kapital minimal prej 15,625 mijë lekë, të llogaritur si aktive neto të Fondit në pasqyrën e pozicioni financiar. Kur vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim të shoqërisë administruese tejkalon shumën 31,250 milionë lekë, shoqëria administruese duhet të rrisë kapitalin, në masën që rritja e kapitalit të jetë të paktën 0.02% e shumës. me të cilat vlera e aktiveve neto të fondeve në administrim tejkalon kufirin e sipërpërmendur. Megjithatë, nuk është e nevojshme që kapitali të rritet përtej kufirit prej 1,250,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021, Raiffeisen INVEST është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Kapitali rregullator i Shoqërisë Leasing (degë e Grupit)

Bazuar në rregulloren e Bankës së Shqipërisë “Licencimi i institucioneve jobankare” aktiviteti i lizingut financiar përfshihet në aktivitetet e institucioneve financiare jobankare dhe ndër të tjera, kërkesa për kapital minimal për fillimin e aktivitetit të lizingut është 100,000 mijë lekë. Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021, Raiffeisen Leasing sh.a është në përputhje me kërkesat ligjore për kapitalin rregullator.

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionerëve njihet gjithashtu dhe Grupi njihet nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme me ingranazh më të madh dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicion i shëndoshë kapitali.

Grupi dhe operacionet e tij të rregulluara individualisht kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të imponuara nga jashtë gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në menaxhimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

Subjekte të strukturuar të pakonsoliduara

Bazuar në kërkesat e SNRF 10, ekspozimi ndaj kthimeve të ndryshueshme duhet të jetë shumë më i lartë se ekspozimi nga tarifat e menaxhimit të aktiveve në nivel tregu, në mënyrë që të merret në konsideratë konsolidimi i fondeve të menaxhuara nga njësi ekonomike, gjë që nuk është rasti për Grupin i cili ka të drejtë në 1.5% të vlera neto e aktiveve të Fondeve. Më tej, Grupi nuk zotëron asnjë njësi investimi as në fondin e pensioneve dhe as në fondet e investimeve. Asetet e Fondit janë "të rrethuara" nga kompania e Administratës (degë e Grupit). Sipas legjislacionit shqiptar për fondet e pensioneve dhe fondet e investimeve, titulli ligjor mbi aktivet e Fondit u mbetet kontribuuesve. Si pasojë, Grupi nuk ka konsoliduar asnjë nga fondet e administruara nga një prej filialeve të tij në pasqyrat financiare të konsoliduara të vitit 2022. Informacioni rreth subjekteve të strukturuar të pakonsoliduara është si më poshtë:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	Të ardhura nga njësi ekonomike e strukturuar për vitin	Vlera kontabël e aktiveve të njësisë ekonomike të strukturuar	Vlera kontabël e detyrimeve të njësisë ekonomike të strukturuar	Aktivet neto të njësisë ekonomike të strukturuar
<i>Në mijë LEK</i>				
Fondi Prestige	1,481,387	47,077,915	116,128	46,961,787
Fondi Pension	56,566	1,043,816	5,558	1,038,258
Fondi Vizion	594,375	17,452,512	33,233	17,419,279
Fondi Euro	175,797	8,118,005	12,225	8,105,780
Fondi Mix	20,146	535,102	958	534,144
Totali	2,328,271	74,227,350	168,102	74,059,248

37. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Drejtimi i Grupit nuk është në dijeni për ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit që mund të kërkojë korigjim ose shënime shtesë në këto Pasqyra Financiare.

Deklarata e përfaqësuesve ligjorë

Ne konfirmojmë se në dijeninë tonë pasqyrat financiare të konsoliduara japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të aktiveve, detyrimeve, pozicionit financiar dhe fitimit ose humbjes së Grupit siç kërkohet nga standardet e zbatueshme të kontabilitetit dhe se raporti i Drejtimit të Grupit jep një informacion të saktë dhe pamje të drejtë të zhvillimit dhe të performancës së biznesit dhe pozitës së Grupit, së bashku me një përshkrim të rreziqeve dhe pasigurive kryesore që Grupi përballlet.

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai

Nën Kryetar i Bordit të Drejtimit

Erion Serti

Anëtar i Bordit Drejtues

Vilma Bace

Anëtare e Bordit Drejtues

Elona Mullahi

Anëtare e Bordit Drejtues